ἡ παιδόπολις

ἡ Παιδόπολις
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1950
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 22

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι.. .. ..Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται .. .. » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης, Ἀμισσοῦ 24 Ν. Σμύρνη

ΗΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ, ΚΛΕΟΜΒΡΟΤΟΣ ΚΑΙ ΧΕΙΛΩΝΙΔΑ

Ἐβασίλευε κάποτε στὴν ἀρχαία Σπάρτη ὁ Λεωνίδας,— δὲν πρόκειται ἐδῶ γιὰ τὸν ἥρωα τῶν Θερμοπυλῶν — ποὺ εἶχε μιὰ καλὴ καὶ ἐνάρετη κόρη, τὴν Χειλωνίδα. Αὐτὴ παντρεύτηκε, βέβαια, μὲ τὶς εὐχὲς τοῦ πατέρα της βασιληᾶ, τὸν Κλεόμβροτο ποὺ καταγόταν κι' αὐτὸς ἀπὸ Βασιλικὸ γένος.

Ὁ Κλεόμβροτος ὅμως ἦταν δοξομανής. Φρόντισε λοιπὸν καὶ κατάφερε νὰ ρίξῃ τὸν Λεωνίδα ἀπὸ τὸ θρόνο, καὶ νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὰ βασιλικὰ καθήκοντα. Ὁ Λεωνίδας φοβήθηκε μήπως κακοποιηθῇ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του κι' ἔτρεξε «ἱκέτης» στὸ Ναὸ τῆς Σπάρτης, τὸν ἀφιερωμένο εἰς τὴν χαλκίοικον Ἀθηνᾶ. (Σημ. Παιδ. Καθὼς θὰ ξέρετε ὅταν κανεὶς κατέφευγε στὸ ναὸ «ἱκέτης» κανεὶς δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν πειράξῃ). Ἡ κόρη τοῦ Λεωνίδα ἡ Χειλωνίδα, ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ τὸ γέρο πατέρα της, τόσο συγκινήθηκε ἀπὸ τὴ δυστυχία του, ὥστε ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Βασιλιὰ ἄντρα της κι' ὅλες τὶς Βασιλικὲς τιμές, καὶ ντυμένη πένθιμα καὶ μὲ λυμένα τὰ μαλλιά της, ἔτρεξε κι' αὐτὴ στὸ ναὸ γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν πατέρα της, στὴ δυστυχία καὶ τὸν κατατρεγμό του.

Ὅταν ὁ Λεωνίδας ὑποχρεώθηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Ναό, μακρυὰ ἀπὸ τὴν Σπάρτη, ἡ Χειλωνίδα τὸν συνώδευσε στὴν ἐξορία του. Προτίμησε δηλαδή, νὰ μοιραστῇ μὲ τὸν ἐξόριστο πατέρα της τὴν δυστυχία του, παρὰ νὰ ζήσῃ κάτω ἀπὸ τὴ δόξα τοῦ Βασιλέα συζύγου της.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ οἱ φίλοι τοῦ ἐξόριστου Λεωνίδα κατάφεραν νὰ τὸν ξανακάμουν Βασιλιά.

Ἔτσι ὁ Λεωνίδας καὶ ἡ θυγατέρα του ξαναγύρισαν στὴ Σπάρτη καὶ ὁ πρῶτος ξαναπῆρε τὸ θρόνο του.

Ὁ Κλεόμβροτος μὲ τὴ σειρά του τώρα πῆγε ἱκέτης στὸ ναὸ τοῦ Ποσειδῶνα.

Ὁ Λεωνίδας, πῆρε στρατιῶτες καὶ ἔφτασε στὸ Ναὸ γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν «ἐπίβουλο» Κλεόμβροτο.

Μὰ ἦταν μεγάλη ἡ ἔκπληξη καὶ τοῦ Λεωνίδα καὶ ὅλων τῶν Σπαρτιατῶν ὅταν μπαίνοντας στὸ Ναὸ βρῆκαν καὶ πάλι τὴ Χειλωνίδα μὲ πένθιμα ροῦχα νὰ κλαίῃ κοντὰ στὸν ἱκέτη ἄντρα της καὶ τὰ δύο μικρὰ ἀθῶα παιδιά της.

Ἡ Χειλωνίδα ποὺ εἶχε δείξει πόσο φιλόστοργη καὶ αἰσθηματικὴ θυγατέρα ἦταν, τώρα ἔδειχνε καὶ πόσο ἦταν ἀφωσιωμένη σύζυγος.

Παρακάλεσε θερμὰ τὸν Βασιλέα πατέρα της νὰ χαρίσῃ τὴ ζωὴ τοῦ δυστυχισμένου ἄντρα της.

Ὅλοι συγκινήθηκαν καὶ δάκρυσαν καὶ θαύμασαν τὴν ἀρετὴ τῆς Χειλωνίδας. Καὶ τότε ὁ Λεωνίδας διέταξε τὸν μὲν Κλεόμβροτο νὰ φύγῃ ἀμέσως ἀπὸ τὴν Σπάρτη, τὴν δὲ Χειλωνίδα νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ στὸ παλάτι γιὰ νὰ μοιράσῃ μαζί της τὶς τιμὲς καὶ τὴ δόξα τοῦ θρόνου.

Ἀλλὰ ἡ ἐνάρετη Χειλωνίδα προτίμησε καὶ πάλι νὰ συμμερισθῇ τὴ δυστυχία τοῦ ἄντρα της παρὰ τὴ δόξα τοῦ πατέρα της. Παράδωσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Κλεόμβροτου τὸ ἕνα τους παιδί, πῆρε αὐτὴ στὴν ἀγκαλιά της τὸ ἄλλο καὶ ἀκολούθησε μὲ σταθερὸ καὶ ἀποφασιστικὸ βῆμα τὸν ἄντρα της στὴν ἐξορία.

Ὅλοι οἱ ἔνδοξοι καὶ μεγάλοι ἄντρες διακρίθηκαν διὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς γονεῖς τους...

(Ἀπὸ τὸν «Γεροστάθη»)

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

(Γιὰ νὰ γίνουν νοητὲς αὐτὲς οἱ παροιμίες πρέπει νὰ τὶς λογαριάζει κανεὶς μὲ τὸ παληὸ ἡμερολόγιο. Δηλαδὴ ὅταν λέμε πρώτη Νοεμβρίου νὰ λογαριάζουμε μὲ τὸ νέο ἡμερολόγιο 14, κι' ὅταν λέμε 14 νὰ λογαριάζουμε 27).

Τὰ πρωτοβρόχια πιάσανε
τὰ νιὰ κρασιὰ μεθᾶνε.

Ἅη Μηνᾶς τὸ μήνυσε
κι' ὁ Φίλιππας τὸ καρτερεῖ
(Ἐννοεῖ τὸ χιόνι).

Ἂν τ' Ἅγιου Φιλίππου λείπω
τ' Ἅγια τῶν Ἁγίων δὲν λείπω.

(Ἂν δηλαδὴ τὸ χιόνι λείψῃ στὶς 14 τοῦ Νοεμβρίου, ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Φιλίππου, δὲν λείπει καὶ στὶς 21 τοῦ Νοεμβρίου, τὴν ἡμέρα τῶν Εἰσοδίων. Κατὰ τὴ γιορτὴ αὐτή, ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν εἴσοδο τῆς Παναγίας στὰ «Ἅγια τῶν Ἁγίων».

Τ' Ἅη Πλατὰν' διαβαίνουντα
κι' ἡ Πούλια βασιλεύουντα

(Ὁ λαὸς στὴν Αἰτωλία λέει Ἅγιο Πλάτανο τὸν Ἅγιο Πλάτωνα ποὺ ἡ μνήμη του γιορτάζεται στὶς 18 τοῦ Νοέμβρη. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ πούλια φαίνεται λίγο μόλις βραδυάσει στὴ δύση καὶ σιγὰ - σιγὰ ἐξαφανίζεται γιὰ νὰ ξαναφανῇ στὸν οὐρανὸ τῆς χώρας μας τὸν Ἰούνιο).

Μισὸ 'φαγα, μισὸ 'σπειρα
μισὸ 'χω νὰ περάσω.

(Ἡ παροιμία αὐτὴ λέγεται γιὰ τὴν ἡμέρα τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας 21 Νοεμβρίου). Ἡ γιορτὴ αὐτὴ λέγεται καὶ Μισοσπορίτισσα καὶ πολυσπορίτισσα.

Ἡ Ἅγια Κατερίνα,
τὸ δανείζεται τὸ νερό!

(Τὴν παροιμία αὐτὴ τὴ λένε στὴν Γορτυνία γιατὶ τὶς ἡμέρες αὐτὲς (25 Νοέμβρη) σημειώνεται κατὰ κανόνα κάποια ἀνομβρία).

Τ' Ἅγ' Ἀντριὸς
ἀντρειεύει τὸ κρύο.
(Δηλαδὴ μὲ τὸ τέλος Νοεμβρίου ἀγριεύει ὁ χειμώνας).

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος μὲ τὸν Διάδοχο Κωνσταντῖνο κατὰ τὴν παρέλαση τῶν Προσκόπων πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΙΔΗ

Βρισκόμαστε στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα, τετρακόσια ἑβδομήντα περίπου χρόνια προτοῦ γεννηθῆ ὁ Χριστός. Μιὰ φοβερὴ θύελλα, ποὺ εἶχε ξεσπάσει πάνω στὸ γαλανὸ οὐρανό της, μόλις εἶχε κοπάσει. Οἱ Πέρσες ποὺ χύμηξαν μυριάδες ἀπὸ τὴν πλούσια χώρα τους, τὴν Ἀσία, νὰ γίνουνε κύριοι τῆς Ἑλληνικῆς γῆς καὶ νὰ μεταφέρουν τὴ δύναμη καὶ τὸ κράτος τους στὴ Μεσόγειο, νικηθῆκαν. Ἀπὸ μιὰ φούχτα Ἕλληνες συντριφτῆκαν τ' ἀμέτρητα ἀσκέρια τοῦ Ξέρξη καὶ τοῦ Δαρείου. Πῶς ἔγινε; Ὅπως γίνονται ὅλα τὰ θαύματα στὴν πατρίδα μας. Κι' αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο.

Τὰ σκοτάδια, λοιπόν, εἶχαν σκορπιστῆ καὶ μέσα ἀπ' τὰ σύννεφα, σκίζοντάς τα, πρόβαλλε, πιὸ φωτεινός, ὁ ἥλιος. Σπιθοβολοῦν οἱ ἀχτῖνες του πάνω σὲ θάλασσες καὶ στεριές, κάθε μιὰ μὲ τὴ δοξασμένη της ἱστορία. Ὁ Μαραθώνας! Ἡ Σαλαμίνα! Οἱ Πλαταιές!.... Καὶ νά, ἐκεῖ στὸ στενὸ τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου, οἱ Θερμοπύλες! Οἱ ψηλόκορμες κορυφές ἀπ' τὴ μιὰ τοῦ Καλλίδρομου καὶ τῆς Οἴτης, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἡ θάλασσα, ποὺ ὅλο σκάβει καὶ κάνει στενότερη τὴ λουρίδα τοῦ κάμπου στὴ μέση.....

Ὅλα ἦταν γαλήνια κεῖνο τὸ πρωϊνό, ποὺ πῆγε προσκυνητὴς στὸ ἱστορικὸ τοπίο ὁ Σιμωνίδης, ὁ ποιητής. Ὁ Σπερχειός, φιδοσέρνοντας τ' ἀσημένια νερά του, δὲν παύει νὰ διαλαλῆ τὰ μεγάλα κι' ἀξέχαστα κατορθώματα ποὺ γενῆκαν στὶς ὄχθες του. Χαδιάρικα παίζει τὸ κῦμα τῆς θάλασσας στὴν ἀκτὴ καὶ διηγιέται:

Ὁ Σιμωνίδης ἀπὸ τὴν Κέα, θέλει ν' ἀκούση τὸ φλοῖσβο τῆς θάλασσας καὶ τοῦ Σπερχειοῦ.... Εἶναι ἡ ὥρα του..... Μετὰ τὴν τρικυμία, βγαίνουνε στὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας γιὰ νὰ στήσουνε τὴ φωλιά τους οἱ Ἀλκυόνες. Ὕστερα ἀπὸ τὴ μάχη, παίρνουν τὴ λύρα, κι' οἱ ποιητές, νὰ ὑμνήσουν τοὺς ἥρωες.

Οἱ Ἀθηναῖοι διαλέξανε τὸν καλλίτερο. Ἕναν ποιητὴ ἀπ' τὴν Κέα, ποὺ ζοῦσε στὴν πόλη τους τότε κι' ἦταν ξακουστὸς σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα: Τὸ Σιμωνίδη! Σ' ἐκεῖνον ἀνάθεσαν νὰ συντάξη τὰ ἐπιγράμματα ποὺ θὰ σκάλιζαν πάνω σὲ στῆλες μαρμάρινες..... Ἐδῶ ἔχουν στήσει μαρμάρινο λέοντα γιὰ τὸ Λεωνίδα καὶ τοὺς τρακόσους, ποὺ ἔπεσαν προσσπίζοντας τὸ στενὸ τῶν Θερμοπυλῶν. Στὸ βάθρο του θἄπρεπε κάτι νὰ γραφῆ. Λίγοι στίχοι. Μὰ θἄπρεπε μέσα σ' αὐτοὺς νὰ κλεισθῆ μιὰ θυσία σ' ὅλη τὴν τραγικότητα καὶ τὸ μεγαλεῖο της.

Γι' αὐτὸ βρίσκεται σήμερα σ' αὐτὸ τὸ τοπίο, στεφανωμένος μὲ δάφνη, ὁ Σιμωνίδης. Γυρεύει τὴν ἔμπνευση: Δέκα χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ κείνη τὴ μέρα, ποὺ σ' αὐτό, τὸ γαλήνιο τώρα τοπίο, ἀντήχησαν οἱ πολεμικὲς ἰαχὲς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Περσῶν, τὰ σαλπίσματα, οἱ κλαγγὲς τῶν ὅπλων, τὰ χλιμιντρίσματα τῶν ἀλόγων τοῦ Ξέρξη.

Ἀκουμπισμένος στὸ βάθρο τοῦ λιονταριοῦ, ποὺ προσμένει νὰ ζωντανέψη, ἀπ' τοὺς στίχους τοῦ Σιμωνίδη, ὁ ἐπιγραμματοποιὸς βυθίζεται στὴν ἔκσταση..... Ἕνας μονόλογος λίγο-λίγο ζωηρεύει στὰ χείλη του.

— «Χείμαρρος χύθηκαν οἱ βάρβαροι τῆς Ἀσίας κι' ἔφραξαν τὸ στενὸ τοῦτο πέρασμα. Εἶχαν σαρώσει, κατηφορίζοντας, τὴ Θράκη, τὴ Μακεδονία, τὴ Θεσσαλία.... Πῶς μποροῦσε ν' ἀνθέξη στὴν πλήμμυρά τους αὐτὸ τὸ στενό! Κι' ὅμως, ἄνθεξε μιὰ ὁλάκερη μέρα. Καὶ τὸ χείμαρρο τὸν σταμάτησαν χίλιοι ἄνθρωποι. Οἱ τρακόσοι τῆς Σπάρτης κι' οἱ ἑφτακόσιοι τῶν Θεσπιῶν. Κι' ἔπεσαν ὅλοι. Δὲ σώθηκε ἕνας νὰ ἱστορήση τὴ μάχη. Ὁ θάνατός τους ἦταν βουβός. Οὔτε μιὰ κραυγή, οὔτε ἕνας ὕμνος. Ποῦ θἄβρω τώρα τὴ δύναμη νὰ τὸν τραγουδήσω ἐγώ, νὰ πῶ τὸ σιωπηλὸ μεγαλεῖο του σὲ δυὸ ἐλεγειακοὺς στίχους;

Μιὰ ὑπέργεια μουσικὴ ἀναδίνεται ἀπ' τὸν αἰθέρα. Κάτι, σὰν φουρφούρισμα ἀπὸ φτερά, ξεχωρίζει ὁ ποιητής.

«Σκιὲς ἀθάνατες, λέει μὲ πάθος, ἐλᾶτε ἀπ' τ' ἀσφοδελένιο λειβάδι, χαρίσετε τὰ φτερά σας στὴ λύρα μου. Λεωνίδα, σκιὰ ἱερή, σὰν τὶ θέλεις νὰ πῶ στὴ Σπάρτη»:

Μιὰ φωνὴ φτάνει τότε μέσα ἀπ' τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς. Μιὰ αἰθέρια φωνή, σὰν πνοὴ τοῦ Ζεφύρου.

«Σὲ περίμενα, Σιμωνίδη... Δὲν ἔχω κανένα νὰ στείλω στὴ Σπάρτη τὸ μήνυμα. Οἱ τρακόσιοι μου πέθαναν ὅλοι, τηρώντας τοὺς νόμους. Δὲ θὲς νὰ τὸ πᾶς ἐσύ; Ναί, σ' ἀκούω.... Δὲν ξέρεις τὶ πρέπει νὰ πῆς... Δὲν τὴν εἶδες τὴ μάχη.... Κανείς, ἀπὸ ὅσους τὴν εἶδαν, δὲν ἔζησε νὰ τὴν ἱστορήση. Μά, ἔλα, γιὰ χάρη σου θὰ τὴν ξαναδώσουμε σήμερα, ἴσκιοι μὲ ἴσκιους. Ἂν ἔχης τὴ δύναμη, δός της ἐσὺ τῆς ζωῆς τὴ φλόγα».

... ...

★

Ὁ Σιμωνίδης ἀπόμεινε πιὸ μαρμάρινος κι' ἀπ' τὴ στήλη μὲ τὸ λιοντάρι. Ἀπὸ μακρυά, ἀντήχησε ὁ παιάνας.

«Ἴτε, παῖδες Ἑλλήνων ἐλευθεροῦτε πατρίδα».

Μαζὶ μὲ τὴ σάλπιγγα λένε τὴν ἰαχὴ κι' οἱ ὁπλῖτες.

Ἐμπρὸς παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων ἐλευθεροῦτε πατρίδα! Τώρα εἶναι ὁ ἀγώνας γιὰ ὅλα, γιὰ τὰ παιδιά, τὶς γυναῖκες μας, τῶν

προγόνων τοὺς τάφους!.....

Οἱ ἰαχὲς κι' οἱ ἀλαλαγμοὶ ξεμακραίνουν γιὰ λίγο κι' ἀντηχεῖ μοναχὰ τὸ τραγοῦδι τους.

— Ἄκου τὸν παιᾶνα πῶς ξεσηκώνει τὶς ψυχές, λέει ἕνας ὁπλίτης... Σὲ λίγο θᾶναι ἡ σειρά μας.

Ὁ Διηνέκης, ὁ Σπαρτιάτης, βάζει τὸ χέρι του ἀντήλιο.

— Νὰ ὁ στρατὸς τῶν Μήδων. Τὰ μυτερὰ κράνη τους λάμπουν στὸν ἥλιο.

— Στὰ πλήθη ἔχουν πεποίθηση, λέει ὁ σύντροφός του. Θαρροῦν πὼς θὰ μᾶς θαμπώσουν.

— Ἔτσι τοὺς εἶπαν, πὼς μόλις δοῦμε τ' ἀμέτρητα ἀσκέρια τους θὰ τοὺς δώσουμε γῆν καὶ ὕδωρ.

— Τώρα θὰ μάθουν τὶ εἶναι ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων!

Ὁ Διηνέκης δὲν ἀποκρίνεται· λέει μόνο σὰ νὰ μονολογῆ:

— Ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς! Ναί, μητέρα, καλύτερα ἐπὶ τᾶς! Καλύτερα νὰ μὲ φέρουν κοντά σου νεκρὸ πάνω στὴν ἀσπίδα, παρὰ δίχως αὐτήν, ντροπιασμένο.

— Ἔ, παλληκάρια, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ ἑνὸς Μαλιέα, ἀπ' τὴν ἀντικρυνὴ πλαγιά Τὶ κάθεστε ἀκόμα ἐκεῖ; Οἱ Πέρσες πλακώνουν ἀπ' τὸ Καλλίδρομο. Ἀνακάλυψαν τὸ κρυφὸ μονοπάτι τῆς Ἀνοπαίας. Εἶναι μιλιούνια!

— Ὁ φόβος σὲ κάνει καὶ τοὺς βλέπεις διπλούς, Μαλιέα, τοῦ φώναξε ὁ Διηνέκης.

— Τὰ βέλη τους θὰ σκεπάσουν τὸν ἥλιο, ἀπάντησε αὐτὸς τρομαγμένος.

— Τόσο τὸ καλύτερο, φίλε μου, γιατὶ τότε θὰ πολεμοῦμε κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο, ἀντιβούϊζε ὁ Διηνέκης.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ φρουροῦ.

— Τίς εἶ;

— Εἶμαι ἀγγελιαφόρος τοῦ Ξέρξη!!

Ὁ Διηνέκης φώναξε στὸ φρουρό.

— Ἄφησέ τον. Πλησίασε, Πέρση, οἱ κήρυκες εἶναι ἱεροὶ στῶν Ἑλλήνων τὴ χώρα.

— Ποῦ εἶναι ὁ ἀφέντης σας, Ἕλληνες; εἶπε ὁ κήρυκας.

— Δὲν ἔχουν ἀφέντη οἱ Ἕλληνες, ξένε.... Περίμενε νὰ φωνάξουμε τὸν ἀρχιστράτηγο.

Ἕνας ὁπλίτης ἔφυγε τρεχάτος νὰ πάη τὴν εἴδηση στὸ Λεωνίδα. Ὡστόσο, ὁ Πέρσης ποὺ ἦταν ἀπὸ τὶς χῶρες τὶς ἰωνικὲς κι' ἤξερε τὴ γλῶσσα, εἶπε κυττώντας περίεργα τοὺς ὁπλῖτες ποὺ χτένιζαν τὰ μακρυά τους μαλλιά καὶ τὰ στόλιζαν μὲ στεφάνια.

— Ποῦ βρίσκετε τὴ διάθεση καὶ χτενίζεστε καὶ στολίζετε τὰ μαλλιά σας; Μᾶς εἶπαν πὼς θὰ πεθάνετε ὅλοι σὲ λίγο.

— Μπορεῖ νᾆναι κι' ἔτσι, ἀπάντησε ὁ Διηνέκης. Ὅμως, νὰ ξέρης πώς, στὴν Ἑλλάδα, ὁ θάνατος γιὰ τὴ λευτεριὰ εἶναι γάμος καὶ πανηγῦρι, Πέρση! Γι' αὐτὸ στολιζόμαστε, περιμένοντάς τον. Νὰ πᾶμε στὸν Ἅδη μ' ἀξιοπρέπεια. Μὰ νὰ ὁ βασιλιὰς Λεωνίδας κι' οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων.

Ὁ Λεωνίδας κι' οἱ Ἕλληνες στρατηγοί, κάλεσαν τὸν κήρυκα τῶν Περσῶν νὰ τοὺς πῆ τὶ μηνοῦσε ὁ Ξέρξης στοὺς προμάχους τῶν Θερμοπυλῶν.

Αὐτός, βάζοντας στὰ λόγια του ὅλο τὸ στόμφο τῆς φαντασμένης Περσίας, εἶπε σὰ ν' ἀπάγγλνε ποίημα μεγαλόστομο:

— Ὁ Μέγας βασιλεὺς τῶν Περσῶν, τῶν Λυδῶν καὶ Μήδων καὶ πάντων τῶν Ἐθνῶν τῆς Ἀσίας, υἱὸς τοῦ Δαρείου καὶ κατ' εὐθεῖαν ἀπόγονος τοῦ Θεοῦ Ἡλίου, προτείνει στὸ βασιλέα τῆς Σπάρτης νὰ γίνη φίλος του.

Ὁ Λεωνίδας τὸν ἔκοψε συμπληρώνοντας μ' ὁλοφάνερη εἰρωνεία.

— Καὶ νὰ προδώση τὴ γῆ τῶν πατέρων του. Τιμητική, μὰ τοὺς θεούς, πρόταση!

Ὁ κήρυκας πῆρε πάλι τὸ λόγο, σὰ νὰ μὴν εἶχε ἀκούσει.

— Ὁ ἀφέντης μου λέει: Τὶ ἔχετε νὰ κερδίσετε; Εἴμαστε ἀμέτρητα πλήθη.

— Ἀμέτρητα κοπάδια, θέλεις νὰ πῆς, Ἀσιάτη, τὸν ἔκοψε ὁ στρατηγὸς τῶν Θεσπιῶν.

Μὰ ὁ Πέρσης ἐξακολούθησε.

— Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν καὶ τῶν Μήδων καὶ πάντων τῶν Ἐθνῶν τῆς Ἀσίας, λέει στοὺς Ἕλληνες: Δόστε τὰ ὅπλα σας.

— Μολὼν λαβέ, ἀποκρίθηκε ὁ Λεωνίδας.

— Μολὼν λαβέ, ἐπανέλαβαν κι' οἱ ὑπόλοιποι στρατηγοί.

— Μολὼν λαβέ, ἀντιβουΐσαν γύρω κι οἱ ὁπλῖτες.

Τρομαγμένος ἀπ' τὶς φωνές τους, ὁ Πέρσης ἔφυγε πρὸς τὴν Οἴτη.

Ὁ Λεωνίδας ἔμεινε μόνος, μὲ τοὺς Ἕλληνες στρατηγούς.

— Ἀκούσατε τὸ μήνυμα, τοὺς εἶπε. Ξέρετε τὴν κατάσταση, ὅπως κι' ἐγώ. Οἱ ἐχθροὶ μᾶς κύκλωσαν. Ἡ ἀπάντηση ποὺ δώσαμε στὸν Ξέρξη θὰ δώση τὸ σύνθημα. Πρέπει νὰ φύγετε μὲ τοὺς ἄνδρες σας. Θὰ κρατήσω ἐγὼ τὸ στενὸ μὲ τοὺς Σπαρτιάτες.

Ὁ στρατηγὸς τῶν Λοκρῶν ἀντιμίλησε πρῶτος:

— Ἤρθαμε ἐδῶ ἀποφασισμένοι: Γιὰ λευτεριὰ γιὰ θάνατο. Δὲν ἀφήνουμε τὸ στενό, Λεωνίδα.

Τὰ ἴδια εἶπαν καὶ οἱ ἄλλοι. Ὁ Λεωνίδας προσπάθησε νὰ κάμη τοὺς Ἕλληνες νὰ λογικευθοῦν.

— Δὲ χρειάζονται ἀνώφελες θυσίες, τοὺς εἶπε. Θ' ἀντιταχθῆτε πιὸ κάτω... Τὸ

στενὸ εἶναι κυκλωμένο. Θὰ πατηθῆ. Φτάνουν τρακόσιοι γιὰ τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδας.

— Γιατὶ ὁρίζεις γιὰ τοὺς δικούς σου τὸν πιὸ τιμητικὸ ρόλο, βασιληᾶ τῆς Σπάρτης; ρώτησε ὁ Θεσπιέας στρατηγός.

— Δὲν τὸν ὁρίζω ἐγώ, στρατηγέ. Τὸν ὁρίζουν οἱ νόμοι τῆς Σπάρτης ποὺ δὲν ἐπιτρέπουν σ' ἕνα Λακεδαιμόνιο νὰ γυρίσῃ χωρὶς τὴ νίκη.

— Ὑπάρχουν κι' ἄγραφοι νόμοι, ἀπάντησε ὁ Θεσπιέας, ποὺ ἐπιβάλλουν στοὺς Ἕλληνες νὰ πεθάνουν ἐδῶ μαζί σου.

— Ἀκοῦστε, φίλοι, εἶπε ὁ Λεωνίδας μὲ ἀπόγνωση. Θὰ στίσετε μεγαλύτερο φράγμα πιὸ κάτω μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους

προμάχους. Ἐσεῖς θὰ τὸν σταματήσετε τὸν χείμαρρο. Ἐμεῖς θὰ κρατήσωμε λίγο τὴν ὁρμή του ὥσπου νὰ γίνῃ τὸ φράγμα σας σὲ στεριὰ ἢ σὲ θάλασσα. Ὁ Θεμιστοκλῆς περιμένει στὴ Σαλαμῖνα.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε νὰ σιμώνῃ ὁ σάλαγος: Ἰαχὲς βαρβαρόφωνες ἀντηχοῦσαν κοντά τους.

— Ὁ καιρὸς βιάζει. Συντάξτε τὸ στρατό σας γιὰ τὴν ἀποχώρηση. Ἐγὼ ξεκινῶ γιὰ τὴ μάχη, εἶπε ὁ Λεωνίδας.

Οἱ στρατηγοὶ ἔφυγαν νὰ συνάξουν ὁ καθένας τοὺς στρατιῶτες του. Ἔμεινε μόνο ὁ Θεσπιέας.

— Τί περιμένεις ἀκόμα ἐδῶ, στρατηγέ; ρώτησε ὁ Λεωνίδας.

— Οἱ ἑφτακόσιοι ὁπλῖτες μου θὰ μοιραστοῦν τὴν τιμὴ μὲ τοὺς τριακόσιους τῆς Σπάρτης.

Ὁ Λεωνίδας τοῦ πῆρε τὸ χέρι κι' εἶπε ἁπλά:

— Σύμφωνοι, φίλε μου. Τὸ βράδυ θὰ δειπνήσουμε μαζὶ στὸν Ἄδη.

Ὥρμησαν ὅτε κι' οἱ δυὸ μὲ γυμνὰ τὰ σπαθιά τους. Πίσω τους ἀκολουθοῦσαν χίλιοι ἥρωες. Ὁ παιάνας ἀχοῦσε θριαμβευτικὸς κι' οἱ πλαγιὲς τὸν ἀντιλαλοῦσαν.

«Ἐμπρὸς τῶν Ἑλλήνων παιδιά.
Τώρα εἶν' ὁ ἀγώνας γιὰ ὅλα.
Γιὰ τὴν πατρίδα, γιὰ τῶν Θεῶν τοὺς βωμούς, τῶν προγόνων τοὺς τάφους».

Ἀνάμεσα στὸ τραγοῦδι ξεχώριζε κάθε τόσο τῶν δυὸ στρατηγῶν ἡ φωνή, ποὺ καλοῦσαν τοὺς Θεσπιεῖς καὶ τοὺς Σπαρτιάτες γιὰ τὴ θυσία:

— Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων,
Ἐλευθεροῦται πατρίδα!

Μιὰ βουὴ σύσμιχτη ἀπὸ κρότους ἁρμάτων κι' ἀσπίδων ἀντιλαλήματα γέμιζε τὸ χῶρο. Χλιμιντροῦσαν τ' ἄλογα τῶν Περσῶν. Οἱ βαρβαρικὲς βλασφημίες κι' οἱ μανιασμένες κραυγὲς ἔπνιγαν μιά, μιὰ τὶς φωνὲς τῶν Ἑλλήνων.

Ἴτε! Ἴτε, παῖδες!
Ἐλελεῦ! Ὑπὲρ πάντων ἀγών...

**

Εἶχαν ξεμακρύνει κι' ὁ Σιμωνίδης δὲν ἄκουγε πιά. Μὰ τὰ μάτια του θαμπωμένα ἀπὸ τ' ὅραμα, ἔβλεπαν ἀκόμα...

— Κύματα, κύματα πέφτουν οἱ Πέρσες! μονολογοῦσε. Νὰ οἱ ἀθάνατοι, οἱ φρουροὶ τοῦ Ξέρξη. Δὲ μικραίνει ποτὲ ὁ ἀριθμός τους. Ἕνας πεθαίνει κι' ἄλλος παίρνει ἀμέσως τὴ θέση του. Μὰ ἐδῶ δὲν προφταίνουν τοὺς νεκρούς. Νικηθῆκαν, συντρίφτηκαν, ὑποχώρησαν οἱ ἀνίκητοι Μῆδοι! Νὰ ἡ φρουρὰ τῶν Σουσίων. Πάνε κι' αὐτοί, λύγισαν, κάνουν πίσω!

Ὀργισμένος ἀναπηδᾶ πάνω στὸ χρυσό του τὸ θρόνο ὁ Ξέρξης.. Ρίχνει κι' ἄλλους, κι' ἄλλους, ἀτέλειωτο ἱππικὸ καὶ στρατὸ ἀσκέρια!

Κλονίζονται οἱ χίλιοι! Λυγίζουν... Τοὺς κύκλωσαν ἀπ' ὁλοῦθε... Ἕνας - ἕνας, ποτίζουν τὴ γῆ μὲ τὸ αἷμα τους, πέφτοντας μεσ' στὴν ἄνιση πάλη.

Μὲ σπαθὶ μισοτσακισμένο, μάχεται ἀκόμα, στερνὸς ὑπερασπιστὴς τῶν στενῶν, ὁ Λακεδαίμονας βασιλιᾶς. Μὰ πληγώνεται.. Πέφτει. Ὄχι, ὄχι, δὲν πέφτει... Σηκώνεται στὸν ἀέρα... Ἔχει φτερά... Τὸ σπαθί του, ἀκέριο γυμνό, ἀνεμίζεται πάνω ἀπ' τὰ πλήθη...

Φτεροκοπᾶ γύρω μου. Τὴν ἀκούω τὴ μυρωμένη πνοὴ τῆς αὔρας, ποὺ πῆρε γιὰ χάρη μου τὴ φωνή του.

— Ναί, Λεωνίδα, δὲ σοῦμεινε οὔτε ἕνας νὰ πάῃ τὸ μήνυμά σου στὴ Σπάρτη. Μὴ νιάζεσαι, θὰ τὸ πάω ἐγώ... Ἕνα μήνυμα ποὺ θ' ἀντιλαλῇ στοὺς αἰῶνες.

Καὶ κλείνοντας τὰ μάτια, ἐκστατικός, ἀπαγγέλλει ὁ ποιητής:

Ὦ ξεῖν ἀγγέλλειν
Λακεδαιμονίοις
ὅτι τῇδε κείμεθα,
τοῖς κείνων ρήμασι
πειθόμενοι.

Τὸ ἐπίγραμμα γιὰ τὴν ἐπιτύμβια στήλη εἶχε βρεθῆ. Τὸ πῆρε ὁ ἀντίλαλος καὶ τὸ τραγουδεῖ ὥς τὰ σήμερα νὰ τὸ κάμουν οἱ Ἕλληνες πράξη.

Ἐσὺ διαβάτη ποὺ περνᾶς,
πὲς εἰς τὴ Σπάρτη κάτω,
πὼς εἴμαστε θαμμένοι ἐδῶ,
πιστοὶ στὸ θέλημά της.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΦΡΑΣΕΙΣ

1) Πιστὸς σὰν ....
2) Ἀμίλητος σὰν ....
3) Σκαρφαλώνει σὰν ....
4) Φυτρώνει σὰν ....
5) Καμαρώνει σὰν τὸ ....
6) Ἐλαφρὸς σὰν ....
7) Πλούσιος σὰν ....
8) Τὸν ἔσκισε σὰν ....
9) Τὰ χάφτει σὰν τὸ ....
10) Τὸ συχαίνομαι σὰν τὶς ....
11) Τὸ φοβᾶται σὰν ὁ ....
12) Μαλώνουν σὰν τὸ ....
13) Γυρίζει σὰν τὴν ....
14) Τρώγονται σὰν τὰ ....
15) Εἶναι σὰν τ' .... π' ὅθε γυρίσῃ σπάει.
16) Ὁ σκληρὸς ἄνθρωπος ἔχει καρδιὰ σὰν ....
17) Κόβει ἡ γλῶσσα του σὰν ....
18) Στριφογυρίζει σὰν ....
19) Φουσκωμένος σὰν ....
20) Κρύος σὰν ....

(Ἂν δὲν τὰ καταφέρετε νὰ συμπληρώσετε μόνοι σας τὶς παραπάνω φράσεις, κοιτάχτε στὴ σελίδα 561)

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Ἐπιμένοντας στὸ καλό

Τὸ περασμένο μας σημείωμα ἀπασχολήθηκε μὲ ἕνα ἄλλο σημεῖο τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Κυρίου μας. Ἦταν γιὰ τὴν ἐπιμονή Του νὰ κάνῃ τὸ καλό.

Θυμᾶστε τί λέγαμε; Δὲν ἔκαμε ποτὲ Του ἁμαρτία. Ἀπ' τὸ στόμα Του ποτὲ δὲν βγῆκε λόγος ἄσχημος. Τὸν κοροΐδευαν καὶ δὲν ἀπαντοῦσε μὲ λόγια περιπαικτικά. Τὸν ἐβασάνιζαν ἄδικα καὶ δὲν ἔβγαζε τσιμουδιὰ ἀπ' τὸ στόμα Του. Καὶ ὅλα αὐτὰ πότε; Ἐνῶ ἔκανε καλωσύνες σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἐμεῖς ὅμως τί κάνομε; Τοῦ μοιάζομε σ' αὐτὸ καθόλου;

Τί γίνεται ὅταν τιμωρηθοῦμε γιὰ κάποιο κακό, τὸ εἴπαμε στὸ περασμένο μας σημείωμα. Σήμερα θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ τί συμβαίνει ὅταν τύχῃ νὰ κάμωμε κανένα καλό·

Ἂς ποῦμε ὅτι ἐκάναμε ἕνα καλό. Νά, ἂς ὑποθέσωμε πὼς δανείσαμε τὸ τετράδιό μας μὲ τὰ προβλήματα τῶν μαθηματικῶν σὲ κάποιον συμμαθητή μας. Πρῶτα-πρῶτα θὰ φουσκώσωμε σὰν διάνοι, γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ ποὺ ἐκάναμε. Θὰ καμαρώνωμε μόνοι μας γιὰ τὴν καλωσύνη μας. «Γιὰ κύτταξε», θὰ λέμε μέσα μας, «τί καλὸς ποὺ εἶμαι. Ἐνῶ δὲν εἶχα καμμιὰ ὑποχρέωση νὰ δώσω τὸ τετραδιό μου στὸ Γιαννάκη, τὸ ἔδωκα. Αἴ, δὲν εἶμαι, ἀλήθεια, καλός;»

★

Τὸ κακὸ ὅμως εἶναι ὅτι δὲν περιοριζόμαστε μόνο σ' αὐτό. Τὶς περισσότερες φορὲς ὑπάρχει καὶ συνέχεια. Ἐκάμαμε ἕνα τόσο δὰ καλό; Ἔχομε ἀμέσως τὴν ἀξίωση νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ ὅλος ὁ κόσμος. Γι' αὐτὸ πρῶτα-πρῶτα θὰ τὸ διαλαλήσωμε σὲ γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους. Θὰ προσπαθήσωμε νὰ βροῦμε εὐκαιρία νὰ τὸ φωνάξωμε σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους. Ἄν, παραδείγματος χάριν ὁ Γιαννάκης ποὺ δανείστηκε τὸ τετράδιό μας, πάρῃ καλὸ βαθμὸ στὴν ἐξέταση, θὰ σπεύσωμε νὰ ποῦμε: «Ἂς τὸ χρωστᾶν σὲ μένα ποὺ τοῦ ἔδινα τὰ τετράδιά μου». Ἀλλοίμονο δὲ ἂν παρατηρήσωμε, πὼς κάποιος δὲν ἀναγνωρίζει τὴν μεγάλη μας καλωσύνη. Μέσα μας αἰσθανόμαστε τὸν ἑαυτό μας νὰ θίγεται καὶ νὰ ἀπογοητεύεται. Καὶ σκέψεις σὰν τὴν παρακάτω, ἀρχίζουν νὰ βουΐζουν μέσα στὸ κεφάλι μας: «Τί χρειάζεται νὰ κάνῃ κανεὶς τὸ καλό; Τὸ ἀναγνωρίζουν μήπως οἱ ἄνθρωποι;» Καὶ ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ σταματήσωμε νὰ κάνωμε καὶ τὶς μικρὲς ἔστω καλωσύνες ποὺ ἐκάναμε καμμιὰ φορά.

★

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη συνέχεια. Τὴν ἀναγνώριση αὐτὴ τὴ ζητᾶμε, πρὶν ἀπ' ὅλους, ἀπ' ἐκεῖνον ποὺ τοῦ κάμαμε τὴν καλωσύνη. Ὁ Γιαννάκης, ἐπειδὴ τοῦ δώσαμε τὸ τετράδιό μας, ἔχομε τὴν ἀξίωση νὰ εἶναι γιὰ πάντα σκλάβος μας. Πρέπει νὰ ὑποχωρῇ σὲ κάθε μας ἰδιοτροπία, νὰ εἶναι πάντοτε σύμφωνος μαζί μας, νὰ εἶναι γιὰ πάντα κολλημένος ἐπάνω μας. Ἂν συμβῇ καὶ κάνει κάτι ποὺ δὲν μᾶς ἀρέσει, ἀλλοίμονό του. Ξεσπᾶμε ἐπάνω του σὰν θύελλα. «Ἀκοῦς ἐκεῖ, τὸν ἀχάριστο!», ἀρχίζομε νὰ φωνάζωμε. «Κρῖμα στὶς καλωσύνες ποὺ τοῦ ἔχω κάμει. Δὲν σκέπτεται, πὼς ὅ,τι εἶναι σήμερα τὸ χρωστάει σὲ μένα, μόνο ἔχει καὶ τὸ θράσος νὰ κάνῃ αὐτὰ τὰ πράγματα!»

Ἀποτέλεσμα: Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἀποφασίζομε νὰ μὴ τοῦ κάνωμε πιὰ καμμιὰ καλωσύνη. Προχωροῦμε ὅμως καὶ παραπέρα: Ἀφοῦ βλέπομε πὼς οὔτε οἱ ἄλλοι, οὔτε καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ εὐεργετοῦμε δὲν ἀναγνωρίζουν τὴν καλωσύνη μας, παίρνομε τὴν ἀπόφαση νὰ παύσωμε κάνοντας τὸ καλὸ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Μοιάζομε ὅμως τότε μὲ τὸ Κύριό μας;

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ γυρισμὸς τοῦ Δημήτρη

— Τἄμαθες κὺρ Τέλη; Γύρισε ὁ γιὸς τοῦ κὺρ Γεράσιμου! εἶπε ὁ δάσκαλος ἐκεῖνο τὸ βράδυ τοῦ παπποῦ, καθὼς εἶχαν πάρει μαζὶ τὸν ἀνήφορο, γιατὶ τὰ σπίτια τους ἦταν γειτονικά.

Ὁ Θάνος ἀκολουθοῦσε ἀπὸ πίσω, γιατὶ ὁ δρόμος ἦταν στενὸς, κι' ὡστόσο ἄκουσε μὲ συγκίνηση τὸ νέο. Μὲ τὴν ἴδια συγκίνηση ποὺ τὸ ἄκουσε κι' ὁ παπούς...

— Μπᾶ; Τί λὲς δάσκαλε; Ἀλήθεια; Πότε;

— Χτὲς τὸ βράδυ. Περιμένετε νὰ φτάσουμε στὸ ἴσιωμα, γιατὶ τοῦτος ὁ ἀνήφορος μοὔκοψε τὴν ἀναπνοή. Νὰ ἀκούσης καὶ σὺ Θάνο τὸ πῶς γύρισε ὁ Δημήτρης!

— Μάλιστα, κύριε! εἶπε τὸ παιδί.

Καὶ καθὼς ἀνέβαιναν, οἱ δυὸ μεγάλοι, ὁ Θάνος ξαναθυμήθηκε μιὰ σκηνὴ — ὅπως τὴν παρακολούθησε ἕνα βράδυ τοῦ προπέρσινου χειμώνα.

Μόλις εἶχαν τελειώσει τὸ δεῖπνο — ἦταν Σαββατόβραδο κι' ὁ Θάνος τεμπέλιαζε πλάϊ στὴ φωτιὰ, ὅταν κάποιος χτύπησε στὴν πόρτα τους...

Ὁ πατέρας σηκώθηκε ν' ἀνοίξη στενοχωρημένος, γιατὶ στὸ χωριὸ δὲν τὸ συνήθιζαν νὰ κάνουν ἐπισκέψεις τέτοια ὥρα — κι' ὅταν κανένας χτυποῦσε τὴν πόρτα ἑνὸς συγχωριανοῦ του νύχτα, ἦταν συνήθως γιὰ κακό: ἀρρώστεια ξαφνικὴ ἢ ἄλλο τέτοιο δυσάρεστο ἀναπάντεχο.

Ὅταν ἄνοιξε, ξεχώρισε στὸ μισοσκόταδο τὸν κὺρ Γεράσιμο, τὸ φίλο τους, ποὺ τὰ χτήματά τους συνώρευαν.

Ὁ ἄνθρωπος μπῆκε στενοχωρημένος, τοὺς καλησπέρισε καὶ κάθησε ἀμίλητος κοντὰ στὴ φωτιά.

Οἱ ἄλλοι δὲν τὸν ρωτοῦσαν, περιμένοντας νὰ μιλήση πρῶτος.

— Ὁ Δημήτρης ἔφυγε, εἶπε τέλος. Ἔφυγε γιὰ τὴν πολιτεία.

— Ἡ ὥρα ἡ καλὴ, ἔκανε ἡ γιαγιά. Βρῆκε δουλειὰ ἐκεῖ;

— Μπά! Στὰ στραβὰ πηγαίνει. Δὲν τοῦ ἄρεσε λέει ἡ ζωὴ στὸ χωριό. Θέλει νὰ δοκιμάση τὴν τύχη του στὴν πολιτεία.

— Οὔτε ὁ πρῶτος, οὔτε ὁ τελευταῖος! εἶπε ὁ παπποῦς γιὰ νὰ τὸν παρηγορήση.

— Μοῦ εἶπε νὰ τοῦ δώσω τὸ μερδικό του ἀπὸ τὰ χτήματα. Νὰ τὸ πουλήσω καὶ νὰ τοῦ δώσω τὰ χρήματα, συνέχισε ὁ κὺρ Γεράσιμος. Τοῦ εἶπα πὼς αὐτὸ δὲν γίνεται. Ἔχω τὴ μάνα του νὰ γνοιαστῶ καὶ τὸν μικρότερο ἀδερφό του. Ὅταν ἐμεῖς κλείσουμε τὰ μάτια μας μιὰ μέρα, ἂς τὰ μοιραστῆ μὲ τὸν μικρόν, κι' ἂς κάνη τὸ μερδικό του ὅ,τι θέλει. Ὡς τότε ὅμως δὲν πουλάω τίποτε. Τὸ λιοστάσι τὸ φτιάσαμε τρεῖς γενιὲς νομάτοι, ἀπὸ τὸν συχωρεμένο τὸν παπποῦ μου ποὺ πρωτάρχισε νὰ κεντρώνη τ' ἀγρίλια, καὶ τὸ χωράφι μεγάλωσε γιατὶ ἄρχισε ἀτός του νὰ ξεχερσώνη τὸ λόγγο. Ἂν πῆς καὶ γιὰ τ' ἀμπέλι, ἕνας Θεὸς ξέρει τί ἱδρῶτα ἔχυσαν οἱ προεστοὶ, στήνοντας τὶς ξερολιθιὲς γιὰ νὰ σταθῆ τὸ χῶμα.., Τέτοια χτήματα δὲν πουλιόνται... τοῦ εἶπα.

— Καλὰ τοὖπες! συμφώνησε κι' ὁ παπποῦς.

— Τί νὰ τὰ κάνης τὰ ρημάδια πατέρα; μοῦ εἶπε. Ἂν τὸ σκεφτόσουνα καλύτερα θὰ τὰ πουλοῦσες ὅλα καὶ θαρχόσουνα μαζί μου στὴν πολιτεία. Ἡ μάνα θὰ ζοῦσε πιὸ καλὰ κι' ὁ μικρὸς θὰ μάθαινε μιὰ τέχνη!

— Τέχνη ἔχει τ' ἀλέτρι καὶ τὸ τσαπί! τοῦ εἶπα. Μ' αὐτὰ σᾶς ἔθρεψα, σᾶς ἀνάστησα κι' ἔγινα νοικοκύρης στὸ χωριό. Γιὰ τὴν πολιτεία φεύγουνε ὅσοι δὲν ἔχουνε στὸν ἥλιο μοῖρα. Ἐμεῖς ἔχουμε τὸν τρόπο μας, καὶ δὲν ἔχουμε ἀνάγκη κανένα, παρὰ τὸν ἀφέντη τὸ Θεὸ, ποὺ στέλνει τὶς βροχὲς καὶ καρπίζουν τὰ γεννήματα.

— Καλά. Αὐτὰ εἶναι παλιὲς ἰδέες! εἶπε. Ἐγὼ μιὰ φορὰ θὰ φύγω.

— Ἄντρας εἶσαι, κάνε ὅπως καταλαβαίνεις! τοῦ εἶπα. Κι' ἔτσι ἔφυγε. Ἀπόψε μὲ τ' αὐτοκίνητο...

— Καλὸ παιδὶ εἶναι... Θὰ προκόψη! εἶπε ὁ παπποῦς.

— Μὰ καὶ μεῖς τί θὰ γίνουμε κὺρ Τέλη; Ἐγὼ γέρασα, τὸ ἄλλο παιδὶ εἶν' ἀκόμη σχολιαρούδι.... Τί θὰ γίνουμε μεῖς; εἶπε ὁ κὺρ Γεράσιμος.

Ὁ Θάνος δὲν ἄργησε νὰ καταλάβη πόσο δίκηο εἶχε ὁ κὺρ Γεράσιμος.

Στ' ὄργωμα καὶ στὸ θέρος ἀκόμα καὶ στὸν τρύγο, ἔπρεπε νὰ πάη νὰ παρακαλέση πότε τὸν ἕνα καὶ πότε τὸν ἄλλον νὰ τὸν βοηθήση νὰ κάνη ζευγάρι ἢ νὰ θερίση... Στὸ μάζωμα τῆς ἐλιᾶς ἔπαιρνε ἐργάτισσες, ὅπως πολλοὶ ἀπὸ τὸ χωριὸ, γιατὶ αὐτὴ ἡ δουλειὰ εἶναι γυναίκεια, ἀλλὰ ἦταν ἀναγκασμένος τώρα νὰ πλερώνη καὶ τιναχτή. Καὶ τὰ χωράφια κακοπεριποιημένα —ποιὸς νὰ σκαλίση, ποιὸς νὰ ποτίση ποιὸς νὰ βοτανολογήση — δὲν ἔκαναν καθὼς ἔπρεπε καρπό. Κι' ὅσο γιὰ τὸ Δημήτρη στὴ χάση καὶ στὴ φέξη ἔγραφε. Δούλευε λέει σ' ἕνα γκαράζ. Κι' ἔπειτα στὸ λιμάνι...

Καὶ νὰ ποὺ ἀπόψε, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια, εἶχε γυρίσει ὁ Δημήτρης στὸ χωριό!

Πόσο ἀνυπομονοῦσε ὁ Θάνος νὰ μάθη πιὸ πολλά! Ἔφτασαν ἐπιτέλους στὸν ἴσιο δρόμο.

— Ἔλα ν' ἀκούσης καὶ σὺ Θάνο, εἶπε ὁ δάσκαλος ποὺ ἦταν κι' αὐτὸς ἀπὸ χωριὸ, κι' ἀγαποῦσε τόσο τὴ ζωὴ στὰ ψηλώματα, ποὺ δὲν θὰ τὴν ἄλλαζε, ἔλεγε, μὲ τίποτε...

Κι' ἄρχισε νὰ τοὺς διηγῆται τὸν γυρισμὸ τοῦ Δημήτρη ἀπὸ τὴν πολιτεία...

— Πατέρα, γύρισα! εἶπε τοῦ πατέρα του.

— Καλῶς ἦρθες, γιέ μου, εἶπε ὁ γέρος καὶ δὲν τὸν ρώτησε τίποτε ἄλλο.

Μπῆκε λέει κατευθεῖαν στὸ σταῦλο, πρὶν πιῆ τὸν καφὲ ποὺ τοὔψησε ἡ μάνα του.

— Τὸ ἕνα βώδι ἔχει μιὰ πληγὴ στὴν ράχη, εἶπε.

— Τὸ χτύπησε ὁ ζυγὸς καὶ κακοφόρμησε! ἔκανε ὁ κὺρ Γεράσιμος.

— Ἀκόμη δὲν ἀρχίσατε τ' ὄργωμα πατέρα; εἶπε.

— Πάντα τελευταῖος ὀργώνω γιέ μου, γιὰ νὰ μοῦ δίνουν οἱ ἄλλοι κανένα χέρι....

— Αὔριο πρωῒ πρωῒ θὰ ζέψω! εἶπε.

Ἡ μάνα του ἔβαλε τὰ κλάματα:

—Νὰ μοῦ ζήσης γιόκα μου! τοῦ εἶπε. Ἦρθες κι' ἄστραψε τὸ σπίτι! Ὅταν ὁ λεβέντης λείπη, ὅλα κακὰ πᾶνε! Τί νὰ σοῦ κάνουμε πιὰ καὶ μεῖς! Γεράσαμε!

— Ἔγνοια σου μάνα, κι' ὅλα θὰ πᾶνε καλὰ, τώρα ποὺ ξαναγύρισα!

Κάθησε τὸ παλληκάρι στὴν αὐλὴ κι' ἀνάσανε βαθειὰ, τὸ μοσκοβολημένο ἀγέρι. Τότε πέρασα κι' ἐγὼ καὶ μὲ φώναξε μέσα. Εἴμαστε φίλοι παλιοὶ μὲ τὸ Δημήτρη.

— Δάσκαλε! Γύρισα! μοῦ φώναξε χαρούμενα.

Μὰ ἐγὼ δὲ μάσαγα τὰ λόγια μου σὰν τὸν κύρη του.

— Ἔβαλες παναπῆ μυαλό! τοῦ εἶπα. Δὲν σὲ βλέπω καὶ τόσο ἐνθουσιασμένο μὲ τὴν πολιτεία!

—Ἄσε με! μοὖπε. Τὴν πλέρωσα τὴν κουτουράδα μου! Δουλευτὴς εἶμαι, δουλειὰ εὕρισκα! Μὰ τί νὰ τὸ κάνης! Δὲν μᾶς πάει ἐμᾶς τέτοια ζωή. Μετρημένο τὸ λάδι, μετρημένο τὸ ψωμὶ, μετρημένο τὸ φαγὶ στὸ μαγέρικο. Καὶ ποῦ νὰ γυρίσης ὕστερ' ἀπὸ τὴ δουλειά; Σ' ἕνα καμαράκι τόσο δά. Μὲ νοῖκι! Μετρημένο τὸ φῶς ἐκεῖ, μετρημένος ἀκόμη κι' ὁ ἀγέρας κι' ὁ ἥλιος τοῦ Θεοῦ! Ἕνα τοῖχο ἀντίκρυζα ἀπὸ τὴν κάμαρά μου ποὺ στὰ τελευταῖα ἔλεγα νὰ σπάσω τὸ κεφάλι μου σ' αὐτὸν, γιὰ τὴν τρέλλα μου.

— Ἐσὺ ποὺ ἔλεγες πὼς ἐμεῖς ἐδῶ ζοῦμε μὲ τὴν καρδιὰ στὸ χῶμα!

— Τὸ χῶμα τὸ δικό μας! Ἀχ πῶς τ' ἀποζήταγα δάσκαλε! Τὸ σπίτι σου, τὸ σπιτάκι σου, ποὺ μπαίνεις κι' εἶσαι νοικοκύρης! Τὸ ροῦχο σου τὸ παστρικὸ, ποὺ τόπλυνε ἡ μάνα σου στὸ ποτάμι καὶ τ' ἅπλωσε νὰ στεγνώση στὰ θάμνα! Τὸ μεγάλο καρβέλι ποὺ κόβεις ὅσο θέλεις... Τὸ λάδι ποὺ τὸ χύνεις μπόλικο καὶ τὸ βλέπεις καὶ χαίρεται ἡ ψυχή σου. Καὶ τ' ἀγέρι, τ' ἀγέρι ποὺ φουσκώνει τὰ πνεμόνια σου καὶ λὲς πὼς εἶσαι πουλὶ καὶ θὰ πετάξης! Ἀπόψε σὰν ἄγγιξα μὲ τὴν ἀπαλάμη μου τὰ πλευρὰ τοῦ Λιάρου καὶ τοῦ Λεβέντη ποὺ μὲ γνώρισαν, μοῦρθε νὰ κλάψω σὰν παιδί. Κι' ὁ Πιστὸς ποὺ μούκανε χαρές! Κι' ἡ Ἀσήμω μὲ τὸ κατσικάκι της! Αὐτὸ δάσκαλε εἶναι ζωή! Τί μοῦρθε καὶ τ' ἄφησα! Τί μοῦρθε!

— Μπᾶ; Δὲν εἶναι παλιὲς ἰδέες; εἶπα.

Γέλασε ὁ Δημήτρης.

— Ἄστα τώρ' αὐτὰ δάσκαλε, λησμόνησέ τα! εἶπε. Ἐκεῖ, ἔβαλα τὸ ξερό μου νὰ δουλέψη. Καὶ κατάλαβα πὼς ἄλλες εἶναι οἱ παλιὲς ἰδέες, οἱ στραβὲς, ποὺ πρέπει ἐμεῖς οἱ ἀγρότες νὰ τὶς ἀλλάξουμε: νὰ καλλιεργοῦμε τὰ χωράφια μας ὅπως μας μαθαίνουν οἱ γεωπόνοι, νὰ φυτεύουμε δέντρα, νὰ κεντρώνουμε τ' ἀγριόδεντρα, ποὺ πάει τόσο πλοῦτος χαμένο, νὰ μὴ τεμπελιάζουμε στοὺς καφενέδες ὅταν τελειώνουν οἱ μεγάλες δουλειὲς, μόνο νὰ κάνουμε κι' ἄλλες, γιὰ νὰ ζοῦμε καλύτερα. Καὶ τὰ σπίτια μας πρέπει νὰ τὰ χτίζουμε κι' αὐτὰ καλύτερα, νάχουμε πιὸ πολὺ τόπο καὶ πάστρα, κι' ἀέρα... Αὐτὰ σκεφτόμουν στὴν πολιτεία....

— Τ' ὠφέλησε τὸ παλληκάρι ἡ πολιτεία! ἔκανε εὐχαριστημένος ὁ παπποὺς. Ἔβαλε μυαλό... Χαίρομαι γιὰ τὸν κὺρ Γεράσιμο. Αὔριο θὰ πάω νὰ τοῦ πῶ τὸ καλῶς τὰ δέχτηκε!

— Ἐγὼ μιὰ φορὰ δὲν θὰ φύγω ποτὲ ἀπὸ τὸ χωριό! συλλογίστηκε ὁ Θάνος. Ποτέ! Ποτέ! Κι' ἔχει δίκηο ὁ Δημήτρης. Εἶναι πολλὰ ποὺ πρέπει ν' ἀλλάξουμε. Καὶ τότε σοῦ λέω ἐγὼ ἂν θὰ συλλογίζεται κανένας νὰ φύγη γιὰ τὴν πολιτεία!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

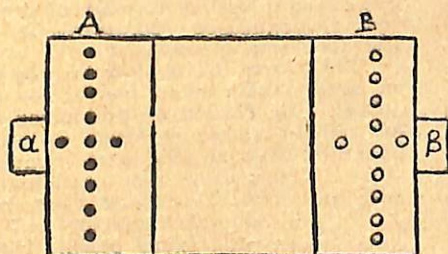
Κάθε καλὸς φίλος τῆς «ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ» πρέπει νὰ γράψη ἕναν τοὐλάχιστο συνδρομητή

Ὅποιος γράψη δέκα συνδρομητὲς ἐξασφαλίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του μιὰ συνδρομὴ δωρεάν!

τά παιχνίδια πού παίζουν τά Ελληνόπουλα

Η ΕΦΟΔΟΣ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Λαβαίνουν μέρος 22 παιδιά. Πρέπει νὰ ἔχουν γιὰ σύνεργα καὶ μερικὰ ξυλαράκια. Χαράζομε στὸ ἔδαφος ἕνα ὀρθογώνιο ποὺ νὰ ἔχη μῆκος 30 καὶ πλάτος 20 βήματα. Χωρίζονται, ὅπως βλέπετε στὸ σχῆμα, τὰ στρατόπεδα Α΄ καὶ Β΄ καὶ οἱ φύλακες α καὶ β κάθε ὁμάδας. Οἱ παῖκτες κρατοῦν στὰ χέρια τους ἀπὸ ἕνα ξυλαράκι ἢ ἕνα μαντήλι, ποὺ παριστάνει ὅπλο. Μὲ τὸ σύνθημα «ΕΤΟΙΜΟΙ» οἱ ὁμάδες παίρνουν τὴ θέση τους ἀντιμέτωπες στὰ στρατόπεδα. Κάθε παίκτης κρατάει στὸ χέρι τὸ ὅπλο του. Οἱ φύλακες τῶν φυλακῶν παίρνουν τὴ θέση τους κοντὰ στὶς φυλακὲς καὶ οἱ ἀρχηγοὶ μπροστὰ στὶς ὁμάδες τους. Στὸ σύνθημα «ΕΜΠΡΟΣ» ὅλοι προχωροῦν μὲ «προτεταμένα» τὰ ὅπλα τους. Μόλις φθάσουν σὲ ἀπόσταση 2 ἢ 3 βημάτων ὁρμοῦν μὲ σκοπὸ ὁ ἕνας νὰ ἀφοπλίση τὸν ἄλλον ἢ νὰ τὸν παρασύρη στὸ στρατόπεδό του. Αὐτὸς ποὺ θὰ ἀφοπλισθῆ ἢ θὰ πέση ἢ θὰ παρασυρθῆ στὸ στρατόπεδο τοῦ ἄλλου γίνεται αἰχμάλωτος καὶ φυλακίζεται στὴ φυλακὴ τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας. Αὐτὸς ποὺ θὰ αἰχμαλωτίση ξαναγυρίζει στὴν ὁμάδα του γιὰ νὰ συνεχίση τὸ παιγνίδι. Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο μπορεῖ ἕνας νὰ μάχεται ἐναντίον πολλῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται οἱ ἀντίπαλοι νὰ πιαστοῦν ἀπὸ τὰ χέρια ἢ ἀπὸ τὰ ροῦχα τους. Μόνο ἀπὸ τὰ ὅπλα τους μποροῦνε νὰ πιαστοῦν.

Ἡ ἔφοδος γίνεται τρεῖς φορές. Τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος κάθε ἐφόδου διατάσσει ὁ διαιτητής ποὺ τὰ παιδιὰ τὸν ἐκλέγουν στὴν ἀρχὴ τοῦ παιγνιδιοῦ. Ἅμα δοθῆ τὸ σύνθημα τοῦ τέλους οἱ παῖκτες ξαναγυρίζουν στὶς ἀρχικὲς θέσεις στὸ στρατόπεδό τους. Μόλις τελειώσει ἡ τρίτη ἔφοδος μετριοῦνται οἱ αἰχμάλωτοι καὶ ὅποιος ἔχει εἰς βάρος του τοὺς λιγώτερους κερδίζει.

Οἱ παῖκτες πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους τοὺς παρακάτω κανόνες:

1) Ἀπαγορεύεται τὸ χτύπημα μὲ τὸ ὅπλο.

2. Ὅταν κανεὶς προσπαθῆ νὰ ἐλευθερωθῆ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀφήση τὸ ὅπλο του γιατί ἔτσι μπορεῖ νὰ προκαλέση πέσιμο τοῦ ἀντιπάλου.

3) Δὲν πρέπει οἱ παῖκτες νὰ πιάνωνται ἀπὸ τὰ χέρια ἢ ἀπὸ τὰ ροῦχα.

Οἱ παραβάτες θεωροῦνται αἰχμάλωτοι καὶ φυλακίζονται στὸ ἀντίπαλο στρατόπεδο.

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΜΕ ΜΠΑΛΑ

1. Αὐτὸ τὸ παιγνίδι, ποὺ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο, λέγεται «Πιάστε τὴν μπάλα». Παίζουν 15—20 παιδιά. Χρειάζεται ἀπαραίτητα μιὰ μπάλα ποδοσφαίρου. Οἱ παῖκτες πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια καὶ σχηματίζουν ἕνα κύκλο μὲ μέτωπο πρὸς τὸ κέντρο του. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ παιγνιδιοῦ εἶναι στὸ κέντρο τοῦ κύκλου. Παίρνει τότε τὴν μπάλα στὰ χέρια του τὴ πετάει ὅσο μπορεῖ πιὸ ψηλὰ καὶ κατακόρυφα φωνάζοντας: «ΕΜΠΡΟΣ». Οἱ παῖκτες τότε ξεπιάνονται καὶ τρέχουν πρὸς τὸ κέντρον προσπαθῶντας νὰ πιάσουν τὴν μπάλα προτοῦ πέση στὸ ἔδαφος. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ κατορθώση νὰ πιάση τὴν μπάλα φωνάζει: «ΕΠΙΑΣΑ». Τότε οἱ ἄλλοι τρέχουν καὶ σχηματίζουν πάλι τὸν κύκλο, αὐτὸς δὲ ποὺ ἔχει τὴν μπάλα μένει στὸ κέντρο καὶ στὸ παράγγελμα τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς «ΕΜΠΡΟΣ» ξαναρρίχνει τὴν μπάλα καὶ τὸ παιγνίδι ἐξακολουθεῖ ὅπως καὶ προηγουμένως. Ὁ παίκτης ποὺ θὰ ἐπιχειρήση νὰ πάρη τὴν μπάλα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἄλλου βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ παιγνίδι.

2. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ παιγνίδι, ποὺ παίζεται σὲ γήπεδο ἢ σὲ αὐλὴ καὶ λέγεται «προσοχὴ στὰ πόδια» παίρνουν μέρος 10—36 παιδιά. Χρειάζεται ἀπαραίτητα μιὰ μπάλα ποδοσφαίρου. Οἱ παῖκτες σχηματίζουν κύκλο μὲ τὸ μέτωπο πρὸς τὸ κέντρο. Ἕνας παίκτης παίρνει μέρος στὸ κέντρο τοῦ κύκλου. Οἱ παῖκτες τοῦ κύκλου κλωτσοῦν τὴν μπάλα προσπαθῶντας μ' αὐτὴν νὰ κτυπήσουν τὸν παίκτη τοῦ κέντρου στὰ πόδια. Αὐτὸς γιὰ νὰ προφυλαχθῆ μετατοπίζεται μέσα στὸ κέντρο ἢ πηδάει. Ἂν κτυπηθῆ ἀλλάζει τὴ θέση του μὲ κεῖνον ποὺ τὸν ἐκτύπησε. Οἱ παῖκτες πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους ὅτι ἡ μπάλα παίζεται μόνο μὲ τὰ πόδια καὶ ὅτι χτύπημα τοῦ παίκτη σὲ ἄλλο μέρος ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πόδια δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Ἂν εἶναι πολὺ ἀδέξιο τὸ κτύπημα τότε αὐτὸς ποὺ τὸ προκάλεσε βγαίνει ἀπὸ τὸ παιγνίδι.

3. Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο καὶ λέγεται «Κάτω ἀπὸ τὴ γέφυρα». Παίρνουν μέρος 24—36 παῖκτες καὶ χρειάζονται μιὰ μπάλα βόλεϋ. Οἱ παῖκτες σχηματίζουν ἕνα κύκλο καὶ ἔχουν τὰ πόδια τους ἀνοικτὰ στὴ στάση τῆς διαστάσεως. Ἕνας μένει στὸ κέντρο καὶ προσπαθεῖ νὰ περάση τὴν μπάλα μέσα ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ πόδια τῶν παικτῶν, ἐνῷ αὐτοὶ προσπαθοῦν κλείνοντάς τα στὴ κατάλληλη στιγμὴ νὰ ἐμποδίσουν τὸ πέρασμά της. Ὅταν ἕνας παίκτης ἀφήση καὶ περάση ἀπὸ τὰ πόδια του ἡ μπάλα τότε ἀλλάζει τὴ θέση του μὲ τὸν παίκτη τοῦ κέντρου καὶ τὸ παιγνίδι ἐξακολουθεῖ.

4. Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αἴθουσα, σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο καὶ λέγεται «Κεφαλιές». Παίρνουν μέρος 12—18 παῖκτες. Σχηματίζουν ἕνα κύκλο καὶ προσπαθοῦν νὰ στείλουν τὴν μπάλα ὁ ἕνας στὸν ἄλλο μόνο μὲ κεφαλιές. Ἡ χρησιμοποίηση τῶν χεριῶν ἢ τῶν ποδιῶν ἀπαγορεύεται ἀπολύτως. Ὅποιος παραβῆ τὴ γενικὴ ἀρχὴ βγαίνει ἀπὸ τὸ παιγνίδι.

ΔΕΙΛΙΝΟ

Διάφανα πορφυρόχρυσα
σύννεφα ταξιδεύουν
καὶ τ' οὐρανοῦ τὴ σιγαλιὰ
μὲ χάρη ἀναδεύουν.

Ἀνάμεσά τους κρύβεται
καὶ τοὺς χαμογελάει
ὁ ἥλιος ποὺ τὰ χρώματα
στὸ δειλινὸ σκορπάει.

Χρυσὰ βάφει τὰ κύματα
τ' ἀφροστεφανωμένα.
Πάνω στὴ γῆ, παντοῦ, θαρρεῖς
ρόδα πὼς εἶν' σπαρμένα.

Ἀπόκοσμη, μαγευτικὴ
γαλήνη ἁπλωμένη....
Κι' εἶναι ἡ πλάση γύρω μου
τόσο εὐτυχισμένη!

Κάποια καμπάνα μακρινὴ
γλυκὰ - γλυκὰ χτυπάει
καὶ μές στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς
ἡ πίστη μου ξυπνάει.

Κι' ὡς περπατῶ γιαλὸ - γιαλὸ
καὶ σπάει δειλὰ τὸ κῦμα,
νιώθω πλάι στὸ βῆμα μου
καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸ βῆμα.

Καὶ τοῦ μιλῶ καὶ μοῦ μιλεῖ
τὴ θεία τούτην ὥρα,
κι' εἴμαστε σύντροφοι καλοὶ
κι' ἀγαπημένοι τώρα...

Πῶς χαίρομαι τὰ δειλινά,
σὰ βρίσκομαι μαζί Του,
ντυμένα μὲ τὴ χάρη Του,
τὴ θεϊκὴ πνοή Του!

ΣΥΛΒΙΑ ΡΟΔΗ

ΠΕΛΑΡΓΟΙ

Κοίτα πῶς φεύγουν τώρα οἱ πελαργοί!
Κάποιες γαλάζιες νοσταλγοῦν πατρί-(δες...
Χειμῶνες, χιόνια στὴν παλιὰ τὴ γῆ,
μὰ κεῖ ποὺ πᾶν, δὲν φτάνουν καταιγίδες.

Κοίτα πῶς φεύγουν τώρα οἱ πελαργοί!
Χιλιάδες ἄσπροι κύκλοι στὸν ἀγέρα.
Ἕνας, μπροστὰ τοὺς ἄλλους ὁδηγεῖ
καὶ χάνονται στὸ βάθος ἐκεῖ πέρα...

Κοίτα πῶς φεύγουν τώρα οἱ πελαργοί!
Ὁ οὐρανὸς ἁπλώνεται δικός τους.
Μακριά, φαντάζει ἡ γαλανὴ αὐγὴ
κι' ἀκολουθοῦν πιστὰ τὸν ὁδηγό τους.

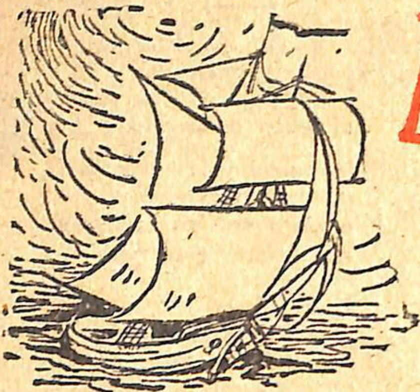
Ἀλήθεια, πόσο μοιάζουμε μ' αὐτοὺς
τοὺς πελαργοὺς ποὺ σκίζουνε τὰ χάη...
Καὶ ὅταν ἔρχεται ἀρχηγός μας ὁ Ἰη-(σοῦς,
χαρὰ σ' ἐμᾶς στὴ χώρα ποὺ μᾶς πάει!

Ν. ΚΑΜΒΥΣΗΣ

ΤΟ ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

Τὸ κάλυμμα τοῦ πρώτου τόμου τῆς «ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ» θὰ στοιχίζη 15.000 δραχμές. Ὅσοι θέλουν κάλυμμα, ἀνεξάρτητα ἂν δήλωσαν ἢ ὄχι, θὰ πρέπει νὰ στείλουν τὶς 15.000 καὶ θὰ τὸ λάβουν ταχυδρομικῶς. Ἐπειδὴ οἱ παραγγελίες προβλέπονται πολλές, παρακαλοῦμε τοὺς φίλους μας νὰ μᾶς εἰδοποιήσουν

ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΛΕΦΤΕΣ

Τὸ ἀεράκι ὅσο πήγαινε καὶ λιγόστευε. Ὡς τώρα μὲ χίλιες λοξοδρομίες ἡ μικρὴ σκοῦνα κατάφερε μὲ δυσκολία ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπου φώλιαζε ὁ στόλος τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ.

— Τί συλλογᾶσαι, καπετὰν Κωνσταντῆ; φώναξε ἕνας Ψαριανὸς ναύτης στὸν νέο ἄνδρα ποὺ καθισμένος στὴν πλώρη ἔσκυβε σὰν ἀποκαμωμένος τὸ κεφάλι. Ἐσύ, ποὺ ὅλοι σὲ λέγαμε Κανάρι γιὰ τὴ γλυκειά σου τὴ φωνή, δὲν εἶπες ὡς τὴν ὥρα οὔτε ἕναν σκοπό.

Ὁ Κανάρης σήκωσε τὸ κεφάλι στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ συμπατριώτη του.

— Δὲ βλέπεις; ἀποκρίθηκε κι' ἔδειξε τὰ πανιὰ ποὺ κρέμονταν χαλαρὰ στὰ κατάρτια. Μὲ τί καρδιὰ θὲς νὰ τραγουδήσω; Τὸ μπουρλότο μου δὲν «ἔπιασε» στὴ ναυαρχίδα μπρὸς στὸ σαράϊ τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ. Ὁ ἄνεμος τὸ ἔσπρωξε στὴ μέση τοῦ λιμανιοῦ καὶ κάηκε ἀδίκως. Καὶ τώρα... δὲς... δές..; ξανάπε κι' ἔδειξε πάλι τὰ πανιὰ ποὺ κρέμονταν σὰν σπασμένες φτεροῦγες πουλιοῦ.

Ὁ Ψαριανὸς κάθησε μὲ οἰκειότητα πλάϊ στὸν γλυκομίλητο καπετάνιο, ποὺ ἡ ἁπλότης του συναγωνιζόταν τὴν παλληκαριά του.

— Μὴ χολοσκᾶς καπετὰν Κωνσταντῆ, τοῦ εἶπε, χτυπώντας τον φιλικὰ στὸ γόνατο. Μ' ἕνα πλοῖο λιγώτερο δὲν θὰ ρήμαζε τ' ἀσκέρι τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ. Μὰ ἡ τρομάρα ποὺ πῆρε βλέποντας νὰ μπαίνουμε μέσα στὸ λιμάνι του ἐλεύθερα σὰν ἀφεντάδες θὰ τὸν κάνη νὰ συλλογιστῆ πὼς καλλίτερα θὰ ἦταν γιὰ κεῖνον νὰ τραβοῦσε τὰ στρατεύματά του ἀπ' τὸν τόπο μας.

— Μακάρι, μουρμούρισε συλλογισμένος ὁ πυρπολητής. Μὰ ἂν εἴχαμε κάψει...

— Ἔ! καὶ μήπως δὲν κάψαμε προχθὲς ὁλόκληρη φρεγάδα μὲ εἴκοσι κανόνια ποὺ συναντήσαμε στὰ ἀνοιχτά; τὸν ἔκοψε ζωηρὰ ὁ σύντροφός του. Δὲν ἔχομε στ' ἀμπάρια μας σαρανταπέντε ναῦτες τους σκλάβους;

Ὁ Κανάρης χαμογέλασε στὴ θύμηση τοῦ πρόσφατου αὐτοῦ κατορθώματος.

— Ναί... ναί... παραδέχτηκε. Μὰ μιὰ βδομάδα τώρα δὲν ἔχομε ἀέρα. Κι' ἂν πᾶμε ἔτσι, οὔτε σὲ δεκαπέντε μέρες δὲ θἄμαστε στὴν Ὕδρα.

— Ἔ! λοιπόν;...

— Λοιπὸν τί θὰ τρῶμε; εἶπε ὁ μπουρλοτιέρης.

— Δὲν ἔχομε τάχα τρόφιμα; ρώτησε δύσπιστα ὁ συντοπίτης της.

— Δὲν εἴχαμε λογαριάσει βλέπεις πὼς θὰ τρέφαμε καὶ σαρανταπέντε ἀραπάδες. Χώρια τὸν πιλότο ποὺ κουβαλοῦμε ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, ξανάπε ὁ Κανάρης. Τὰ τρόφιμά μας δὲν φτάνουν κανονικὰ οὔτε γιὰ μιὰ μέρα ἀκόμα. Καὶ εἶναι καλλίτερα νὰ κοιμηθοῦμε σήμερα χωρὶς φαΐ παρὰ νἄμαστε μεθαύριο θεονήστικοι.

Ὁ ναύτης τινάχτηκε ὀρθὸς ὅλος ἀνησυχία.

— Νηστικοί: εἶπε σὰν ἠχώ. Καὶ δὲν πετοῦμε καλλίτερα τοὺς ἀραπάδες στὴ θάλασσα;

— Ὅποιος τολμήσει τέτοιο πρᾶγμα θὰ τοῦ φυτέψω μιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι, εἶπε ὁ Κανάρης. Οἱ Ἕλληνες δὲν πειράζουν ποτὲ αἰχμαλώτους.

— Μά... τρῶνε τὸ φαΐ μας καπετὰν Κωνσταντῆ! ἔκανε μὲ δυσφορία ὁ Ψαριανός. Μὲ τὶς δικές τους μερίδες θὰ ζήσουμε ἐμεῖς πέντε τοὐλάχιστον μέρες...

Ὁ μπουρλοτιέρης τὸν σταμάτησε μὲ

— Αὐτὸ δὲν γίνεται, δήλωσε. Θὰ βροῦμε κάτι... Ὁ Θεὸς θὰ μᾶς βοηθήση...

Ἀκούμπησε στὴν κουπαστή, κι' ἄφησε τὸ γερακίσιο μάτι του νὰ πλανηθῆ μακρυά. Ἀκύμαντη, ἡ θάλασσα ἀστραφτοκοποῦσε στὸν ἥλιο κι' ὁ οὐρανὸς ὁλοκάθαρος δὲν ἔδειχνε κανένα προμήνυμα ἀλλαγῆς τοῦ καιροῦ ποὺ τόσες μέρες τοὺς κρατοῦσε καρφωμένους ἔξω ἀπὸ τὰ Αἰγυπτιακὰ παράλια.

Μαζὶ μὲ τὸν Παπανικολῆ καὶ τὸν Τομπάζη, εἶχαν ξεκινήσει στὶς 20 Ἰουλίου ἀπὸ τὴν Ὕδρα μὲ τὸν σκοπὸ νὰ μποῦνε στὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας γιὰ νὰ κάψουν τὸν στόλο τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ. Μὰ τὴν τελευταία στιγμὴ ὅταν πιὰ εἶχαν κολλήσει τὰ μπουρλότα τους στὰ Αἰγυπτιακὰ καράβια καὶ εἶχαν ὑψώσει περήφανα τὴ σημαία τους ὁ ἄνεμος προδοτικὰ εἶχε ἀλλάξει κι' εἶχε ἀπομακρύνει τὰ πυρπολικὰ ἀπὸ τὰ θύματά τους. Ἐκεῖνοι μόλις ξέφυγαν ἀπὸ τὶς ὁμοβροντίες ὅλου τοῦ στόλου. Μὰ σὲ λίγες ὧρες ὁ ἄνεμος ἀλλάζοντας πάλι δὲν τοὺς ἄφηνε ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὶς ἐχθρικὲς ἀκτὲς μόνο τοὺς ἔσπρωχνε πάλι ἐκεῖ ποὺ τοὺς περίμενε σὲ συναγερμὸ ὅλος ὁ στόλος τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπραξίας ἀναγκασμένοι νὰ κόβουν βόλτες ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ Νείλου χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ τραβήξουν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ στὶς ἑλληνικὲς θάλασσες, εἶχαν συναντήσει μιὰ ναυαρχίδα τοῦ σουλτάνου κι' εἶχαν βυθίσει μιὰ φρεγάδα. Κι' ὁ Κανάρης μαλακὸς καὶ πονόψυχος πάντα, ὅταν εἶδε τὴ θάλασσα σπαρμένη μὲ ἀνθρώπους ποὺ ἐνῶ πνίγονταν, ὕψωναν πρὸς ἐκεῖνον σὰν σὲ Θεό, ἱκετευτικὰ τὰ χέρια, διέταξε νὰ μαζέψουν ὅσους μποροῦσαν, ἀπὸ τοὺς ναῦτες τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου. Ἔτσι τὶς τρεῖς τελευταῖες μέρες ἦταν ἀναγκασμένος νὰ μοιράζη τὸ φτωχὸ συσσίτιο τῶν ἀνδρῶν του μὲ τοὺς σαρανταέξη αἰχμαλώτους. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι οἱ ἀποθῆκες ἦταν κι' ὅλας ἀδειανὲς ἀπὸ τρόφιμα καὶ τὸ νερὸ ἦταν κι' ἐκεῖνο λιγοστό. Ἂν ὁ ἄνεμος δὲν ἄλλαζε γρήγορα θὰ πείναγαν.

Ξάφνου ἀντήχησε ἡ φωνὴ τοῦ βαρδιάνου:

— Πλοῖο στὸν ὁρίζοντα!

Ὁ Κανάρης τέντωσε τὸ ἀνάστημά του καὶ πήδησε πάνω σὲ μιὰ κουλούρα σχοινιὰ γιὰ νὰ δῆ καλλίτερα, ἐνῶ γύρω του οἱ ἄνδρες βιαστικοὶ ἑτοιμάζονταν γιὰ μάχη. Γιατὶ ἀσφαλῶς στὶς θάλασσες αὐτὲς ἦταν ἀδύνατον νὰ συναντήσουν φιλικὸ πλοῖο.

Ὁ ἄνεμος ἦταν λιγοστὸς καὶ πέρασε μιὰ ὥρα ὁλόκληρη ὡς ὅτου μπορέσουν νὰ ξεχωρίσουν τὶ εἴδους πλοῖο ἀντίκρυζαν.

— Εἶναι ἐμπορικό, ἀκούστηκε τέλος νὰ φωνάζη ὁ βαρδιάνος. Τρικούβερτο μὲ τέσσερα ἄλμπουρα!

— Ναί, ἐμπορικό! ἐμπορικό, βεβαίωσαν σὲ λίγο κι' ἄλλοι.

— Παιδιά! νὰ τὸ πλησιάσωμε πρόσταξε ὁ καπετάνιος.

Προχώρησαν λίγο καὶ τώρα τὸ τετράκαρτο καράβι φαινόταν ὁλοκάθαρα.

— Εἶναι αὐστριακό, ἀνάγγειλε ὁ λοστρόμος.

— Ὕψωσε τὴ σημαία μας! πρόσταξε ὁ Κανάρης.

Ὁ λοστρόμος τὸν κύτταξε μὲ δισταγμό.

— Εἶναι ἕξη φορὲς μεγαλείτερο ἀπὸ τὸ δικό μας....εἶπε.

— Τί σημαίνει; ἐμεῖς ἔχουμε τέσσερα κανόνια. Τράβα ἐμπρὸς Νικολῆ ἀποκρίθηκε ὁ καπετάνιος.

Τὸ καρυδότσουφλο τοῦ Κανάρη δὲν ἄργησε νὰ πλησιάση τὸ αὐστριακὸ καὶ τοῦ ἔκανε σῆμα νὰ σταματήση. Μὰ ὁ πλοίαρχος τοῦ μεγάλου ἐμπορικοῦ τὸ θεώρησε ντροπὴ νὰ ὑπακούση στὴ προσταγὴ τοῦ ὑδραϊκοῦ καϊκιοῦ καὶ κάνοντας ἑλιγμὸ δοκίμασε ν' ἀπομακρυνθῆ.

— Στεῖλτε του μιὰ ὀβίδα ἀνάμεσα στὰ δυὸ ἄλμπουρα, γιὰ νὰ μάθη νὰ ἀκούη, διέταξε ὁ Κανάρης. Προσέξτε ὅμως νὰ μὴ χτυπήσετε τὸ καράβι. Θέλω μονάχα νὰ φοβηθοῦν.

Μιὰ κανονιὰ βρόντησε κι' αὐστριακὸς γίγας κατάλαβε πὼς ὁ μικροσκοπικός του ἀντίπαλος δὲ χωράτευε. Θέλοντας καὶ μὴ σταμάτησε κι' ὁ Κανάρης μὲ τέσσερις ἄνδρες σκαρφάλωσαν γοργὰ στὸ πελώριο πλοῖο ποὺ οἱ ναῦτες του κύτταζαν μὲ τρόμο τοὺς ἡλιοψημένους θαλασσινούς, νομίζοντάς τους γιὰ κουρσάρους.

Ὁ Κανάρης ζήτησε νὰ δῆ τὸν κυβερνήτη αὐτοπροσώπως κι' ἐκεῖνος — ἕνας καλοθρεμμένος ξανθὸς μὲ φαβορῖτες καὶ στολὴ γεμάτη χρυσᾶ γαλόνια — παρουσιάστηκε σὲ λίγο ἐμπρὸς στὸν πυρπολητή.

— Ἡ ἀπανεμιὰ ἔχει καρφώσει τὸ καράβι μας στὸ ἴδιο μέρος δέκα τώρα μέρες, εἶπε ὁ Ψαριανὸς καὶ τὰ τρόφιμά μας ἔχουν σωθῆ. Ἤρθαμε νὰ μᾶς ἐφοδιάσετε. Μερικὰ σακκιὰ γαλέττες καὶ ὄσπρια, καθὼς καὶ ἀνάλογο νερό.

Ὁ ξένος καπετάνιος ἀνοιγόκλειε τὰ μάτια δύσπιστα σὰ νὰ μὴ πίστευε τ' αὐτιά του.

— Ἂν σᾶς τὰ δώσουμε αὐτά, ρώτησε διστακτικά, κυττώντας καχύποπτα τοὺς πέντε ὁπλοφόρους, θὰ μᾶς ἀφήσετε νὰ συνεχίσουμε τὸ ταξίδι μας;

— Φυσικά, ἀποκρίθηκε ἁπλᾶ ὁ Κανάρης.

— Μᾶς δίνετε τὸ λόγο σας πὼς δὲν θὰ ζητήσετε ἔπειτα τίποτα ἄλλο; συνένισε ὁ χρυσοστόλιστος καπετάνιος ποὺ ἀνησυχοῦσε γιατὶ μέσα στὴ καμπίνα του βρισκόταν ἕνα σεβαστὸ ποσὸν σὲ αὐστριακὰ τάλληρα.

Ὁ Κανάρης κατάλαβε πὼς τοὺς θεωροῦσε κουρσάρους καὶ γιὰ νὰ τὸν καθησυχάση πρόσθεσε:

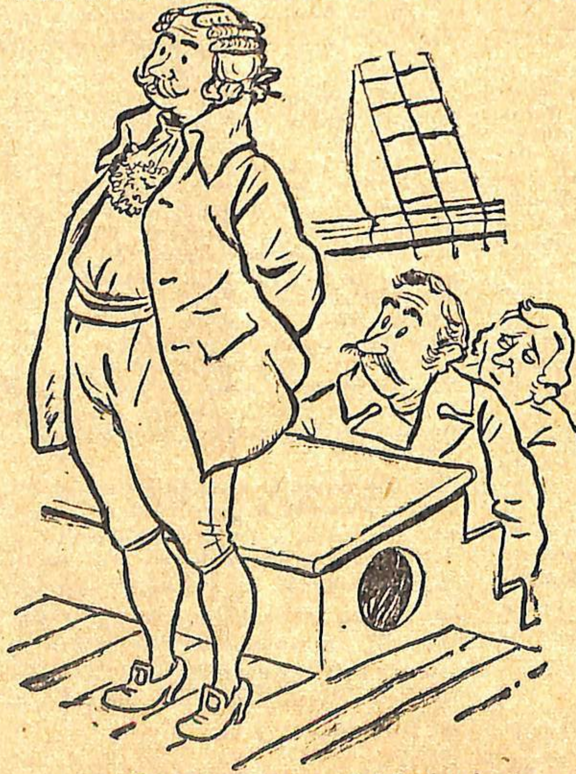
— Δὲν ἐνδιαφέρομαι παρὰ ν' ἀγοράσω τρόφιμα γιὰ τοὺς ἄνδρες μου σὲ ὅποια τιμὴ ὁρίσετε.

Ὁ αὐστριακὸς χαμογέλασε εἰρωνικά:

— Ν' ἀγοράσετε τρόφιμα; Κι' ἔχετε χρήματα;

Τὰ ρουθούνια τοῦ Ψαριανοῦ φούσκωσαν μπρὸς στὸ ὁλοφάνερο πείραγμα, μὰ συγκρατήθηκε κι' ἀποκρίθηκε μὲ τὸν ἴδιο ἤρεμο τρόπο:

— Δὲν εἶμαι ἐφοπλιστής... μὰ τὸ

— Ν' ἀγοράστε τρόφιμα; Κι' ἔχετε χρήματα;

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ΤΗ ΦΡΑΣΗ;

Ἀπὸ ποῦ προέρχονται οἱ πάρα κάτω φράσεις καὶ τί ἐννοοῦμε σήμερα μ' αὐτές;

1) Ὁ πίθος τῶν Δαναΐδων.
2) Ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης.
3) Κροκοδείλια δάκρυα.
4) Ἐπιμενίδειος ὕπνος.
5) Κέρας τῆς Ἀμαλθείας.
6) Καδμεία Νίκη.
7) Ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) Πενῆντα ἦταν οἱ Δαναΐδες. Κόρες τοῦ Βασιλέα τοῦ Ἄργους Δαναοῦ, υποχρεώθηκαν, παρὰ τὴ θέλησή τους, νὰ παντρευτοῦν τοὺς 50 γιοὺς τοῦ Βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, ποὺ λεγόταν Αἴγυπτος. Ὅπως ἀναφέρει ἡ Μυθολογία ὁ Δαναὸς γιὸς τοῦ Βασιλιᾶ τῆς Αἰγύπτου

Βήλου, διώχτηκε ἀπὸ τὴν χώρα του ἀπὸ τὸν ἀδελφό του Αἴγυπτο καὶ κατέφυγε στὸ Ἄργος ὅπου τὸν ἀκολούθησαν οἱ 50 ἀνεψιοί του, οἱ γιοὶ τοῦ Αἰγύπτου. Αὐτοὶ ἀξίωσαν καὶ πέτυχαν διὰ τῆς βίας νὰ παντρευτοῦν τὶς πενῆντα Δαναΐδες. Αὐτὲς ὅμως ὁδηγημένες ἀπὸ τὸν πατέρα τους ἐκτὸς μιᾶς, τῆς Ὑπερμνήστρας, σκότωσαν τὴν πρώτη νύκτα τοὺς ἄνδρες τους. Μὰ γιὰ τὸ ἔγκλημά τους αὐτὸ καταδικάστηκαν ἀπὸ τοὺς Θεοὺς οἱ 49 Δαναΐδες νὰ γεμίζουν στὸν Ἄδη ἕνα πιθάρι ὅλο τρύπες — χωρὶς πυθμένα, ὅπως λέει ὁ μῦθος — μὲ νερό. Φυσικὰ οἱ Δαναΐδες τοῦ κάκου προσπαθοῦν νὰ γεμίσουν τὸ πιθάρι των. Ρίχνουν-ρίχνουν νερό. Μάταια ὅμως· τὸ νερὸ φεύγει διαρκῶς ἀπὸ τὶς τρύπες. Τὴ φράση ἀπὸ τὸ μῦθο μεταχειριζόμαστε κι' ἐμεῖς σὲ διάφορες περιστάσεις: Γιὰ μιὰ ἐπιχείρηση ποὺ ὅλο κανεὶς διαθέτει κεφάλαια, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν στεριώνει, λέμε: Αὐτή, βρὲ ἀδελφέ, εἶναι «πίθος τῶν Δαναΐδων». Ἐπίσης γιὰ κάποια δουλειὰ ποὺ δὲν ἔχει τέλος μεταχειριζόμαστε τὴν ἴδια ἔκφραση. Ἀκόμα γιὰ ἄκαρπες καὶ μάταιες προσπάθειες.

2) Οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι εἶχαν μὲ τὴν φαντασία τους δημιουργήσει κάτι τρομερὰ τέρατα ποὺ εἶχαν ἀντὶ γιὰ μαλλιὰ στὸ κεφάλι, φίδια, καὶ στὴ μέση τους ἀντὶ γιὰ ζώνη κάτι θεόρατα ἐπίσης φίδια. Τρεῖς ἦταν οἱ γοργόνες, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἡσίοδος: Ἡ Σθενώ, ἡ Εὐρυάλη καὶ ἡ Μέδουσα.

Θνητὸς δὲν μποροῦσε νὰ τὶς ἀντικρύσει. Μόλις τὶς ἀντίκριζε μαρμάρωνε. Ὁ Περσέας, ὁ γιὸς τοῦ Δία καὶ τῆς Δανάης ἀνάλαβε νὰ σκοτώσει τὴν Μέδουσα. Στὸ ἔργο του θὰ τὸν βοηθοῦσαν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ Ἑρμῆς. Ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ ἔδωσε ἕνα καθρέφτη· αὐτὸς θὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ μὴ δεῖ κατάματα τὴν Μέδουσα καὶ ἀπολιθωθῆ. Ὁ Ἑρμῆς τοῦ ἔδωσε δρεπάνι οἱ δὲ νύμφες τὸν «πέτασσον τοῦ Ἄδου», δηλαδὴ ἕνα καπέλλο ποὺ ὅταν τὸ φοροῦσε γινόταν ἀθέατος, φτερωτὰ πέδιλα καὶ ἕνα σακκοῦλι (πήραν, ὅπως τὸ λέει ὁ μῦθος). Ὁ Περσέας, λοιπόν, ὡπλισμένος πῆγε στὸν Ταρτησσὸ (ἕνα μυθολογικὸ τόπο ἐκεῖ πρὸς τὴν Ἱσπανία ποὺ τὸν κατοικοῦσαν Γίγαντες, Γραῖες Ἐρινύες καὶ Γοργόνες) καὶ ἀθέατος μὲ τὸ πέτασσο ποὺ φοροῦσε, καὶ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ καθρέφτη, ἀποκεφάλισε τὴ Μέδουσα. Τὸ κεφάλι της τὸ ἔβαλε μέσα στὸ

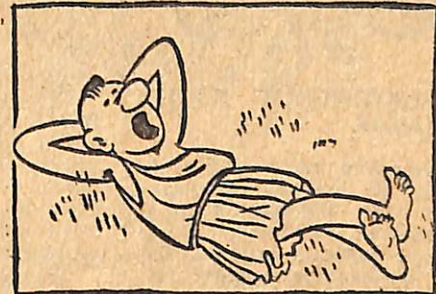
σακκοῦλι τῶν νυμφῶν καὶ τὸ χάρισε στὴν Θεὰ Ἀθηνᾶ. Κι' αὐτὴ τὸ ἔβαλε στὴν ἀσπίδα της. Ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς Μέδουσας γεννήθηκε τὸ πτερωτὸ ἄλογο ὁ Πήγασος καὶ ὁ Χρυσάωρ. Ἀπὸ τὸ μῦθο αὐτὸ μεταχειριζόμαστε καὶ σήμερα τὴ φράση «Κεφαλὴ τῆς Μεδούσης» ὅταν θέλουμε νὰ χαρακτηρίσουμε κάτι ἀποτρόπαιο καὶ φρικτό.

3) Ὑπάρχει μιὰ ἀρχαία παράδοση πὼς ὁ κροκόδειλος μιμεῖται τὸ κλάψιμο τοῦ μικροῦ παιδιοῦ γιὰ νὰ προσελκύσει ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς φάει. Ἔτσι ἐπι-

κράτησε νὰ λέμε κροκοδείλια δάκρυα τὰ ψεύτικα κλάμματα ἢ μιὰ προσποιημένη λύπη.

4) Ὁ σοφὸς μάντις Ἐπιμενίδης ἀπὸ τὴν Κρήτη παιδὶ ἀκόμα εἶχε περιπλανηθῆ στὰ βουνὰ ἀναζητῶντας ἕνα ἀρνὶ τοῦ πατέρα του ποὺ εἶχε χαθῆ. Μὰ κουρασμένος ἔπεσε νὰ κοιμηθεῖ γιὰ λίγο: καὶ κοιμήθηκε 57 ὁλόκληρα χρόνια. Ὅταν ξαναγύρισε στὸ σπίτι του ἀπόρησε πὼς βρῆκε τὸν ἀδελφό του γέρο· τὴ φράση

μεταχειριζόμαστε στὴν περίπτωση ποὺ κάποιος κοιμᾶται πολλὲς ὧρες ἢ γιὰ ἰδέες πολὺ παλιὲς καὶ ἀσυγχρόνιστες.

5) Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς Κρόνος ἔτρωγε τὰ παιδιά του, ἡ γυναίκα του ἡ Ρέα τὸν ξεγέλασε καὶ τὸν γιό τους τὸ Δία τὸν παράδωσε στὴ νύμφη Ἀμάλθεια καὶ αὐτὴ τὸν ἔτρεφε μὲ τὸ γάλα μιᾶς κατσίκας. Τὸ κέρατο τῆς κατσίκας αὐτῆς ἔσπασε καὶ οἱ Θεοὶ ἀφοῦ τὸ εὐλόγησαν τὸ χάρησαν στὴν Ἀμάλθεια. Τὸ «κέρας» αὐτὸ εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ εἶναι διαρκῶς γεμάτο ἀπὸ κάθε ἀγαθό. Μποροῦσες ἀπὸ μέσα νὰ παίρνεις ὅ,τι θέλεις· αὐτὸ ξαναγέμιζε μὲ χίλια δυὸ ἀγαθά. (Πρέπει νὰ σημειωθεῖ πὼς ἄλλος μῦθος ἀναφέρει πὼς ἡ κατσίκα λεγόταν Ἀμάλθεια). Τὴ φράση «Κέρας τῆς Ἀμαλθείας» τὴ μεταχειριζόμαστε σήμερα ὅταν θέλουμε νὰ μιλήσουμε γιὰ ἀφθονία, πλοῦτο καὶ εὐτυχία! Στὴ ἴδια περίπτωση μποροῦμε νὰ μεταχειριστοῦμε καὶ τὴ σύγχρονη παροιμιώδη φράση: «Αὐτουνοῦ γεννοῦνε καὶ οἱ κοκκόροι του».

6) Ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης ἦταν παιδιὰ τοῦ Οἰδίποδα τοῦ Βασιλέα τῶν Θηβῶν. Ὁ Πολυνείκης ἐξόριστος ἀπὸ τὰς Θήβας ἐξεστράτευσε μὲ τὸν Ἄδραστο, Βασιλέα τοῦ Ἄργους, καὶ 5 ἄλλους — εἶναι οἱ περίφημοι «Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις» — γιὰ νὰ διεκδικήσει τὴ Βασιλεία τῆς Θήβας ἀπὸ τὸν ἀδελφό του Ἐτεοκλῆ. Στὴ μάχη ποὺ ἔγινε στὰ τείχη τῆς Θήβας καὶ τῆς ἀκρόπολης νικήθηκαν οἱ «Ἑπτὰ» ἀλλὰ οἱ δυὸ ἀδελφοὶ ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης ἀλληλοσκοτώθηκαν.

Ἔτσι ἡ νίκη τοῦ Ἐτεοκλῆ —ἀπόγονου τοῦ ἱδρυτῆ τῆς Θήβας Κάδμου—ὀνομάσθηκε Καδμεία. Καὶ σήμερα μὲ τὴ φράση αὐτὴ χαρακτηρίζουμε μιὰ νίκη ποὺ εἶναι ὀλέθρια καὶ γιὰ τὸ νικητὴ καὶ γιὰ τὸ νικημένο.

7) Ὅταν οἱ Ἕλληνες εἶχαν ἀποφασίσει νὰ ἐκστρατεύσουν στὴν Τροία ἔφθασαν στὴ Μυσία, ἐκεῖ ὅμως ὁ Τήλεφος ποὺ ἦταν ἀπὸ τὴν Ἀρκαδία, γιὸς τοῦ Ἡρακλέα καὶ τῆς Αὐγῆς, τοὺς πολέμησε. Στὴ μάχη ὅμως ὁ Τήλεφος τραυματίστηκε ἀπὸ τὸν Ἀχιλλέα ποὺ τὸν ἔπληξε μὲ τὴν λάγχη του. Ὅπως ἀναφέρουν οἱ Λατίνοι ποιηταὶ οἱ Ἕλληνες ὅταν ἔμαθαν πὼς ὁ Τήλεφος ἦταν Ἕλληνας, προσπαθοῦσαν νὰ τὸν πάρουν μαζί τους. Αὐτὸς ὅμως ἀρνήθηκε νὰ τοὺς ἀκολουθήσει σὰν σύμμαχος τους, γιατὶ εἶχε παντρευτῆ μὲ τὴ θυγατέρα τοῦ Πριάμου τὴν Ἀστυόχην. Οἱ Ἕλληνες ἔφυγαν. Μὰ μιὰ μεγάλη τρικυμία τοὺς ξαναγύρισε στὶς πατρίδες τους. Ὡστόσο ἡ πληγὴ τοῦ Τηλέφου δὲν μποροῦσε νὰ γιατρευτεῖ. Ρώτησε, λοιπόν, τὸ Μαντεῖο. Καὶ αὐτὸ τοῦ ἀπάντησε ὅτι «ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται»... Τότε ὁ Τήλεφος μεταμορφώθηκε σὲ ζητιάνο πῆγε στὶς Μυκῆνες καὶ ἔπειτα ἀπὸ συμβουλὴ τῆς Κλυταιμνήστρας ἔκλεψε τὸν Ὀρέστη καὶ τὸν ἐπέστρεψε στὸν Ἀγαμέμνονα ὅταν τοῦ ἔδωσε τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ τὸν βοηθήσει νὰ θεραπευθεῖ. Στὸ μεταξὺ οἱ Ἕλληνες εἶχαν πάρει χρησμὸ πὼς μόνον ὁ Τήλεφος θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς ὁδηγήσει στὴν Τροία. Ἔτσι πείσθηκε ὁ Ἀχιλλέας καὶ ἐθεράπευσε τὴν πληγὴ τοῦ Τηλέφου μὲ τὴν σκουριὰ τοῦ ἀκοντίου του. Ἡ φράση ἔμεινε ἀπὸ τότε παροιμιακή. Καὶ λέγεται τὸ «Ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται» στὴν περίπτωση ποὺ περιμένουμε ἐπανόρθωση ἀπὸ κάποιον ποὺ μᾶς ἔβλαψε.

πλοῖο μου εἶναι πολεμικὸ καὶ ἡ κυβέρνησίς μου θὰ πληρώση γιὰ μένα ὅταν σᾶς υπογράψω γραμμάτιο.

Ὁ Αὐστριακὸς ξεθαρρεμένος ἀπὸ τὸν ἤρεμο τρόπο τοῦ Κανάρη γέλασε πλατειά.

— Ἡ κυβέρνησή σας; Μὰ δὲν φαντάζομαι ἡ Ὑψηλὴ Πύλη νὰ πληρώνη τὴ «λεία» ποὺ ἁρπάζουν οἱ ἀντάρτες της.

Τὰ μάτια τοῦ πυρπολητῆ ἄστραψαν ἀπὸ θυμό.

— Κυβέρνησή μου δὲν εἶναι ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, μὰ ἡ Ἑλληνική, βροντοφώνησε, κι' ἐκείνη θὰ τιμήση τὴν ὑπογραφή μου. Διάταξε ἀμέσως — πρόσταξε — νὰ φέρουν τὰ τρόφιμα ποὺ ἐζήτησα καὶ φέρε χαρτὶ νὰ σοῦ ἑτοιμάσω τὸ γραμμάτιο. Βάλε ὅ,τι τιμὴ θές. Θὰ δῆς ὅτι πληρώνουμε κι' ὅτι δὲν εἴμαστε κλέφτες.

Ὅ,τι δὲν εἶχε κάνει μὲ τὸ γλυκὸ ὁ Κανάρης τὸ πέτυχε μὲ τὸ θυμό. Ὁ Αὐστριακὸς συμμαζεύτηκε εὐθὺς φοβισμένος. Τὰ τρόφιμα ἦρθαν στὸ λεπτὸ καὶ μετακομίστηκαν στὸ καράβι τοῦ κανάρι. Κι' ὁ πυρπολητὴς ἔβαλε τὸ τιμημένο του ὄνομα κάτω ἀπὸ τὸ γραμμάτιο τῆς πωλήσεως.

. . . .

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε. Ἡ Ἑλλάδα ἐλευθερώθηκε. Ἀπόκτησε δική της κυβέρνηση. Κι' ὁ Αὐστριακὸς καπετάνιος ποὺ σάρκαζε τότε τοὺς ἡρωϊκοὺς θαλασσομάχους ἦρθε κι' ἐπληρώθηκε τοῖς μετρητοῖς τὰ τρόφιμα ποὖχε περάση στὸ τετραπλάσιο τῆς ἀξίας τους, στ' ἀνοιχτὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν ἀκτῶν.

Κ. Α. ΣΦΑΕΛΛΟΥ

Γύρω ἀπ' τόν Ἀθλητισμό

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ

Ἕνα σπὸρ ποὺ ταιριάζει ἀπόλυτα μὲ τὸν ναυτικὸ χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων, εἶναι ἡ κωπηλασία. Δυστυχῶς, ὅμως, δὲν ἔχει πολλοὺς ὀπαδούς. Κι' αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ἑξῆς: Ἕνα ἄθλημα γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἔχη ὀπαδούς, πρέπει νὰ εἶναι

Μιὰ φάση ἀπὸ ἕνα ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα μεταξὺ τῶν ὁμάδων τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ Πανιωνίου.

θεαματικό. Δηλαδή, οἱ φίλαθλοι νὰ μποροῦν νὰ παρακολουθοῦν τὶς διάφορες φάσεις τοῦ ἀγῶνα. Π.χ. τὸ ποδόσφαιρο, τὸ μπάσκετ μπώλ, ἡ πυγμαχία ἔχουν χιλιάδες ὀπαδοὺς στὴν Ἑλλάδα. Κι' αὐτὸ γιατὶ οἱ θεατὲς ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντὰ τοὺς ἀγῶνες αὐτούς. Ἐνῶ στὴν κωπηλασία, δὲν εἶναι δυνατὸν αὐτό. Συνήθως οἱ μεγάλοι ἀγῶνες γίνονται στὸ Φάληρο Ξεκινοῦν δηλαδὴ οἱ βάρκες ἀπὸ τὸ Νέο καὶ τερματίζουν στὸ Παλαιό. Γεγονὸς ποὺ κάνει ἀδύνατη τὴν παρακολούθησή τους ἀπὸ τοὺς θεατές. Μόνο τὰ τελευταῖα 100 ἢ 200 μέτρα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ παρακολουθήση κάπως καλά. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ κωπηλασία στὴν Ἑλλάδα δέν ἔχει πολλοὺς φιλάθλους. Στὴν Ἀγγλία ὅμως τὰ πράγματα εἶναι ἐντελῶς διαφορετικά. Ἐκεῖ οἱ ἀγῶνες γίνονται στὸν ποταμὸ Τάμεσι. Χιλιάδες φανατικῶν Ἄγγλων παρακολουθοῦν ἀπὸ τὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ τοὺς ἀγῶνες. Οἱ πιὸ σπουδαῖες λεμβοδρομίες γίνονται μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῶν Πανεπιστημίων Ὀξφόρδης καὶ Καίμπριτζ.

Τὰ Ἑλληνικὰ σωματεῖα ποὺ ἀγωνίζονται στὴν κωπηλασία εἶναι τὰ ἑξῆς : 1) Ὅμιλος Ἐρετῶν. 2) Ὀλυμπιακός. 3) Ν. Ο. Θεσσαλονίκης. 4) Ι. Ο. Θεσσαλονίκης. 5) Ναυτικὸς Ὅμιλος. 6) Ν. Ο. Π. Φαλήρου. 7) Ο. Φ. Θ. Θεσσαλονίκης. 8) Ν. Ο. Ροδου. 9) Ν. Ο. Χίου. 10) Ν. Ο. Κερκύρας. 11) Ναυτικὸς Ἀθλητικὸς Σύνδεσμος. (Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ στὴν Αἴγυπτο δύο Ἑλληνικοὶ ὅμιλοι).

Πρὶν λίγο καιρὸ ἔγιναν στὸ Παληὸ Φάληρο οἱ 18οι Πανελλήνιοι κωπηλατικοὶ ἀγῶνες. Οἱ ἐφετεινοὶ ἀγῶνες ἔδωσαν ἀφορμὴ γιὰ μιὰ ἔμπρακτη ἀπόδειξη τῆς διαδόσεως τῆς κωπηλασίας σὲ σχετικὰ εὐρύτερο κοινό.

Ἐξαιρετικὴ ὑπῆρξε ἡ ἐμφάνιση τῶν Ροδίων κωπηλατῶν καὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πειραιῶς. Οἱ Θεσσαλονικεῖς δὲν ἐπέτυχαν στὰ ἀνδρικὰ ἀγωνίσματα. Ἀντίθετα, ὅμως, οἱ ἀθλήτριες τῆς Θεσσαλονίκης θριάμβευσαν. Ἐξαιρετικὴ ἐπίσης ὑπῆρξε ἡ ἐμφάνιση τοῦ Σκαρπέτα (Ο. Ε.) καὶ Ἀρμενοπούλου (Ν. Ο. Ε. Ἀλεξανδρείας).

★

Ἡ Ἑλλάδα, ἔπειτα ἀπὸ σχετικὴ πρόσκληση, θὰ μετάσχη σὲ διεθνεῖς κωπηλατικοὺς ἀγῶνες ποὺ ὀργανώνονται στὶς 10 Δεκεμβρίου στὴν Αἴγυπτο. Στὴν συνάντηση αὐτὴ θὰ ἀγωνισθοῦν οἱ ἐθνικὲς κωπηλατικὲς ὁμάδες τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Αἰγύπτου. Τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγώνων περιλαβαίνει ἀγωνίσματα ἐξωσκαλμίων καὶ γιὼλ-ντὲ-μέρ. Στὸ ἀγώνισμα τετρακώπων ἐξωσκαλμίων λέμβων θὰ λάβη μέρος τὸ πλήρωμα τοῦ «Ὁμίλου Ἐρετῶν» (Πειραιῶς) ἀποτελούμενο ἀπὸ τοὺς Διακουμάκον, Κ. Βενιέρην, Φραγκούλην, Ἀθανασιάδην καὶ Γιάπαπαν. Στὸ ἀγώνισμα δικώπων ἐξωσκαλμίων θὰ μετάσχη τὸ πλήρωμα τοῦ «Ναυτικοῦ Ὁμίλου Θεσσαλονίκης» μὲ τοὺς Κλάγκαν, Νικολάου καὶ Λαμπριανίδην. Εἰς τὴν τετράκωπον γιὼλ-ντὲ-μὲρ θὰ λάβη μέρος τὸ πλήρωμα τοῦ «Ναυτικοῦ Ὁμίλου Ρόδου» μὲ τοὺς Ἀντωνιάδην, Βογιατζῆν, Πεζώνην, Βασιλειάδην καὶ Μαντικόν. Εἰς τὴν δίκωπον γιὼλ-ντὲ-μὲρ θὰ μετάσχη τὸ πλήρωμα τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» (Πειραιῶς) μὲ τοὺς Πάντζαρην, Βατικιώτην καὶ Παπαϊωάννου. Στὰ ἀγωνίσματα κάνοε καὶ σκὶφ θὰ λάβη μέρος ὁ Σκαρπέτας τοῦ «Ναυτικοῦ Ὁμίλου Νέου Φαλήρου».

ΙΒΑΝ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

.... Οἱ ταχύτεροι ἄνθρωποι ὅλου τοῦ κόσμου ἦταν ὁ Τσάρλυ Πάντοκ καὶ ὁ Τζέσσε Ὄουενς. Ὁ Πάντοκ εἶναι ὁ πρῶτος δρομέας στὸν κόσμο ποὺ ἔτρεξε τὰ 200 μ. σὲ χρόνο μικρότερο τῶν 21''. Τὸ 1922 ὁ Πάντοκ ἐκάλυψε τὴν ἀπόσταση αὐτὴ σὲ 20''8. Ὁ Πάντοκ, ποὺ ἦταν ἀξιωματικὸς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορίας, σκοτώθηκε στὸν πόλεμο, σὲ ἡλικία 43 ἐτῶν. Ὁ Τζέσσε Ὄουενς ἦταν κι' αὐτὸς ἕνας μεγάλος ἀθλητής. Τὸ 1935 ἐπέτυχε τὸν μεγαλύτερό του θρίαμβο καταρρίπτοντας, σὲ μιὰ μέρα δύο παγκόσμια ρεκὸρ Τοῦ δρόμου 200 μ. μὲ 20''3 καὶ τοῦ ἅλματος εἰς μῆκος μὲ 8 μ. 13. Στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Βερολίνου ὁ Ὄουενς ἐπέτυχε τρεῖς πρῶτες νίκες. Ἀνεδείχθη νικητὴς τῶν 100 μ. μὲ 10''3, τῶν 200 μ. μέ 20''7 καὶ τοῦ ἅλματος εἰς μῆκος μὲ 8 μ. 06.

Ἕνας ἄλλος δρομέας ποὺ εἶναι ἀσφαλῶς ἰσάξιος τῶν δύο αὐτῶν ἄσσων εἶναι ὁ Λὰ Μπήτς. Πρὶν λίγο καιρὸ κατάρριψε τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ τῶν 100 μ. μὲ 10''1. Ἡ ἐπίδοση αὐτὴ εἶναι καταπληκτική. Καὶ τώρα, νὰ ποιοὶ εἶναι οἱ καλύτεροι ἀθληταὶ ὅλου τοῦ κόσμου στὸ δρόμο τῶν 100 μ.:

10.1 Λὰ Μπήτς (Παναμ.).
10.3 Μπαίηλυ (Ἀγγλ.).
10.3 Φόρτουμ (Κούβα).
10.4 Πάρκερ (ΗΠΑ).
10.4 Σουκάριεφ (Ρωσ.).
10.4 Μπρὰγκ (ΗΠΑ).
10.4 Ἄσλαμ (Πακιστ.).
10.4 Κάμπελλ (ΗΠΑ).
10.5 Πήτερς (ΗΠΑ).
10.5 Τάϋλερ (ΗΠΑ).
10.5 Γκολλινταίϋ (ΗΠΑ).
10.5 Τσέσσερ (ΗΠΑ).
10.5 Τρέλλοαρ (Αὐστραλ.).
10.5 Περὲζ (Οὐρουγ.).
10.5 Ντάγυερ (ΗΠΑ).
10.5 Ντὰ Σίλβα (Βραζ.).
10.5 Μπαλλὺ (Γαλλ.).
10.5 Καρακούλωφ (Ρωσ.).
10.5 Κίζκα (Πολων.).
10.5 Σανάτσε (Ρωσ.).
10.5 Λάμμερς (Ὁλλ.).
10.5 Σέμπενυ (Οὐγγ.).
10.5 Κόλεφ (Βουλγ.).
10.5 Ἄττλεζυ (ΗΠΑ).

Μὲ 10.6 ἀκολουθοῦν 27 δρομεῖς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους 9 εἶναι Ἀμερικανοί, Αὐστραλοί, Νεοζηλανδοί, Νοτιοαφρικανοί, καὶ οἱ ὑπόλοιποι Εὐρωπαῖοι.

.... Τὸ ποδοσφαιρικὸ πρωτάθλημα τῶν κρατῶν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ποὺ τελεῖται ἀπὸ τὸ 1884, ἔχουν κερδίσει

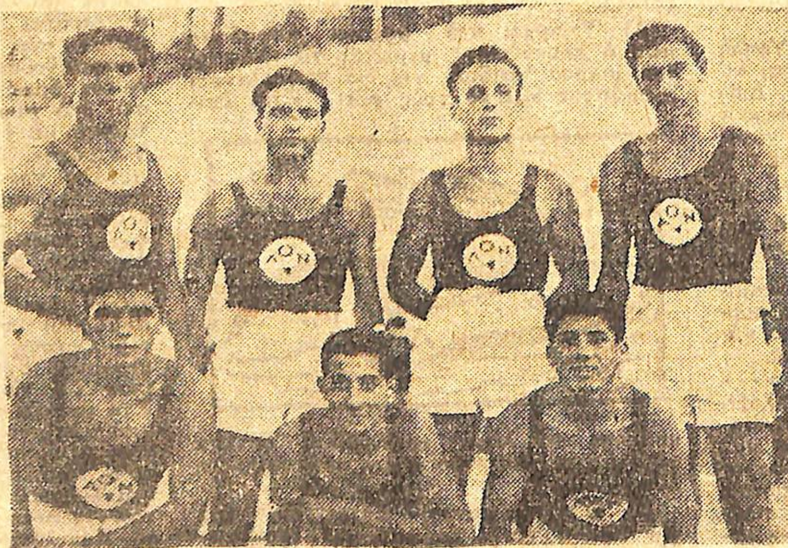
Ὁ τερματοφύλακας τοῦ ΠΑΟ Μαθιὸς πλονζάρει στὰ πόδια τοῦ σέντερ—φὸρ τῆς ΑΕΚ Παπαγεωργίου

μέχρι σήμερα 18 φορὲς ἡ Σκωτία, 17 ἡ Ἀγγλία, 7 ἡ Οὐαλλία καὶ 1 ἡ Ἰρλανδία.

.... Ἡ γαλλικὴ πολίχνη Λιεβὲν τῆς Φλάνδρος, ἀξίζει ἀσφαλῶς νὰ χαρακτηρισθῆ πὼς εἶναι ὁ παράδεισος τῶν σπόρ. Ἔχει 25.000 κατοίκους καὶ οἱ περισσότεροι εἶναι ἀνθρακωρύχοι. Στὴν πολίχνη αὐτὴ ὑπάρχουν τέλειες ἐγκαταστάσεις γιὰ ὅλα τὰ σπόρ Ἔχει 8 ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες, 4 ὁμάδες ράγκμπυ καὶ 1 μπάσκετ μπώλ Ὅλοι οἱ κάτοικοί της, ἀπὸ 15 μέχρι 35 χρονῶν, ἀσχολοῦνται μὲ τὰ σπόρ.

⁂ Στὴν Γαλλία 1.000.000 περίπου ἄτομα ἀσχολοῦνται εἴτε σὰν ἐρασιτέχνες εἴτε ὡς ἐπαγγελματίες μὲ τὰ διάφορα σπόρ. Ἡ δύναμη σὲ ἀθλητὰς καὶ σωματεῖα τῶν διαφόρων ὁμοσπονδιῶν εἶναι ἡ ἑξῆς : Ποδοσφαίρου (424.529 ἀθλητὰς — 3.495 συλλόγους), Μπάσκετ μπὼλ (96.700—2000), Τέννις (80.000—1800), Ράγκμπυ (67.000—870), Ποδηλασία (32.000—1700), Κλασσικοῦ Ἀθλητισμοῦ 50.700 — 2.000, Γυμναστικῆς (46.000 — 1.700), Κολυμβήσεως (32.816—973), Πυγμαχίας 13.600 900), Κωπηλασίας (9.605—185), Πάλης (8.212—150), Χὰντ μπὼλ (8000 — 300), Χόκεϋ (4.250 — 65), Χειμερινῶν σπὸρ (786—30).

⁂ Οἱ νικηταὶ τοῦ δρόμου 100 μ. στὶς διάφορες Ὀλυμπιάδες εἶναι οἱ ἑξῆς : Ἀθῆναι 1896 Μποὺρκ (Η.Π.Α.) 11''. Ἅγιος Λουδοβῖκος 1904. Χὰν (Η.Π.Α.) 11''. Λονδίνου 1908. Γουώκερ (Ν. Ἀφρική.

Ἡ κωπηλατικὴ ὁμάδα τοῦ Ν. Ο. Ρόδου ποὺ ἔκαμε θριαμβευτικὴ ἐμφάνιση στοὺς Πανελληνίους κωπηλατικοὺς ἀγῶνες.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Ἕνας γέρος μελαγχολικός, σκυθρωπός, συννεφιασμένος, περνάει σὲ κάθε δρόμο καὶ σκορπάει παντοῦ τὴν μελαγχολία. Στὸ πέρασμά του τὰ δένδρα κουνοῦν θλιβερὰ τὰ κεφάλια τους, χαιρετώντας τὸ Βασιλιὰ Φθινόπωρο καὶ ρίχνοντας τὰ τελευταῖα φύλλα, ἀπομένουν γυμνά. Τὰ χελιδόνια βλέποντάς τον βγάζουν μιὰ λυπητερὴ κραυγή, πετώντας μακρυά, γιὰ ἄλλους τόπους, ὅπου δὲν θ' ἀντικρύζουν τὸν σκυθρωπὸ καὶ συννεφιασμένο ἐκεῖνο γέρο, ἀλλὰ θ' ἀντικρύζουν μιὰ γελαστὴ καὶ ροδοστεφανωμένη κοπέλλα κι' ἕνα χαρούμενο νέο.

Ὅλη ἡ φύση μελαγχόλησε. Καὶ στὴ μελαγχολία της προστίθεται ἡ βροχή, ποὺ ἀρχίζει νὰ πέφτη ρυθμικά, μονότονα, λυπητερά, μὲ ἦχο μακρινοῦ θρήνου.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ κυρ—Χαραλάμπη βρίσκεται σὲ μεγάλη κίνηση. Ἡ κυρα—Χαραλάμπαινα ἀνασκουμπωμένη, μὲ τὸ τσεμπέρι στὸ κεφάλι, μπαίνει στὸ μικρὸ κῆπο κι' ἀρχίζει νὰ σπέρνη τοὺς σπόρους τῶν λουλουδιῶν, μυρίζοντας συγχρόνως καὶ τοὺς ὡραίους Ἁϊ—Δημήτρηδες, ποὺ δίνουν ἕνα χαρούμενο τόνο στὸν μικρὸ κῆπο. Ἡ Μαρία, ἡ μεγάλη κοπέλλα της, διπλώνει τὰ καλοκαιρινὰ ροῦχα τῆς οἰκογενείας καί, ρίχνοντάς τους ναφθαλίνη, τὰ βάζει στὸ βάθος μιᾶς κασσέλας. Τὰ δυὸ μικρὰ παιδιὰ τῆς κυρα—Χαραλάμπαινας, μαλώνουν ποιὸ θὰ φάη τὰ πιὸ πολλὰ κάστανα. Καὶ ὁ κυρ—Χαραλάμπης πάσχιζε νὰ κόψη μερικὰ κούτσουρα γιὰ τὴ φωτιά. Μήπως, ὅμως, μόνον ἡ οἰκογένεια τοῦ κυρ—Χαραλάμπη φροντίζει γιὰ τὸ χειμώνα;

Ὅλος ὁ κόσμος κάνει τὴ δουλειὰ αὐτή. Τὸ παιδὶ τοῦ σχολείου φροντίζει γιὰ τὰ βιβλία του. Ὁ σκουπιδιάρης μὲ τὸ καρροτσάκι γυρίζει ἀπὸ δρόμο σὲ δρόμο μαζεύοντας τὰ κιτρινιασμένα φύλλα τῶν δένδρων, καὶ ὁ καστανὰς πιάνει τὴ γωνιά του φωνάζοντας κάστανα. Κι' ὅταν ἀρχίζει ὁ χειμώνας, ὅλος ὁ κόσμος θὰ φροντίζη γι' αὐτόν.

ΕΛΕΝΗ Μ. Α·Ι·ΒΑΖΙΑΝ
(Μαθήτρια Γυμνασίου Αἰγίου, Τάξη Ε΄)

★

Ο ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Τὸ σιτάρι μεγάλωσε. Ἀπὸ πράσινο ἔγινε πρασινοκίτρινο καὶ σιγά-σιγά, τέλειο κίτρινο. Πρωΐ-πρωΐ, μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, οἱ γεωργοὶ βρίσκονται στὸ χωράφι. Τὰ δρεπάνια θερίζουν ἀδιάκοπα. Ὁ ἱδρώτας τρέχει σὰν ποτάμι ἀπὸ τὰ μέτωπα τῶν γεωργῶν. Παρέες-παρέες ἀπὸ γυναῖκες καὶ κοπέλλες τραγουδοῦν διάφορα τραγούδια τῆς ἐποχῆς. Πιὸ πέρα, ἐπάνω σ' ἕνα δένδρο, ὁ τζίτζικας τραγουδεῖ χαρούμενος, κι' εὐχαριστεῖ τους θεριστάδες. Τὰ πουλιὰ πετοῦν κελαϊδώντας χαρούμενα νὰ βροῦν κανένα σπόρο. Οἱ θεριστάδες φοροῦν πλατύγυρα ψάθινα καπέλλα, γιατὶ δὲν μποροῦν νὰ κρατήσουν τὴ μεγάλη ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ. Στὴν ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ ἕνα παιδὶ φορτώνει δεμάτια στὸν γάϊδαρό του, γιὰ νὰ τὰ πάη στὸ ἁλώνι. Οἱ θεριστάδες ὅλο καὶ θερίζουν σιγὰ-σιγὰ — καὶ ἄλλοι κουβαλᾶνε τὰ δεμάτια. Τὰ ἁλώνια ἀπὸ μέρες περιμένουν φτιαγμένα νὰ δεχθοῦν τὸν πολύτιμο καρπό. Λίγο πιὸ πέρα ὑψώνονται οἱ θημωνιὲς περήφανες καὶ λυγερές.

ΣΩΤ. ΠΑΝ. ΤΟΥΦΙΔΗΣ
(Χωρίο Μαυροβούνιο Ἠπείρου)

★

ΤΟ ΚΑΡΑΒ

Τὸ καράβι ἀρμενίζει
στὰ γλυκὰ νερὰ
κεῖ ποὺ ὁ γλάρος φτερουγίζει
μὲ λευκὰ φτερά.

★

Φέρνει πλούτη στὴν πατρίδα
μὲ πολὺ χαρὰ
καὶ γλυκειὰν ἐλπίδα
ἀπ' τὰ μακρινά.

★

Ὅλοι τὸ προσμένουν
γιὰ νὰ δοῦν καὶ πάλι
τ' ὄμορφα πανιὰ
κάτω στ' ἀκρογιάλι.

ΠΑΝ. Θ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Πατρῶν)

★

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Μέσα στὴ βαθειὰ σιγὴ τῆς νύχτας, τάραξε τὸν ὕπνο τοῦ μικροῦ χωριοῦ ὁ δυνατὸς χτύπος τῆς καμπάνας. Τὴν ὥρα αὐτὴ ὁ ὕπνος εἶναι πιὸ βαθύς. Καὶ ὅμως οἱ κάτοικοι πετάχτηκαν τρομαγμένοι. Οἱ μητέρες ἀμέσως ἔτρεξαν κοντὰ στὰ παιδιά τους κι' ἔσφιξαν τὰ μικρότερα στὴν ἀγκαλιά τους. Οἱ ἄνδρες ἄνοιξαν τὶς πόρτες καὶ βγῆκαν στοὺς δρόμους γιὰ νὰ μάθουν τὴν αἰτία......

Ἦταν μιὰ παγωμένη νύχτα τοῦ Ὀκτωβρίου. Δὲν πέρασαν πολλὰ λεπτὰ καὶ τὸ ποδοβολητὸ τῶν ἀλόγων ποὺ ἔτρεχαν ἐπάνω στὸ καλντερίμι, ἔκανε ὅλων τὶς καρδιὲς νὰ χτυπήσουν μὲ λαχτάρα. Οἱ πρῶτοι πυροβολισμοὶ κι' οἱ ἀστραπές τῶν ὅπλων μέσα στὸ σκοτάδι, ἔδιωξαν κάθε κρυφὴ ἐλπίδα, μήπως δὲν ἔρχονταν κατὰ τὸ χωριό μας. Σὲ λίγο ἡ τρομερὴ εἴδηση ἔφθασε ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ χωριοῦ: Οἱ συμμορῖτες εἶχαν φθάσει.... Θρῆνοι κι' ἀπελπισίας κραυγές, ἦταν ἡ ἀντίθεση στὴν ὀμορφιὰ τῆς πλάσης, ποὺ χαιρετοῦσε τὴν καινούργια ἡμέρα. Σκηνές, ποὺ σπάραζαν τὴν καρδιὰ κάθε ἀνθρώπου, ξετυλίγονταν μέσα στὸ κάθε σπίτι. Οἱ δύστυχες μάνες ἔπεφταν στὰ πόδια τῶν ἄπονων λύκων καὶ τοὺς παρακαλοῦσαν γιὰ τὰ παιδιά τους:

— Σκοτῶστε ἐμένα, παρακαλοῦσαν οἱ ἄμοιρες, κι' ἀφῆστε τὰ παιδιά μου νὰ ζήσουν.

Χαμένες προσπάθειες.

... ...

Εἶχε ἀρχίσει νὰ ξημερώνη, ὅταν οἱ συμμορῖτες ξεκίνησαν γιὰ νὰ φύγουν. Φεύγοντας, ὅμως, πῆραν ὅλα σχεδὸν τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ. Τὰ πῆραν καὶ τὰ πῆγαν πέρα κεῖ, στὸ «σιδηροῦν παραπέτασμα», μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὰ κάνουν μικροὺς συμμορῖτες. Μάταιη, ὅμως, ἐλπίδα......

Τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν θὰ ξεχάσουν ποτὲ ὅτι εἶναι Ἑλληνόπουλα καὶ ὅτι πιστεύουν στὸ Χριστό.

ΓΕΩΡ. ΔΙΟΝ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ
(Ε΄ τάξη Γυμνασίου Πύλου)

Ο ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ

Περήφανος, γιγάντιος, μὲ τὰ κλαδιά
(του ἰσκιώνει
ἐκεῖ στὴν ἀκροποταμιὰ τὰ στρογγυλὰ
(πετράδια
κι' οἱ φουντωτοὶ πλατύφυλλοι πρασινω-
(ποί του κλῶνοι
μοιάζουν πελώριες σκιὲς στῆς νύχτας
(τὰ σκοτάδια.

★

Μές στὴ βοὴ τοῦ ποταμοῦ ἔχει χιλιά-
(δες χρόνια
κι' ἔχει κουράγιο γιὰ νὰ ζῆ κι' ἄλλα
(πολλὰ ἀκόμα.
Τὰ καριοφύλια κρέμονταν ἀπ' τὰ δικά
(του κλώνια
κι' ἡ κλεφτουρι' ἀναπαύονταν στὴ ρίζα
(του στὸ χῶμα.

★

Τὶ εἶδε καὶ τὶ ἄκουσε στὴ μακρινὴ
(ζωή του
τὶ σιγοψιθυρίσματα ἀπὸ τοὺς κουρα-
(σμένους
μέσα στ' ἀνέμου τὴν πνοὴ σοῦ μαρτυρᾶ
(ἡ βοή του
τοὺς μακρινοὺς ἀντίλαλους, πολέμους
(δοξασμένους.

★

Στὸν ἴσκιο του ἀναπαύτηκαν τόσοι πο-
(λεμιστάδες
καὶ στὴ ζωή του πέρασε μπόρες, ἀ-
(στροπελέκια,
γνώρισε τοὺς ἀρματωλούς, τοὺς κλέ-
(φτες, τοὺς πασάδες
κι' εἶδε χιλιάδες ἄρματα, μαχαίρια καὶ
(τουφέκια.

★

Γειά σου, χαρά σου, πλάτανε, νὰ ζήσης
(χρόνια κι' ἄλλα
νὰ μαρτυρήσης σὲ γενιές, σὲ κάμπους,
(σὲ βουνά
Ἑλλήνων κατορθώματα ἀκόμα πιὸ με-
(μεγάλα
πὼς ἡ Ἑλλάδα μας θὰ ζῆ, θὰ ζῆ
(παντοτεινά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ
(Ἱεροδιδασκαλεῖο Βελλᾶς)

★

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΜΟΥ

Θὰ ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ ξαναυρεθῶ, ἔστω καὶ λίγες μέρες στὸ ὡραῖο μου χωριουδάκι. Εἶναι χτισμένο στὴ πλαγιὰ ἑνὸς βουνοῦ καὶ ἀπὸ μακριὰ τὰ κάτασπρα σπιτάκια του φαίνονται σὰν προβατάκια ποὺ βόσκουν ἥσυχα-ἥσυχα. Κοντὰ στὴ βρύση ποὺ μᾶς χαρίζει τὸ κρυστάλλενιο της νερὸ ξεχωρίζει ἕνα γέρικο πλατάνι ποὺ φαντάζει σὰν βοσκὸς στὸ μικρὸ αὐτὸ κοπάδι τῶν σπιτιῶν. Πιὸ κάτω φαίνεται τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας ποὺ κάθε Κυριακὴ καλεῖ τοὺς πιστοὺς χωρικούς. Αὐτὸ τὸ χωριὸ νοσταλγῶ. Τὸ χωριὸ ποὺ ἔκανα τὰ πρῶτα βήματά μου, ποὺ πρωταντίκρυσα τὸν γαλάζιο οὐρανό.

Μ. ΓΚΑΝΙΟΣ
(Μαθητὴς 6ης Δημοτικοῦ—Ἀθήνα)

Ο ΓΥΙΟΣ ΜΟΥ

Όξω βουΐζει ὁ ἀέρας καὶ τὸ χιόνι στροβιλίζεται δαιμονισμένα.

Σὲ μιὰ φτωχικὴ καλύβα, κοντὰ στὸ θαλασσοδαρμένο ἀκρογιάλι, ὁ μπάρμπα — Ἀργύρης, ἕνας γεροθαλασσόλυκος ψηλός, ξερακιανός, μὲ τὸ μουστάκι παχὺ καὶ ἄστατο καὶ μὲ μιὰ πίπα πάντα στὸ στόμα, πλέκει μὲ τὴ σαΐτα του τὰ δίχτυα, ποὺ ψὲς ἀργὰ τὸ ἄγριο ξέσπασμα τοῦ βοριᾶ τάσκισε. Δίπλα του πρόσχαρη καὶ καλόκαρδη μὲ τὰ χιονάτα μαλλιά της, κάθεται ἡ κυρὰ — Διαμάντω, ἡ γυναῖκα του καὶ γνέθει.

Ἡ φωτιὰ στὸ μικρὸ τους τζάκι, φουντώνει, πετώντας κόκκινες φλόγες καὶ τὰ ξύλα τριζοβολοῦν.

—Χειμῶνας ἄγριος, λέει σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ μπάρμπα—Ἀργύρης, στήνοντας τ' αὐτί του στὸ βουητὸ τοῦ ἀνέμου. Βιάσου λίγο θειά — Ἀργύραινα. (Ἔτσι ἔλεγε χαϊδευτικὰ ὁ γέρος τὴ γρηά του). Γνέθε γιατὶ ὁ χειμῶνας μᾶς πλάκωσε βαρύς. Πρέπει νὰ ἑτοιμάσῃς τὶς φανέλλες τοῦ παιδιοῦ. Γιατὶ ἐκεῖ πάνω κάνει κρύο πολύ, χιόνια μιὰ φορά. Ἄμ δὰ, τί θαρρεῖς πὼς εἶναι ὁ πόλεμος, παιγνιδάκι; Ρώτα μένα ποὺ πολέμησα στὰ 97.

Καὶ ἡ γρηὰ γνέθει, γνέθει... Ἐνῶ ἕνα χαμόγελο ἁπλώνεται στὰ στεγνωμένα χείλια της.

Ἡ πίπα ἔσβυσε τὴν ὥρα ποὺ τὸ διόρθωμα τῶν διχτυῶν τελείωνε.

Ὁ γέρος σηκώθηκε, πῆγε σ' ἕνα παληὸ ἑρμάρι, ποὺ πάντα ἐκεῖ ἔκρυβε τὰ πιὸ πολύτιμά του πράγματα, ἔβγαλε ἕνα μάτσο ἄσπρα χαρτιά γραμμένα, τὰ φίλησε καὶ τὰ πῆρε κοντά του. Ἦταν τὰ γράμματα τοῦ γυιοῦ του, τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ του, ποὺ πολέμαγε κεῖ πάνω γιὰ τὴ δόξα τῆς Πατρίδας.

Ξαναγέμισε τὴν πίπα του κι' ἄρχισε νὰ διαβάζῃ μεγαλόφωνα.

Καὶ τί δὲν ἔγραφε τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι!.

Τὶς μάχες, τὶς στερήσεις, τὶς κακουχίες, τοὺς ἡρωϊσμούς. Ἔδινε στὰ γράμματά του μιὰ πιστὴ εἰκόνα τῶν ὅσων συνέβαιναν ἐκεῖ πάνω. Στὸ τελευταῖο μάλιστα γράμμα ἔγραφε πὼς ὕστερα ἀπὸ ἕνα ἀξιόλογο κατόρθωμα του τὸν πρότειναν γιὰ τὸν πολεμικὸ σταυρό.

Ἀργὰ κυλοῦσαν τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ γέρο — θαλασσόλυκου, ὅσο προχωροῦσε τὸ διάβασμα.

—Ὁ γυιός μου μὲ πολεμικὸ Σταυρό! Ἀμέ, τίνος θὰ μοιάσῃ; Τοῦ πατέρα του. Κι' ἐτόνισε τὶς τελευταῖες αὐτὲς λέξεις μὲ μιὰ ἀσυγκράτητη ὑπερηφάνεια...

Καὶ ὅπως πάντα ἔτσι καὶ τώρα, μετὰ τὸ διάβασμα τῶν ἐπιστολῶν μιὰ φωνὴ ποὺ πάλλονταν ἀπὸ ἐγωϊσμό, βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα του:.

— Ὁ γυιός μου! Ὁ γυιός μου!

Κι' ὁ γέρος ἀφήνοντας τὸ βλέμμα νὰ πλανηθῇ ἀκαθόριστα στὸ ταβάνι τῆς καλύβας στάθηκε συλλογισμένος.

Ἔκανε τὶς σκέψεις του γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ του, τὶς ἴδιες ποὺ ἔκανε κάθε μέρα γι' αὐτόν.

Σὰν γύριζε μὲ τὸ καλό, θὰ τὸν στεφάνωνε μὲ τὴν ὄμορφη τὴ Χάϊδω, τὴν ἀρραβωνιαστικιά του, θὰ τοῦδινε καὶ τὴν τράτα του γιὰ προικιό, θὰ ζοῦσε κοντά τους καὶ ἡ ζωή τους, ὅπως τὴν ὀνειρεύτηκε, θὰ κύλαγε ἥσυχα καὶ γλυκὰ κι' ὅλοι τους θᾶταν εὐτυχισμένοι.

— Ἔ! γρηά, φώναξε ὁ γέρος χαρούμενος ἀπὸ τὶς σκέψεις του, γνέθε λοιπόν! Τὸ παιδὶ ζητάει φανέλλες. Ἄμ δὰ, τί νόμιζες πὼς εἶναι ὁ πόλεμος; παιγνιδάκι; Ρώτα μένα ποὺ πολέμησα στὰ 97.

Καὶ χαμογελώντας πρόσθεσε μὲ φωνὴ γεμάτη περηφάνεια τὴν ταχτικὴ του ἐπωδό.

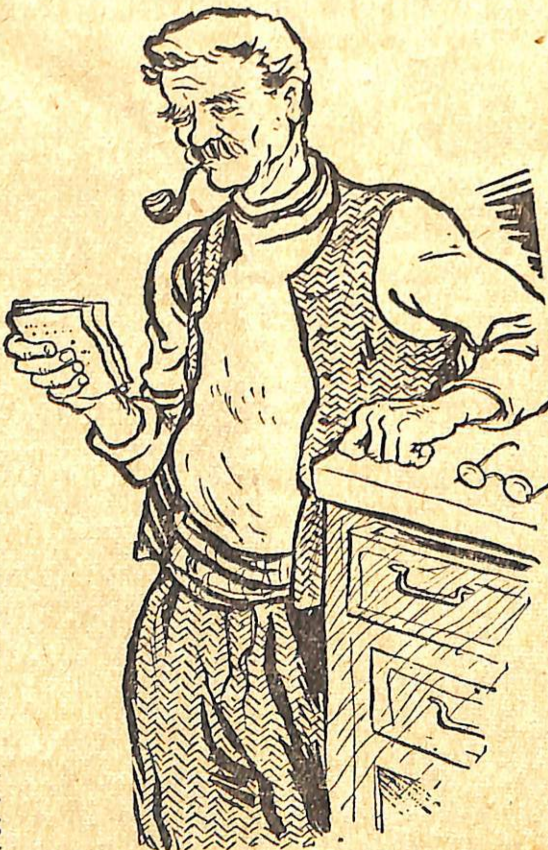
—Ὁ γυιός μου! Ὁ γυιός μου!

Ἄξαφνα δυνατὰ χτυπήματα ἀκούστηκαν στὴν πόρτα τῆς καλύβας.

Ὁ γέρος ἄνοιξε κι' ὁ ταχυδρόμος τοῦδωσε ἕνα φάκελλο.

Ἀπ' ἔξω εἶχε σφραγῖδες κόκκινες κι' ἔγραφε μὲ γράμματα τοῦ τύπου: 43 Σύνταγμα Πεζικοῦ. Διοικητής.

—Ἔχει γοῦστο, σκέφτηκε ὁ γέρος,

Ὁ μπάρμπ' Ἀργύρης ἄρχισε νὰ διαβάζῃ...

νὰ μὲ εἰδοποιοῦν πὼς ὁ γυιός μου πῆρε τὸν πολεμικὸ Σταυρὸ ποὺ μοὔγραφε!

Καὶ γεμάτος ἀπὸ χαρούμενη προσδοκία ἔσχισε νευρικὰ τὸ φάκελλο, ἄνοιξε τὸ χαρτὶ κι' ἄρχισε νὰ διαβάζῃ.

Ἡ γρηὰ ἄφησε τὴ ρόκα της καὶ μὲ μιὰ ἀνήσυχη χαρὰ πρόσμενε ν' ἀκούσῃ. Καὶ διάβασε ὁ γέρος μεγαλόφωνα:

«Ἀξιότιμε κύριε,

Σᾶς ἀγγέλλω τὸν ἡρωϊκὸ θάνατο τοῦ γυιοῦ σας Γεωργίου...»

Τὰ τρεμουλιασμένα χέρια τοῦ γέρου ἄφησαν ἄθελά του τὸ φοβερὸ χαρτὶ νὰ πέσῃ κάτω, κι' ἕνα βαρὺ ἀναφυλλητὸ βγῆκε ἀπὸ τὰ στήθη του.

Γύρισε ὕστερα στὴ γρηά του, ποὺ στὸ τρομερὸ μήνυμα εἶχε σωριαστῆ κατὰ γῆς, κύτταξε μὲ πόνο τὸ μισογνεμένο μαλλὶ καὶ τὴν πεταμένη ρόκα, ἀκούμπησε κι' αὐτὸς στὴν γωνιὰ τοῦ τζακιοῦ γιὰ νὰ μὴν πέσῃ, καὶ μουρμούρισε μὲ τρεμάμενη φωνή, ποὺ τὴν ραΐζε ὁ μεγάλος πόνος:

—Ὁ γυιός μου! Ὁ γυιός μου!

Ἔξω ὁ ἀέρας βούΐζε ἄγρια... Κι' ὁ πατέρας ἔγειρε τὸ λευκό του κεφάλι στὸ πλατύ του στῆθος κι' ἔμεινε συλλογισμένος.

Πᾶνε τὰ ὄνειρα...

Τὸ μόνο του στήριγμα στὰ γηρατειά του, ὁ μελλούμενος καπετάνιος τῆς ὄμορφης τρατοῦλας του ὁ γυιός του, δὲν ὑπάρχει πιά.

Μὰ ξαφνικὰ τὸ πρόσωπό του φωτίστηκε ἀπὸ μιὰ περίεργη λάμψη.

Μάζεψε τὸ τρομερὸ χαρτὶ ἀπὸ τὴ γῆ ποὺ εἶχε πέσει κι' ἄρχισε νὰ τὸ ξαναδιαβάζῃ. Σὲ κάθε λέξη του ἦταν κι' ἕνας ὕμνος γιὰ τὸ χαμένο του παιδί. Τὸ γερικό του πρόσωπο, ὅλο κι' ἔπαιρνε μιὰ ἔκφραση ἱκανοποίησης, ἐνῶ στὰ χείλη του ἄνθιζε ἕνα χαμόγελο χαρᾶς.

Μέσα του πάλευε ὁ πατέρας καὶ ὁ πατριώτης Ἕλληνας ποὺ ἔστειλε τὸ γυιό του γιὰ τὴν Πατρίδα, τὴν ἴδια Πατρίδα ποὺ κάποτε κι' αὐτὸς στὰ νειᾶτα του ὑπερασπίστηκε.

Ἡ πάλη στάθηκε δυνατὴ κι' ἀμφίβολη. Μὰ στὸ τέλος νίκησε ὁ Ἕλληνας πατριώτης, ὁ σταυραετὸς τοῦ Βελεστίνου, ὁ παληὸς πολεμιστής.

Κι' ὤρθωσε ὁ γέρος τώρα περήφανα τὸ πονεμένο του κορμί, σκούπισε τὰ δάκρυα, ποὺ αὐλάκωναν τὸ λεπτὸ καὶ τίμιο πρόσωπό του, καὶ μιὰ φωνὴ ὅμοια σὰν καὶ πρῶτα γεμάτη περηφάνεια καὶ ἱκανοποίηση, ἐπανέλαβε πάλι τὴ συνηθισμένη του ἐπωδό:

—Ὁ γυιός μου! Ὁ ἥρωας ὁ γυιός μου!

Ἔξω, ὁ ἀέρας ἔδειχνε νὰ καλμάρῃ κι' ἡ ἀγριεμένη θάλασσα ἡμέρωσε, ἐνῶ στὸν οὐρανὸ ἄρχισε ν' ἀντιφεγγίζῃ μιὰ καλωσύνη, ἕνα προμήνυμα γλυκύτερης αὐγῆς...

Γ. Μ.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

Δάσκαλος : Γιατί ἄργησες σήμερα ;

Μαθητής : Ὠνειρευόμουν ὅτι μὲ εἴχατε βγάλει ἔξω...

Δάσκαλος : Καὶ σὺ Κορφίδη ;

Κορφίδης: Ὠνειρευόμουν ὅτι τὸν φύλαγα, κύριε...

Ἐστάλησαν ἀπὸ τὸν Εὐστρ. Ν. Μισγίρη (Καλλονή—Μυτιλήνης)

ΤΟ ΔΙΩΡΘΩΣΕ!

Ἡ μαμά : Γιατί, Τάκη μου, εἶπες τὸν Κώστα βλάκα ; Πήγαινε νὰ τοῦ πῇς, πὼς λυπᾶσαι πολὺ γι' αὐτό.

Ὁ Τάκης στὸν Κώστα : Λυποῦμαι πολὺ ποὺ... εἶσαι βλάκας!

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ Μυρτὼ παίρνει τὸ στεφάνι τοῦ Πεύκου

Σ' ἕνα μικρὸ ὕψωμα, δίπλα στὸν Ἰσθμὸ τῆς Κορίνθου, καθήσαμε νὰ θαυμάσουμε τὸ πανόραμα τῆς Διώρυγος καὶ τῶν δυὸ λιμανιῶν της, λουσμένο ἀπὸ τοὺς βραδυνοὺς μενεξέδες, π' ἄφινε φεύγοντας ὁ ἥλιος. Σ' αὐτὸ τὸ ὑψωματάκι ἦταν στὰ παλιὰ χρόνια ὁ ναὸς τοῦ Ποσειδῶνα, ποὺ πρὸς τιμήν του γιόρταζαν οἱ ἀρχαῖοι τὰ Ἴσθμια.

Τὰ λόγια μου ἔδωκαν ἀφορμὴ σ' ἕνα σωρὸ ἐρωτήσεις. Τὶς ἄκουσα ὅλες προσεκτικὰ κι' ὅπως πάντα σύστησα στ' ἀνυπόμονα παιδιὰ νὰ μὴν τὰ ρωτοῦν μονορρούφι ὅλα, γιατὶ δὲν προφταίνει κανεὶς νὰ τοὺς ἀπαντήσῃ.

Ἡ πρώτη ἐρώτηση ἦταν τοῦ Φάνη.

— Ποιὸς μῦθος συνδέει τὸν κοσμοσείστη θεὸ τῆς θάλασσας μὲ τὴν Κόρινθο καὶ τὸν Ἰσθμό της;

— Ὅταν ὁ Δίας μοίρασε στοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου τὶς ἐξουσίες, τοὺ εἶπα, ὁ Ποσειδῶνας ἔγινε βασιλιὰς τῶν νερῶν κι' εἶχε σύμβολό του τὴν τρίαινα ποὺ τοῦ νάρισαν οἱ Κύκλωπες. Φεύγοντας, λοιπόν, ἀπ' τὸν Ὄλυμπο, σκέφτηκε νὰ βρῆ κάποια πολιτεία ποὺ νὰ τιμᾶ ἰδιαίτερα τ' ὄνομά του καὶ νὰ τὴν προστατεύη κι' αὐτός. Ἡ Ἀθηνᾶ ἔπεσε πρώτη στὸ μάτι του, μά, ὅπως ξέρουμε, ὁ θεὸς τῆς θάλασσας ἔφαγε ἐκεῖ τη χυλόπηττα ἀπὸ τὴν κόρη τοῦ Δία τὴν Ἀθηνᾶ... Ἔφυγε, λοιπόν, θυμωμένος, ζητώντας μιὰ θαλασσόβρεκτη γῆ, ποὺ νὰ τοῦ ταιριάζῃ. Φυσικὸ ἦταν νὰ πέσῃ τὸ μάτι του στὸν Ἰσθμὸ τῆς Κορίνθου. Μὰ κι' ἐδῶ βρῆκε δυνατὸ ἀνταγωνιστὴ τὸν Ἥλιο, ποὺ εἶχε προλάβει νὰ πάρη τὸν τόπο στὴν προστασία του... Νὰ τὴν πάθη καὶ δεύτερη φορά, ὁ πανίσχυρος ἀδερφὸς τοῦ Δία, θἄταν ντροπή του... Ὡπλίστηκε, λοιπόν, ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν Ἥλιο κι' ὁ ἀγώνας τους θἄταν σκληρός, ἂν δὲν ἔμπαινε στὴ μέση ὁ Δίας νὰ τοὺς φιλιώσῃ. Μὲ τὸν καιρὸ ὑποχώρησε ὁ Ἥλιος καὶ μόνος θεὸς πολιοῦχος στὴν Κόρινθο ἔμεινε ὁ Ποσειδῶνας.

— Τώρα καταλαβαίνω γιατὶ ὑποφέρει ἀπὸ σεισμοὺς ἡ Κόρινθος, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Κοσμοσείστη δὲ λέει τὸν Ποσειδῶνα ὁ Ὅμηρος; Κάθε τόσο, λοιπόν, ὁ θεὸς ποὺ σαλεύει τὴ γῆ, φανερώνει τὴν παρουσία του στὸ λαό του, γκρεμίζοντας ὅ,τι κτίζει ἐκεῖνος. Προστασία, ἀλήθεια, νὰ σοῦ πετύχη!

— Μπορεῖ νἆναι κι' ἔτσι, εἶπε γελώντας ὁ θεῖος Βρασίδας, μὰ βρῆκε ἀντίπαλο τώρα τὸν Ἀπόστολο Παῦλο. Ἡ χάρη Του ἃς στεριώσῃ τὴ δόλια τὴν Κόρινθο...

— Μὴ ξεχνᾶς τώρα, θεία, καὶ τὴ δική μου ἐρώτηση, εἶπε ἡ Μυρτώ. Πές μας τί ἀγῶνες γίνονταν στὰ Ἴσθμια;

— Τὰ Ἴσθμια ἦταν, παιδιά μου, ἕνας ἀπὸ τοὺς τέσσαρες πανελλήνιους ἀγῶνες. Γίνονταν κάθε τρίτο καλοκαῖρι κι' ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἔστελναν ἀθλητὲς γιὰ νὰ πάρουν τὸ στεφάνι τοῦ πεύκου.

— Αὐτὸ ἦταν ἐδῶ τὸ βραβεῖο; ρώτησε ὁ θεῖος Βρασίδας. Μὰ ἔχω ἀκούσει πὼς ἦταν τὸ σέλινο.

Τὰ παιδιὰ γέλασαν, ἕτοιμα νὰ πειράξουν τὸ θεῖο γιὰ τὴν ἀμάθειά του, ὅπως νομίζανε.

— Κι' ὅμως ὁ θεῖος Βρασίδας δὲν ἔχει ἄδικο, εἶπα ἐγώ. Στὴν ἀρχὴ τὸ βραβεῖο ἦταν στεφάνι ἀπὸ σέλινο κι' ἀργότερα ἀπὸ πεῦκο... Σέλινο ἦταν καὶ τὸ βραβεῖο στὰ Νέμεα, ποὺ γίνονταν πρὸς τιμὴ τοῦ Δία, ἐνῶ στὰ Πύθια, ὅπου τιμοῦσαν τὸ Φοῖβο Ἀπόλλωνα, τὸ βραβεῖο τοῦ νικητῆ ἦταν δάφνη. Ὅσο γιὰ τ' ἀγωνίσματα, ἐδῶ εἶχαν τὴν πρώτη θέση οἱ μουσικοὶ ἀγῶνες. Μὰ γίνονταν, φυσικά, καὶ γυμνικοὶ ἀγῶνες κι' ἁρματοδρομίες... Ἐδῶ κοντὰ ἦταν τὸ Στάδιο καὶ τὸ Θέατρο κι' ὅλα τὰ κτίσματα ποὺ ἦταν ἀπαραίτητα γιὰ τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν.

— Πάει κι' ἡ ἐρώτηση τῆς Μυρτῶς, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Ἔχω σειρά, τώρα, νομίζω. Λυπᾶμαι ποὺ σᾶς κατεβάζω πάντα ἀπὸ τὰ σύννεφα μὲ τὶς πεζὲς ἐρωτήσεις μου, μὰ τί νὰ σᾶς κάμω; Δὲν εἶμαι φιλόλογος. Θὰ σπουδάσω μηχανικὸς κι' εἶναι φυσικὸ νὰ μ' ἀπασχολοῦν πρακτικὰ ζητήματα. Πές μου, λοιπόν, θεία... Οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, ποὺ ἦταν τόσο ἔξυπνοι ἄνθρωποι, δὲν εἶχαν βρῆ τρόπο, μιὰ καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ κόψουν τὸν Ἰσθμό, νὰ περνοῦν τὰ πλοῖα τους ἀπὸ τὴ θάλασσα τοῦ Σαρωνικοῦ στὸν Κορινθιακὸ κόλπο;

— Καὶ βέβαια, Λεωνίδα. Εἶχαν τὸ δίολκο, μιὰ μεγάλη λεωφόρο ἀπὸ τὸ Λέχαιο, τὸ λιμάνι τοῦ Σαρωνικοῦ, στὴ Σχοινοῦντα. Μιὰ αὔλακα, δηλαδή, στὸ στενότερο μέρος τοῦ Ἰσθμοῦ, ποὺ χρησίμευε ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ σκοπό: Νὰ σύρωνται τὰ πλοῖα ἀπὸ τὸν ἕνα κόλπο στὸν ἄλλο, ν' ἀποφεύγεται ὁ ἐπικίνδυνος γῦρος τῆς Πελοποννήσου καὶ νὰ κερδίζουν καὶ χρόνο.

— Πουθενὰ δὲν τοὺς πιάνεις, τέλος πάντων, αὐτοὺς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες, εἶπε ἀποθαυμάζοντας ὁ θεῖος Βρασίδας. Ὅλα τὰ βρῆκαν τουλάχιστο μὲ τὴ σκέψη τους.

— Ναί, ὅλα, εἶπε κι' ὁ Φάνης. Ἔχω διαβάσει σ' ἕνα βιβλίο ἀμερικάνικο, πὼς οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς νεώτερες πραγματοποιήσεις κι' οἱ ἐφευρέσεις ἔχουν βάση τους τὶς θεωρίες τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Βραδιάζει. Γαλήνη πέφτει παντοῦ. Σιδερώνει τ' ἀτλάζι της ἡ διπλῆ θάλασσα. Τὸ μενεξελὶ τῶν βουνῶν γίνεται γαλάζιο. Τὸ Λουτράκι, ἀντίκρυ, ἄναψε κιόλας τὰ φῶτα του. Ἐκεῖ θὰ κοιμηθοῦμε ἀπόψε. Μὰ δὲ βιαζόμαστε, εἶναι τόσο κοντά, οὔτε δέκα λεπτὰ μὲ τ' αὐτοκίνητο. Ἔχουμε καιρὸ νὰ χαροῦμε τὴ φθινοπωρινὴ γοητεία τοῦ σούρουπου...

Ἡ Μυρτώ, ἡ ρωμαντική, ὅπως τὴν πειράζει ὁ Λεωνίδας, κάθεται παράμερα σ' ἕνα βραχάκι καὶ τραγουδεῖ... Σιγαλὰ στὴν ἀρχή, σὰν ὑπόκρουση στὴ δική μας ὁμιλία. Τὸ τραγούδι της εἶναι νοσταλγικὸ κι' ἡ γλυκειά της φωνὴ μᾶς κερδίζει σιγὰ-σιγά. Σὰ νὰ τὸ αἰσθάνεται ἡ τραγουδίστρια, δυναμώνει τὸν τόνο. Τὸ θαυμάσιο μέταλλο τῆς φωνῆς της γεμίζει κελαηδισμοὺς τὸν αἰθέρα... Ἀηδόνια ποὺ κρύβονται κάποτε στὸ λαρύγγι τ' ἀνθρώπου! Ἀποξεχνιόμαστε στὸ μελωδικὸ πάθος γιὰ τὶς μακριὲς θάλασσες καὶ τὶς ἄγνωστες ὀμορφιές.

Ὁ Λεωνίδας δὲν εἶναι κοντά μας. Τριγυρίζει ἀνάμεσα στὰ πεῦκα. Καὶ σὲ λίγο γυρίζει κρατώντας ἕνα στεφάνι ἀπὸ πευκόκλαδο. Πηγαίνει σιγὰ-σιγὰ πίσω ἀπ' τὴ Μυρτώ, χωρὶς νὰ τὸν πάρη εἴδηση καὶ στολίζει μ' αὐτὸ τὰ μαλλιά της.

— Ἡ Μυρτὼ παίρνει τὸ στεφάνι τοῦ πεύκου, εἶπε γελώντας. Κέρδισε τὴ νίκη στοὺς μουσικοὺς ἀγῶνες στὰ Ἴσθμια. Δὲν πιστεύω νἄχετε ἀντίρρηση.

Χαμογέλασε ἡ ἀδερφούλα.

— Εὐχαριστῶ, Λεωνίδα, εἶπε. Φοβήθηκες μήπως ζήλεψα τὴ δόξα τοῦ Φάνη ποὺ στεφανώθηκε μὲ τὴν ἀγριελιά;

— Ἐσύ, τουλάχιστο, ἀναδείχνεσαι Ἰσθμιονίκης στὰ ξύπνια σου, εἶπε ὁ Φάνης. Ἐγὼ μόνο στ' ὄνειρο ἔγινα Ὀλυμπιονίκης.

— Ὅπως καὶ νἆναι, πρόσθεσε ὁ θεῖος Βρασίδας, ἡ οἰκογένεια δὲ γλυτώνει ἀπὸ τὴ δόξα.

Κινήσαμε γιὰ τὸ Λουτράκι, ὅπου μᾶς εἶχαν κρατήσει δωμάτια γιὰ κεῖνο τὸ βράδυ. Περάσαμε πάλι τὴ γέφυρα, ποὺ τὴν ἔλουζε τώρα τὸ διάφανο πέπλο τῆς νύχτας... Τί κέφι μᾶς ἔπιασε ἄξαφνα. Λὲς καὶ θέλαμε ν' ἀποδείξουμε πὼς δὲν ἦταν μονάχα ἡ Μυρτούλα ποὺ εἶχε στὸ λαρύγγι της ἀηδόνια. Μ' ἀλλοίμονο, ὅλα τὰ ζῶα μποροῦσες νὰ θυμηθῆς μὲ τὶς ἀγριοφωνάρες μας, οὔτε σκέψη ὅμως γι' ἀηδόνι.

Κοιμηθήκαμε μ' ὅλες τὶς ἀνέσεις στὴν πολιτισμένη λουτρόπολη τοῦ τόπου μας. Τ' ἄλλο πρωῒ ξαφνιαστήκαμε ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ ὀμορφιά του. Κάτω ἀπὸ τοὺς φαλακροὺς βράχους τῆς Γεράνειας, ποὺ τὰ πόδια της βρέχονται στὴ θάλασσα κι' ἡ κορφή της ὑψώνεται ἀπότομα πρὸς τὸν οὐρανὸ τὸν ἀπέραντο, ἁπλώνεται ἡ παράξενη αὐτὴ καὶ στενὴ λουρίδα, ποὺ πάνω της ἔχει κτιστῆ μὲ τόση μεγαλοπρέπεια κι' ἀρχοντιὰ τὸ Λουτράκι. Εἶναι φθινόπωρο καὶ δὲν ἔχει πιὰ ἐπισκέπτες. Στὶς δενστροστιχίες τοῦ πέφτουν κιόλας τὰ φύλλα... Τὸ καλοκαῖρι εἶναι ἡ δόξα τῆς πολιτείας αὐτῆς, ποὺ μὲ τὴ δροσιὰ καὶ τὴν ἰαματικότητα τῶν νερῶν της, καλεῖ γύρω της καὶ γέρους κι' ἀρρώστους.

Τότε βλέπεις ἐδῶ ὅλων τῶν λογιῶν τοὺς τύπους: Κοσμικὲς συντροφιὲς ποὺ ἦρθαν μᾶλλον νὰ δείξουν τὶς καλοκαιρινὲς τουαλέττες τους, τὶς πυτζάμες, τὰ σόρτς καὶ τὰ λουτρικὰ τῆς παρισινῆς μόδας καὶ ποὺ περνᾶνε τὶς ὧρες τους στὰ καζίνα καὶ στὶς ἀκτές, μὰ καὶ κόσμο πνευματικό, μορφωμένο, ἀνθρώπους τῆς ἐργασίας, ποὺ ἦρθαν ἐδῶ νὰ περάσουν τὴν ἄδεια τους καὶ νὰ γιατρέψουν τοὺς πόνους ποὺ φέρνουν τὰ χρόνια κι' ὁ μόχθος.

Τὰ ξενοδοχεῖα εἶναι πολλὰ καὶ περιποιημένα, οἱ πηγὲς τῶν ἰαματικῶν νερῶν πολὺ φροντισμένες. Μᾶς κάνουν ἐντύπωση οἱ μπανιέρες οἱ στρωμένες μὲ κοχλαδάκια τῆς θάλασσας ὅπου παίρνει κανεὶς τὸ λουτρό του, τὸ φυσικό, μὲ τὸ γάργαρο νερό, ποὺ κυλᾶ διαρκῶς ἀπ' τὰ σπλάχνα τῆς Ὑφάνειας.

Ἡ κεντρικὴ πηγή, στολισμένη μὲ τοιχογραφίες ἀπ' τὴ μυθολογία, πρόσχαρες σχετικὲς μὲ Νεράϊδες καὶ Βάκχες, δὲ μπορεῖ νὰ μᾶς κρατήσῃ πολύ, παρ' ὅλη τὴν ὀμορφιά της. Τὸ θειάφι καὶ τ' ἄλλα συστατικὰ τῶν νερῶν κάνουν βαρὺ τὸν ἀέρα.

Ζητοῦμε τὴν ἀνανέωση στὸ παραθαλάσσιο ἀναπαυτικὸ πάρκο. Κοιτᾶμε ἀντίκρυ τὴν Κόρινθο, ὅπως κοιτούσαμε τὸ προηγούμενο βράδυ ἀπὸ τὴν Κόρινθο τὸ Λουτράκι.

Οἱ δυὸ αὐτὲς πολιτεῖες, ἡ πρώτη μὲ τὴν παράχαιη ἱστορία, ἡ ἄλλη μοντέρνα, περήφανη γιὰ τὴν εὐρωπαϊκὴ ὄψη της, μοιάζουν μὲ κυράδες ἀρχόντισσες ποὺ κάθονται στὰ μπαλκόνια τους καὶ κάνουν ἐπίδειξη τῆς ὀμορφιᾶς τους, ἡ μιὰ στὴν ἄλλη.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

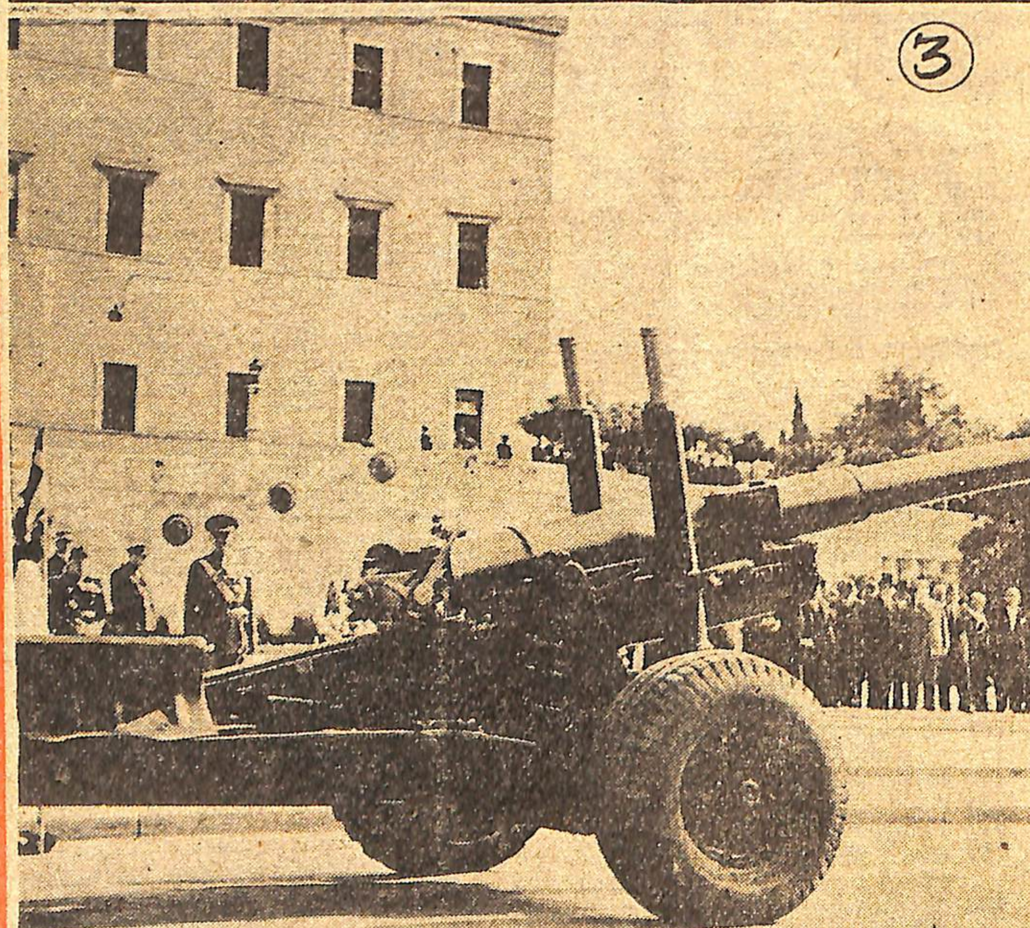
ΟΙ ΦΡΑΣΕΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ

1) Πιστὸς σὰν σκυλί.
2) Ἀμίλητος σὰν ψάρι.
3) Σκαρφαλώνει σὰν κατσίκι.
4) Φυτρώνει σὰν μανιτάρι.
5) Καμαρώνει σὰν τὸ γύφτικο σκεπάρνι.
6) Ἐλαφρὸς σὰν πούπουλο.
7) Πλούσιος σὰν Κροῖσος.
8) Τὸν ἔσκισε σὰν σαρδέλλα.
9) Τὰ χάφτει σὰν τὸν γλάρο.
10) Τὸ σιχαίνουμαι σὰν τὶς ἁμαρτίες μου.
11) Τὸ φοβᾶται σὰν ὁ διάβολος τὸ λιβάνι.
12) Μαλώνουν σὰν τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα.
13) Γυρίζει σὰν τὴν ἄδικη κατάρα.
14) Τρώγονται σὰν τὰ κακὰ προγόνια.
15) Εἶναι σὰν τ' αὐγὸ π' ὅθε γυρίζει σπάει.
16) Ὁ σκληρὸς ἄνθρωπος ἔχει καρδιὰ σὰν πέτρα.
17) Κόβει ἡ γλῶσσα του σὰν ψαλίδι.
18) Στριφογυρίζει σὰν τὴν σβούρα.
19) Φουσκωμένος σὰν γάλος.
20) Κρύος σὰν τὸ μάρμαρο.

1) Πανοραματικὴ ἄποψη τῆς λεωφόρου Ἐλευθερίου Βενιζέλου κατὰ τὴν παρέλαση τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. 2) Α. Μ. οἱ Βασιλεῖς ἐξερχόμενοι ἀπὸ τὴν Μητρόπολη μετὰ τὴν δοξολογία ἐπὶ τῇ 28η Ὀκτωβρίου. 3) Τὸ βαρὺ πυροβολικὸ παρελαύνει πρὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. 4) Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια ἐπιστρέφει εἰς τὰ Ἀνάκτορα. 5) Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἐν μέσῳ τῶν μετεκπαιδευομένων ἀνωτάτων στελεχῶν τοῦ Ἐράνου «Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος». 6) Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἐν μέσῳ τῶν γεωπόνων, οἱ ὁποῖοι θὰ διευθύνουν μονάδας τῶν «πιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ».

ΤΑ ΧΛΩΡΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Πρὶν μιλήσουμε μὲ περισσότερες λεπτομέρειες γιὰ τὰ χημικὰ λιπάσματα ποὺ εἶναι τόσο εὐεργετικὰ καὶ τὰ ξέρουν πιὰ καὶ τὰ μεταχειρίζονται ταχτικὰ οἱ ἀγρότες, πρέπει νὰ σᾶς πῶ λίγα λόγια καὶ γιὰ τὰ χλωρὰ λιπάσματα, δηλαδὴ γιὰ τὰ φυτὰ ποὺ φυτεύουμε στὸ χωράφι μας ὄχι γιὰ νὰ τὰ θερίσουμε, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ παραχώσουμε γιὰ νὰ σαπίσουν καὶ νὰ κάνουν ἔτσι τὸ χῶμα τοῦ χωραφιοῦ πιὸ πλούσιο. Γιατὶ τὰ φυτὰ εἶναι ποὺ κάνουν τὸ περίφημο φυτόχωμα (χοῦμο).

Ποιὰ φυτὰ ὅμως πρέπει νὰ προτιμήσουμε; Κυρίως τ' ἀζωτολόγα φυτά, τὰ ὄσπρια, ποὺ πλουτίζουν τὴ γῆ μὲ τὸ πολύτιμο ἄζωτο. Τὸ χωράφι θὰ μᾶς ὁδηγήσει τί φυτὸ νὰ φυτέψωμε γιὰ λίπασμα, γιατὶ ὅτι κάνει στὸ ἕνα χωράφι, δὲν ὠφελεῖ τὸ ἄλλο.

Ἔτσι σὲ χωράφια ξερὰ καὶ πολὺ φτωχὰ σὲ ἀσβέστι, θὰ φυτέψουμε λούπινα.

Σὲ χωράφια βαρικά, ἀγριοκούκια καὶ βίκο. Σὲ χωράφια ἀμμουδερά, λαθούρια.

Καὶ σὲ χωράφια καλά, δροσερά, ἀκόμη καὶ σινάπια. Μόνο ποὺ αὐτὰ γιὰ νὰ μεγαλώσουν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ νίτρο.

Τὰ σπέρνομε συχνά, κι' ὅταν ἀρχίζουν ν' ἀνθίζουν, τὰ παραχώνουμε μὲ τὸ ἀλέτρι. Ἔπειτα ἰσοπεδώνουμε τὴ γῆ μὲ τὸν κύλινδρο. Τὸν ἄλλο χρόνο ποὺ εἶναι νὰ σπείρουμε, δὲν ἀρχίζουμε τὴ σπορὰ πρὶν σαπίσουν τὰ φυτὰ ποὺ παραχώσαμε.

Ἡ χλωρὴ λίπανση, δίνει στὸ χῶμα ἄφθονο ἄζωτο, καὶ ὄχι λίγο φωσφορικὸ ὀξὺ καὶ κάλι. Ἔχει ὅμως ἕνα μεγάλο κακό: παίρνει ἀπὸ τὸ χῶμα τὸ νερό, ποὺ εἶναι τὸ σπουδαιότερο ποὺ χρειάζεται γιὰ τὰ γεννήματα. Ἔτσι στὰ ξερὰ ἐδάφη, χρειάζεται κάθε τόσο ἡ «μαύρη ἀγρανάπαυση» δηλαδὴ νὰ ὀργώνουμε καὶ νὰ σβαρνίζουμε χωρὶς νὰ σπέρνουμε τίποτε, οὔτε κὰν φυτὰ γιὰ χλωρὴ λίπανση. Γιατὶ διαφορετικά, κινδυνεύουμε νὰ ἐξαντλήσουμε τὰ χωράφιά μας ἀπὸ νερό, δηλαδὴ νὰ τὰ καταστρέψουμε! Τέτοια χωράφια εἶναι ἄφθονα στὴν Ἀνατολικὴ Ἑλλάδα.

Σὲ τόπους ὅμως ποὺ βρέχει ἀρκετά, ὅπως στὴ δυτικὴ Πελοπόννησο, Ἑφτάνησα, Ἤπειρο, Ρούμελη, Μακεδονία, δυτικὴ Θεσσαλία, ἀνάμεσα σὲ δυὸ καλλιέργειες ἢ τὴ χρονιὰ τῆς ἀνάπαυσης, μποροῦμε νὰ φυτέψουμε ἐλεύθερα φυτὰ γιὰ λίπανση.

Πότε ἡ χλωρὴ λίπανση πρέπει νὰ γίνη ἀπαραίτητα;

1. Σὲ πολὺ ἀμμουδερὰ χωράφια, ποὺ θέλουμε νὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε γιὰ πρώτη φορά.

2. Σὲ πολὺ μακρυνὰ χωράφια ποὺ εἶναι δύσκολο νὰ μεταφέρουμε κοπριά.

3. Σὲ χωράφια ποὺ τὰ πνίγουν τὰ ἄγρια χόρτα. Γιατὶ τὰ φυτὰ ποὺ σπέρνουμε γιὰ λίπανση, μεγαλώνουν πολὺ γρήγορα, καὶ πνίγουν τὰ ζιζάνια. Κι' ὅταν ἀκόμη δὲν πνιγοῦν, παραχώνονται στὸ χῶμα μὲ τὸ χλωρὸ λίπασμα, πρὶν προφτάσουν νὰ καρποφορήσουν.

Καλὴ εἶναι ἡ χλωρὴ λίπανση καὶ ἀ τὶς ἐλιές, τὶς συκιές, τὰ ξυλόδεντρα. Ὄχι ὅμως γιὰ τ' ἀμπέλια καὶ τὶς σταφίδες ὅπου ἡ ὑγρασία τους τραβάει τὴν ἄνοιξη τὸν περονόσπορο, ἐκτὸς ἂν τὰ παραχώσουμε πρὶν ξεμπουμπουκιάσει τὸ κλῆμα.

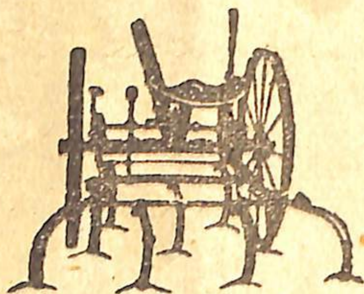
Πάντως κι' ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται ἡ χλωρὴ λίπανση, πρέπει νὰ γίνεται μόνο κάθε τρία ἢ τέσσερα χρόνια. Καλὸ εἶναι νὰ ρίχνουμε μὲ τὸ σπόρο καὶ καμμιὰ εἰκοσαριὰ ὀκάδες φωσφορικὸ (0—16—0) ποὺ τὸν ἄλλο χρόνο θὰ χρησιμοποιηθεῖ ἀπὸ τὴν καλλιέργεια ποὺ θὰ κάνουμε. Στ' ἀμμουδερὰ χωράφια ρίχνουμε καὶ 20 ὀκάδες θειϊκὸ κάλι, ἢ 40 ὀκάδες λίπασμα 0—12—6.

Τὸ χημικὸ λίπασμα ὅπως εἴπαμε, δὲν πάει χαμένο. Τὸ βρίσκουν τὸν ἄλλο χρόνο τὰ γεννήματα ποὺ θὰ σπείρουμε.

Στὸ ἐρχόμενο θ' ἀρχίσω νὰ σᾶς μιλάω καὶ γιὰ τὰ χημικὰ λιπάσματα.

Η ΑΛΛΑΞΟΣΠΟΡΙΑ

Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἴδιου φυτοῦ στὸ ἴδιο χωράφι συνέχεια κάθε χρόνο, «κουράζει» καθὼς λέμε τὴ γῆ, καὶ βλέπουμε χρόνο μὲ τὸ χρόνο νὰ λιγοστεύουν τὰ γεννήματα. Αὐτὸ μᾶς ἀναγκάζει νὰ συναλλάζουμε χρονιὰ μὲ χρονιὰ τὰ φυτὰ ποὺ καλλιεργοῦμε στὸ ἴδιο χωράφι. Αὐτὸ λέγεται

Καλλιεργητής, κατάλληλος γιὰ ὄσπρια

«ἀμειψισπορὰ» ἢ ἀλλαξοσποριὰ ὅπως τὴν λένε οἱ ἀγρότες.

Τὰ παλιότερα χρόνια, ἢ σὲ μέρη ποὺ οἱ ἀγρότες δὲν ξέρουν ἀκόμη τί εἶναι τὸ πιὸ σωστό, ἀντὶ νὰ συναλλάζουνε τὰ φυτὰ ποὺ καλλιεργοῦνε στὸ ἴδιο χωράφι, ἀφήνουνε νὰ ξεκουραστῆ ἡ γῆ τὴ μιὰ χρονιὰ καὶ τὴ σπέρνουνε τὴν ἄλλη. Αὐτὸ ὅμως φέρνει ζημία μεγάλη, καὶ δὲν εἶναι διόλου ἀνάγκη νὰ γίνεται. Τὸ ξεκούρασμα αὐτό, ἔχει ἀποδειχτῆ σήμερα πὼς μπορεῖ νὰ γίνη θαυμάσια μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ φυτοῦ ποὺ καλλιεργοῦμε καθὼς εἴπαμε, καὶ μάλιστα μὲ καλύτερα ἀποτελέσματα.

Τὰ φυτὰ ὅμως ποὺ συναλλάζονται στὸ ἴδιο χωράφι, δὲν ἀκολουθοῦνε στὴν τύχη τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, μὰ γυρίζουνε ξανὰ στὸ ἴδιο χωράφι σὲ κανονικὰ χρονικὰ διαστήματα, ἀκολουθώντας ὡρισμένους κανόνες.

Αὐτοὺς τοὺς κανόνες θέλω νὰ σᾶς μάθω ἀγαπητά μου παιδιά, ὥστε νὰ εἶστε ἄξιοι νὰ βγάζετε μεθαύριο ἀπὸ τὸ χωράφι σας μεγάλη σοδιὰ κάθε χρόνο. Γιατὶ ἡ γῆ, εἶναι ὅπως κι' ὁ ἄνθρωπος: θέλει κι' αὐτὴ τὴν περιποίησή της τὴ σωστή. Ἀλήθεια ποιὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ χρειάζεται ἡ ἀλλαξοσποριά; Δὲν εἶναι ἕνας, εἶναι πολλοί, κι' ὁ χῶρος δὲ μὲ φτάνει νὰ σᾶς τοὺς ἐξηγήσω. Ἀρκεῖ νὰ ξέρετε τοῦτο: πὼς ἡ σωστή, ἡ ἐπιστημονική, νὰ ποῦμε ἀλλαξοσποριὰ μᾶς δίνει μεγάλη σοδειά. Κι' ὅτι οὔτε τὰ χημικὰ λιπάσματα δὲν μποροῦν νὰ τὴν κάνουν περιττή.

Στὸ ἐρχόμενο, θὰ σᾶς πῶ πιὸ πολλὰ γιὰ τὴν ἀλλαξοσποριά.

ΤΑ ΟΣΠΡΙΑ

Τὰ ὄσπρια, ἐπειδὴ δὲν τρώγονται μοναχὰ χλωρὰ ἀλλὰ κυρίως ξερά, εἶναι ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες τροφὲς τοῦ Ἕλληνα. Ὄχι μοναχὰ τοῦ ἀγρότη, ἀλλὰ καὶ τοῦ κατοίκου τῶν πόλεων. Εἶναι θρεπτικὰ καὶ νόστιμα, προπαντὸς ὅταν εἶναι καλόβραστα. (Ἐδῶ, θ' ἀνοίξω μιὰ παρένθεση: γιατὶ τὰ ὄσπρια πότε εἶναι καλόβραστα καὶ πότε κακόβραστα; Αὐτὸ εἶναι ἕνα μυστήριο ποὺ ἡ γεωπόνοι δὲν κατάφεραν ἀκόμη νὰ τὸ λύσουν. Κι' ἔτσι, μένουμε στὰ διδάγματα τῆς πείρας: ξέρουμε πὼς ὁ τάδε τόπος ἢ τὸ τάδε χωράφι, κάνει καλόβραστα ὄσπρια, καὶ ἀρκούμαστε ν' ἀγοράζουμε ὄσπρια ἀπ' αὐτὸν τὸν τόπο, ἢ νὰ τὰ φυτεύουμε σ' ἐκεῖνο τὸ χωράφι...)

Τὰ ὄσπρια, καὶ πιὸ πολὺ τὰ φασόλια εἶναι λοιπὸν μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες τροφὲς γιὰ τὸ χειμώνα. Καιρὸς λοιπὸν εἶναι νὰ τὰ πάρουμε ἕνα-ἕνα καὶ νὰ δοῦμε πῶς πρέπει νὰ καλλιεργοῦνται.

Πρὶν ὅμως, ἂς σᾶς πῶ μερικὰ πράγματα γενικά.

Τὰ ὄσπρια σπέρνονται ἀναλόγως ἀπὸ τὸ εἶδος τους, σὲ διαφορετικοὺς μῆνες, φυσικὸ λοιπὸν εἶναι ν' ἀρχίσουμε μ' ἐκεῖνα ποὺ σπέρνονται τὸ Νοέμβρη καὶ τὸν Δεκέμβρη.

Γιὰ εὐκολία στὸ ἄλλο φύλλο θὰ σᾶς δώσω ἕνα πίνακα ὅπου σημειώνεται μὲ σταυρὸ ὁ μῆνας ποὺ σπέρνεται τὸ κάθε ὄσπριο.

Ἂς ὑποθέσουμε πὼς τὸ ὄσπριο ἀκολουθάει στὸ χωράφι τὸ στάρι ἢ τὸ σανό. Μετὰ τὸ θέρισμα θὰ κάνουμε ἕνα ὄργωμα πολὺ ρηχό. Δυὸ πόντους φτάνει. Ἔτσι διατηρεῖται ἡ ὑγρασία, γιατὶ σπάει ἡ κρούστα. Αὐτὸ τὸ ὄργωμα γίνεται θαυμάσια μὲ τὸν «καλλιεργητὴ» ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα. Ὕστερ' ἀπὸ τὰ πρωτοβρόχια ξαναγυρίζουμε μὲ τὸν καλλιεργητή, κι' ὀργώνουμε ὄχι βαθύτερα ἀπὸ 4—5 πόντους. Μ' αὐτὸ τὸ ὄργωμα καταστρέφονται τὰ ζιζάνια.

Μετὰ 10—20 μέρες, κάνομε κι' ἄλλο ὄργωμα μὲ σιδερένιο ἀλέτρι ἂν δὲν ἔχουμε καλλιεργητή, βαθὺ 10 πόντους. Τὸ χωράφι εἶναι πιὰ ἕτοιμο γιὰ νὰ σπαρῆ.

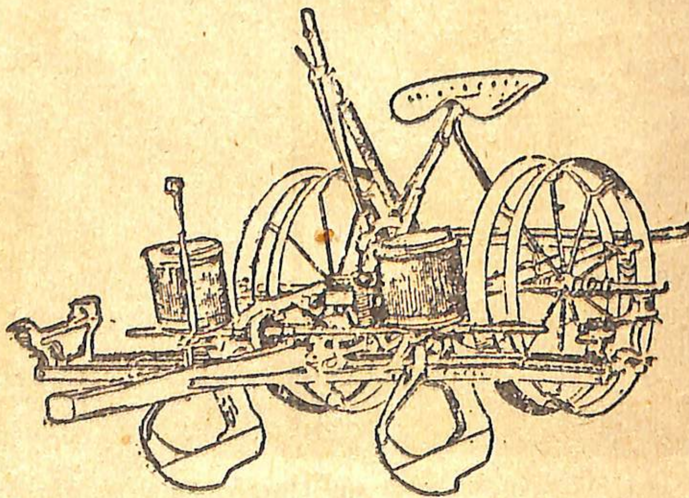
ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Σ τ' ἀ μ π έ λ ι α. Καθαρίζουμε τ' ἀμπέλια ἀπ' τὶς βέργες ποὺ δὲν χρειάζονται. Ξελακώνουμε τὰ κλήματα σὲ μέτριο βάθος, ὥστε νὰ κοποῦν οἱ ρίζες ποὺ εἶναι στὴν ἐπιφάνεια. Ρίχνουμε χωνεμένη κοπριά, καὶ τὰ λιπαίνουμε μὲ πλῆρες λίπασμα.

Παρακολουθοῦμε στὶς ἀποθῆκες τὸ «Βράσιμο» τῶν κρασιῶν ποὺ δὲν τελείωσε.

Σ τ ὰ χ ω ρ ά φ ι α. Ἡ πρώϊμη σπορὰ ἔχει τελειώσει. Δὲν ἔχουμε ἄλλη δουλειὰ ἐκεῖ, παρὰ νὰ κάνουμε ἂν δὲν τάχουμε κάνει ἀκόμη ἕνα βαθὺ ὄργωμα γιὰ τ' ἀνοιξιάτικα φυτά.

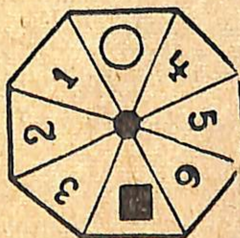
Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Σπαρτικὴ μηχανὴ κουκιῶν μὲ δύο γραμμὲς

Τὸ ΔΕΜΑ τοῦ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ

Τὰ παιδιὰ ποὺ βλέπετε στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ σχεδίου ἑτοιμάζουν τὸ δέμα ποὺ πρόκειται νὰ δώση τὸ καθένα στὰ παιδιὰ ποὺ ξαναγυρίζουν στὸ χωριό τους.

Ποιὸς θὰ δώση τὸ καλύτερο; Ὅπως θὰ δῆτε ὅμως δὲν εἶναι καὶ τόσο εὔκολο αὐτὸ τὸ μάζεμα, γιατὶ ἐδῶ ὅλα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ θαυματουργὸ σβουράκι. Τὸ παιχνίδι παίζεται ὡς ἑξῆς: Πρῶτα ἀπ' ὅλα κανονίστε τὴ σειρά σας, ὅσοι κι' ἂν εἶστε. Ὕστερα πάρτε ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα κουμπὶ διαφορετικοῦ χρώματος καὶ τοποθετῆστε το τόσες θέσεις ὁριζόντια ἢ κάθετα — ποτὲ διαγώνια — ὅσες δείχνει σὲ κάθε γύρισμα τὸ σβουράκι. Ἂν σταματήσετε σὲ ἀντικείμενο, εἶναι δικό σας. Τὸ βάζετε στὸ δέμα σας, διαγράφοντας τὸ σχῆμα μὲ τὰ ἀρχικά σας. Κανένας πιὰ δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς τὸ πάρη, ἐκτὸς ἂν φέρετε τὸ μαῦρο τετράγωνο τῆς σβούρας, ποὺ τὰ χάνει ὅλα. Τότε πρέπει νὰ διαγράψετε τὴ μονογραφή σας ἀπὸ τὰ ἀντικείμενα ποὺ κερδίσατε! Ἂν φέρετε τὸν ἄσπρο κύκλο τότε βάζετε τὴ μονογραφή σας σὲ ἄλλα τόσα ἀπὸ ὅσα ἔχετε, Κερδίζει ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἔχη τὰ περισσότερα ὅταν τελειώσουν τὰ ἀντικείμενα.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ἀγαπητά μου κορίτσια, εἶπα σήμερα νὰ μὴν ἀρχίσω ἀμέσως τὶς πρακτικὲς συμβουλὲς γιὰ τοῦτο ἢ γιὰ κεῖνο, ὅπως τὸ συνηθίζω.

Γιατὶ συλλογίστηκα πὼς δὲν εἶναι σπουδαῖο νὰ ξέρη κανεὶς ΤΙ πρέπει νὰ κάνη (στὸ μαγεριό, στὸ νοικοκυριό, στὴν ραπτική), ἀλλὰ καὶ ΠΩΣ πρέπει νὰ τὸ κάνη...

Οἱ σωστὲς πρακτικὲς συμβουλὲς δὲν φτάνουν γιὰ νὰ κάνουν μιὰν Ἑλληνοπούλα καλὴ νοικοκυρά. Χρειάζεται, πρὸ παντός, ἡ προκοπή, καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ ἡ γνώση.

Ἔχω παρατηρήσει, λοιπόν, πὼς τὰ περισσότερα κορίτσια

στὸ σπίτι, δουλεύουν χωρὶς σύστημα, στὰ κουτουρού, ἀρχίζοντας μιὰ δουλειὰ κι' ἀφίνοντάς την χωρὶς λόγο, γιὰ νὰ καταπιαστοῦν μὲ μιὰν ἄλλη.

Κι' ἀντὶ νὰ προλαβαίνουν τὶς ἀνάγκαις τοῦ σπιτιοῦ, περιμένουν νὰ τὶς «φωνάξη» ἡ δουλειά.

Τί θέλω νὰ πῶ μ' αὐτό; Φωνάζει ἡ δουλειά, θὰ μὲ ρωτήσετε.

Φωνάζει καὶ παραφωνάζει. Ὅταν πρέπει νὰ μαζευτῆ καὶ γὼ δὲν ξέρω πόση σκόνη γιὰ ν' ἀποφασίσετε νὰ πλύνετε τὰ τζάμια, ὅταν πρέπει νὰ τουρτουρίσουν κάμποσες μέρες τ' ἀδερφάκια σας γιὰ ν' ἀποφασίσετε νὰ βγάλετε τὰ μάλλινα καὶ τὶς κουβέρτες καὶ νὰ τ' ἁπλώσετε νὰ ἀεριστοῦν, ὅταν ἡ τρύπα στὴν κάλτσα τοῦ μικροῦ πρέπει ν' ἀφίση γυμνὴ τὴ μισὴ φτέρνα γιὰ νὰ δεήσετε νὰ τὴν καρυκώσετε, σημαίνει πὼς περιμένετε νὰ σᾶς «φωνάξουν» οἱ δουλειές, νὰ φτάση ὁ κόμπος στὸ χτένι γιὰ νὰ κουνηθῆτε...

Ὡστόσο οὔτε καὶ σεῖς οἱ ἴδιες δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ φανταστῆτε πόσο εὔκολη γίνεται

ἡ δουλειὰ μέσα στὸ σπίτι ὅταν ὑπάρχει κάποιο Πρόγραμμα καὶ κάποιο Σύστημα. Μὲ τὸ μισὸ κόπο, τὸ σπίτι λάμπει καὶ τὸ νοικοκυριὸ γίνεται στὴν ἐντέλεια.

Καθῆστε λοιπὸν καὶ διαβάστε προσεχτικὰ τὸν δεκάλογο τῆς μικρῆς νοικοκυρᾶς.

1. Κάθε Δευτέρα, φτιάσε μὲ τὸ μυαλό σου ἕνα πρόχειρο πρόγραμμα γιὰ ὅλη τὴν ἑβδομάδα καὶ προσπάθησε ὅσο μπορεῖς νὰ τὸ ἀκολουθήσῃς.

2. Ἔχε ὡρισμένες μέρες γιὰ ὡρισμένες δουλειές. Π. χ. Κάθε Σάββατο, θὰ πλένης τὰ τζάμια. Κάθε Πέμπτη θὰ πλένης. Κάθε Παρασκευὴ θὰ σιδερώνης καὶ θὰ καρυκώνης... Ἔτσι μπορεῖς νὰ κανονίσης καλύτερα τὶς ὧρες σου.

3. Προσπάθησε ν' ἀποκτήσης ἀπὸ νωρὶς ὡρισμένες καλὲς συνήθειες. Ν' ἀερίζης π. χ. ἀμέσως τὰ σκεπάσματα τοῦ κρεββατιοῦ σου μόλις σηκωθῆς καὶ νὰ καρυκώνης ἀμέσως κάθε τρυπίτσα στὴν κάλτσα σου.

4. Ἡ πάστρα καὶ ἡ τάξη πρέπει νὰ φαίνωνται κι' ἀπάνω μας. Ἡ καλὴ νοικοκυρὰ λάμπει κι' ἡ ἴδια ἀπὸ πάστρα, εἶναι πάντα καλοχτενισμένη καὶ μὲ καθαρὴ ποδιά.

5. Πρὶν ἀρχίσης νὰ κάνης κάτι, κάθησε πρῶτα καὶ συλ-

λογήσου ποιὸς εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος νὰ τὸ κάνης, πῶς πρέπει ν' ἀρχίσης κλπ. Λίγη σκέψη μᾶς γλυτώνει ἀπὸ πολλοὺς περιττοὺς κόπους.

6. Ἡ νοικοκυρὰ ὅταν ἐργάζεται στὸ σπίτι, φορεῖ πάντα μιὰ μεγάλη ποδιὰ ποὺ προστατεύει τὰ ροῦχα της.

7. Προσπάθησε νὰ μάθης καὶ στὰ μικρότερα ἀδέρφια σου λίγη τάξη: νὰ σκουπίζουν π. χ. τὰ παπούτσια τους πρὶν ἀνεβοῦν τὴ σκάλα, καὶ νὰ διπλώνουν τὰ ροῦχα τους πρὶν πλαγιάσουν.

8. Μὴν ἀφήνης ποτὲ γιὰ αὔριο μιὰ δουλειὰ ποὺ μπορεῖ νὰ γίνη σήμερα.

9. Θυμήσου ὅτι κάθε πρᾶγμα πρέπει νὰ εἶναι στὴ θέση του, κι' ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχη μιὰ θέση γιὰ τὸ κάθε πρᾶγμα.

10. Ὅταν τελειώνης μιὰ δουλειὰ (σιδέρωμα, καρύκωμα μαγεριό), βάλε τὰ πράγματα ποὺ χρησιμοποίησες στὴ θέση τους καὶ συγύρισε.

Αὐτὸς εἶναι ὁ δεκάλογος

τῆς θειᾶς Μαριάνας. Γιατί, βλέπετε, τὸ νοικοκυριὸ δὲν θέλει μόνο χέρια... Θέλει καὶ μυαλό...

Καὶ τώρα, ἂς ποῦμε τίποτε πιὸ πρακτικό.

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Τὰ παιδιὰ ποὺ πᾶνε σχολεῖο, γυρίζουν μὲ τὰ παπούτσια μουσκεμμένα. Ὡστόσο, νὰ πῶς θὰ κάνουμε ἀδιάβροχα τὰ περσυνά τους χοντρὰ παπούτσια. Θὰ πάρουμε:

Λίπος χοιρινὸ	35 δράμια
Κίτρινο κερὶ	20 »
Λάδι φαγητοῦ	20 »
Νέφτι	20 »

Θὰ τὰ βάλωμε σὲ χαμηλὴ φωτιὰ (ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νέφτι φυσικὰ) ὥς νὰ λυώσουν καὶ νὰ γίνουν ἀλοιφή. Τότε τὰ κατεβάζομε ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ προσθέτομε τὸ νέφτι.

Ὕστερα, ἐνῷ ἡ ἀλοιφὴ εἶναι ὑγρὴ ἀκόμη καὶ ζεστὴ (ὄχι νὰ καίη) ἀλείφομε μ' ἕνα πινέλο τὰ παπούτσια.

Ἔτσι γίνονται ἐντελῶς ἀδιάβροχα.

ΠΩΣ ΜΑΛΑΚΩΝΟΥΝ ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὰ πάνινα ποὺ φοροῦσαν τὸ καλοκαίρι ἢ τὰ σάνδαλα, τὰ παιδιὰ δοκιμάζουν νὰ φορέσουν τὰ χειμωνιάτικα παπούτσια τους, βλέπουν ὅτι τὸ πετσὶ ξεράθηκε στὸ μεταξὺ καὶ τοὺς πληγώνει τὸ πόδι.

Κόφτε λοιπὸν μερικὰ χλωρὰ σπάρτα, βάλτε τα νὰ καοῦν καὶ κρατῆστε τὰ παπούτσια στὸν καπνό. Μὴ σᾶς φανῆ παράξενο. Μαλακώνουν.

ΤΑ ΕΠΙΠΛΑ

Εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ στρώνουμε τὸ σπίτι. Χαλιά, χράμια, «κουρελοῦδες», ὅλα κάνουν ξανὰ τὴν ἐμφάνισή τους.

Πρὶν ὅμως στρώσουμε, πρέπει νὰ καθαρίσουμε καὶ νὰ γυαλίσουμε τὰ ἔπιπλα τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ ὅσο ἁπλᾶ καὶ φτωχικὰ κι' ἂν εἶναι, θέλουν τὴν περιποίησή τους, γιὰ νὰ φαίνωνται σὰν καινούργια.

Πρῶτα βγάζουμε μὲ λίγο νέφτι τοὺς λεκέδες ἀπὸ λίπος (ἂν ὑπάρχουν). Κι' ἂν τὸ ἔπιπλο εἶναι λερωμένο, τὸ τρίβουμε δυνατὰ μὲ οἰνόπνευμα νὰ καθαρίση. Ἔπειτα τρίβουμε, πολὺ ψιλά, λίγο κίτρινο κερὶ σὲ νέφτι καὶ τ' ἀφήνουμε 2—3 μέρες γιὰ νὰ λυώση. Προσθέτομε λίγο λάδι, κι' ἀλείφουμε μ' αὐτὸ τὸ μῖγμα τὰ ἔπιπλα, μ' ἕνα σφουγγαράκι. Ὅταν στεγνώσουν, τὰ τρίβουμε δυνατὰ μὲ φανέλλα.

Ἂν τὸ ἔπιπλο εἶναι παλιό, ἀπὸ καλὸ ξύλο, παίρνομε 50 δράμια λινόλαδο, τὸν χυμὸ ἀπὸ τρία λεμόνια καὶ λίγο ἄμυλο πατάτας (κόλλα), ὥς νὰ γίνη ἕνα μῖγμα ἀραιὸ (ὄχι ἀλοιφή). Τ' ἀνακατεύομε ὅλα καλά, ἀλείφομε μ' αὐτὸ τὸ ἔπιπλο κι' ἔπειτα τὸ σκουπίζομε μ' ἕνα στεγνὸ κουρέλι.

Ἂν ἔχη τρύπες ἀπὸ σάρακα, ρίχνομε στὴν κάθε τρύπα λίγο νέφτι (μὲ μιὰ σύριγγα ἐνέσεων, ἂν ἔχουμε) καὶ τὴν βουλώνουμε μὲ κίτρινο κερί. Ἂν ἀπὸ τὸ ἔπιπλο λείπη ὁλόκληρο κομμάτι (φυσικὰ ὄχι μεγάλο), λυώνουμε ψαρόκολλα καὶ ζελατίνα σὲ ἴσα μέρη, καὶ γεμίζομε μ' αὐτὸ τὸ μῖγμα τὴ σχισμάδα. Ἔτσι στερεώνουμε καὶ τὸ σάπιο πόδι μιᾶς πολυθρόνας π. χ. Βυθίζουμε τὸ πόδι σ' ἕνα τενεκεδάκι γεμᾶτο ἀπὸ αὐτὸ τὸ μῖγμα, ὥς νὰ ποτιστῆ καλά. Ὅταν στεγνώση, τὸ πόδι εἶναι γερὸ καὶ δυνατὸ σὰν ἀπὸ καινούργιο ξύλο.

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

ΚΑΘΕ ΚΑΛΟΣ ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΔΙΑΔΙΔΗ ΤΗΝ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙ» ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ. Ἡ «Παιδόπολις» πρέπει νὰ γίνη ὁ ἀχώριστος σύντροφος κάθε ἑλληνόπουλου.

Τα παιδιά γράφουν

ΓΙΑΤΙ ΑΓΑΠΩ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Είμαι Δωδεκανήσιος, έζησα μαζί μὲ τ' ἄλλα μου ἀδέλφια τῆς ἡρωϊκῆς Δωδεκανήσου κάτω ἀπὸ τὴ σκληρὴ σκλαβιὰ τοῦ ἰταλικοῦ καὶ γερμανικοῦ τέρατος, μὰ πάντα στὴν καρδιά μου αἰσθανόμουν κάτι τὸ μεγάλο καὶ τὸ τρανὸ ποὺ δὲν μποροῦσε ἡ ἀνθρώπινη βία νὰ τὸ πνίξη, ἦταν — τὸ λέω μὲ ὑπερηφάνεια — ἡ ἀγάπη πρὸς τὴ γαλανή μου Πατρίδα, τὴν ὡραία καὶ δοξασμένη Ἑλλάδα. Καὶ νά, γιατὶ τὴν ἀγαπῶ τὴ γλυκειά μας Πατρίδα, τὴ μεγάλη μας Μάνα:

Γιατὶ ἡ μητέρα μου εἶναι Ἑλληνίδα, γιατὶ τὸ αἷμα ποὺ τρέχει στὶς φλέβες μου εἶν' Ἑλληνικό, γιατὶ εἶναι Ἑλληνικὴ ἡ γῆ ποὺ ἔπεσαν μαρτυρικὰ οἱ ἀγαπημένοι μου νεκροὶ γιὰ νὰ δῶ ἐγὼ τὸν ἥλιο τῆς λευτεριᾶς μὲ τὸ χαμόγελό του, γιατὶ τὸ χωριὸ ποὺ γεννήθηκα, ἡ γλῶσσα ποὺ μιλῶ, γιατὶ τ' ἀδέλφια μου καὶ ἡ ὡραία φύση ποὺ μὲ κυκλώνει καὶ ὅλα ὅσα βλέπω, ὅσα ἀγαπῶ, εἶν' Ἑλληνικά.

Ὅλα ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη στὴ μαρτυρικὴ Δωδεκάνησο εἶν' Ἑλληνικά!

Καὶ ὅμως ὁ Ντοῦτσε ἤθελε νὰ μᾶς κάνη γιὰ πάντα δικούς του, νὰ μᾶς κάνη νὰ ξεχάσωμεν τὴν ἱστορία μας, τὴν παράδοσή μας, μὰ δὲν τὸ κατώρθωσε!... ἡ Δωδεκάνησος, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας ΕΛΛΑΔΑΣ, ἀναπνέει τὸν ἀέρα τῆς λευτεριᾶς!!...

Σακέλλης Κόνσολας
(μαθητὴς Δημοτικοῦ Σχολείου)
Ὀλύμπου—Καρπάθου)

*

Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Τί ὡραία ἡμέρα! Εἶναι ἡ δοξασμένη ἡμέρα ποὺ ἀκούστηκε στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὸ ἡρωϊκὸ «Ὄχι» καὶ κηρύχτηκε ὁ Ἑλληνοϊταλικὸς πόλεμος. Εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Ἑλλάδας ποὺ ἔρχεται ἀπ' τὰ πέρατα τοῦ κόσμου γιὰ νὰ μᾶς θυμίση μέσα στὰ τόσα δεινά της τὴν ἀθάνατη δόξα π' ἄρχισε νὰ περπατάη τὸ θαμπὸ πρωϊνὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 στὰ βουνά της. Καὶ τότε σύσσωμος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔτρεξε νὰ τὴν ὑπερασπίση πολεμώντας καὶ ἐξοντώνοντας τοὺς πολυαρίθμους Ἰταλούς. Ἀλλὰ ἔφθασε συγχρόνως ἄλλος χειρότερος ἐχθρός: οἱ Γερμανοί, ποὺ μὲ σκληρὸ ἀγῶνα ὁ Ἕλληνας στρατιώτης ἔδιωξε κι' αὐτοὺς καὶ ἀπέκτησε ἡ Ἑλλάδα πάλι τὴν ποθητὴ λευτεριά της.

Γεώργιος Τσαμπούρης
(Μαθητὴς Γυμνασίου
Κολινδρός—Πιερίας)

★

Η ΠΙΣΤΗ ΣΩΖΕΙ

Σ' ἕνα καλύβι φτωχικὸ ζοῦσε μιὰ χήρα μὲ τὸ μονάκριβο ἀγοράκι της, βαριὰ ἄρρωστο. Δὲν ὑπῆρχε πιὰ καμμιὰ ἐλπίδα: Εἶχε σκορπίσει ὅλες τὶς οἰκονομίες της ποὺ εἶχε ἀπ' τὴ δουλειά της, στοὺς γιατρούς. Ἀπελπισμένη τώρα ἀπ' τοὺς γιατρούς καὶ γονατιστὴ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, προσευχόταν. Εἶχε τὴν κρυφή της ἐλπίδα στὴν γλυκειὰ Παρθένα, στὴ Μητέρα τῶν πονεμένων. Γι' αὐτό, γονατιστή, παρακαλοῦσε τὴν Παναγιὰ γιὰ τὸ παιδί της, τὴ μόνη της παρηγοριά...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ γύρισε τὰ μάτια της πρὸς τὸ παιδί της καὶ νά! Βλέπει τὸ μικρὸ νὰ χαμογελᾶ καὶ νὰ σηκώνεται. Εἶχε πέσει ὁ πυρετὸς καὶ ἡ μητέρα ἄκουσε νὰ λέη τὸ παιδί της: «Μητέρα δὲν εἶδες ἐκείνη τὴν κυρία μὲ τ' ἄσπρα; Μοῦ εἶπε πῶς εἶναι ἡ μητέρα τοῦ Χριστούλη μας καὶ ὅτι θὰ γίνω καλά».

Ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα, δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴ Θεοτόκο γιὰ τὸ καλὸ ποὺ τῆς ἔκανε...

Ἡ πίστη ἔσωσε τὸ παιδί της.

Νικόλαος Κουφάκης
(Μαθητὴς Γυμνασίου Φερρῶν
Θράκη)

★

ΒΟΗΘΑ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΟΥ

Ἀρχίζει νὰ σκοτεινιάζη. Οἱ λίγοι διαβάτες ἀραιώνουν σιγά-σιγά. Μαῦρα πυκνὰ σύννεφα ἀρχίζουν νὰ σκεπάζουν τὸν οὐρανό. Ἕνας κοντὸς ἀνθρωπάκος ἔρχεται ἀπὸ πέρα. Χώνει τὰ χέρια του στὶς τσέπες του γιὰ νὰ ζεσταθοῦν. Ἐκεῖ, στὸ βάθος τῆς τσέπης, πιάνει ἕνα χαρτὶ τσαλακωμένο. Τὸ βγάζει ἔξω, τὸ κοιτάζει καὶ βλέπει ὅτι εἶναι ἕνα πεντακοσάδραχμο. Ἦταν τὸ τελευταῖο ποὺ τοῦ εἶχε μείνει. Χαμογέλασε πικρά, μὲ μιὰ μελαγχολία. Τί θὰ ἔπαιρνε μὲ ἕνα πεντακοσάδραχμο; Τίποτα. Σκέφθηκε ὅτι στὸ σπίτι τὸν περιμένει ἡ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του. Τὸ πρόσωπό του ἔγινε σκυθρωπό. Τί νὰ γίνη; εἶπε μέσα του. Δόξα τῷ Θεῷ ποὺ μᾶς φυλάει γερούς. Δὲν πειράζει. Θὰ περάση καὶ ἡ σημερινὴ βραδυὰ ὅπως-ὅπως.

Κοίταζε γύρω του ἄκεφα. Ἔβλεπε μερικοὺς διαβάτες νὰ πηγαίνουν γελαστοί, χαρούμενοι, μὲ τὰ ψώνια στὸ χέρι ἐνῶ αὐτὸς πήγαινε μὲ τὰ χέρια ἄδεια.

Τοῦ ἐρχόταν νὰ κλάψη, νὰ πῆ λόγια πικρὰ γιὰ τὴ μοίρα του. Ἀλλὰ συγκρατήθηκε, ἐλπίζοντας πάντα στὸ Θεό.

Ἄξαφνα ἀκούστηκε μιὰ κλαψιάρικη φωνὴ πίσω του: «Μιὰ ἐλεημοσύνη, σᾶς παρακαλῶ κύριε...» Γύρισε καὶ κοίταξε. Ἕνας γέρος ζητιάνος ἦταν ἐκεῖ, ἁπλώνοντας τὸ χέρι καὶ ζητώντας ἐλεημοσύνη ἀπὸ κάθε περαστικὸ διαβάτη. «Ποῦ νὰ ξέρης, ὅτι βρίσκομαι καὶ ἐγὼ στὴν ἴδια κατάσταση μ' ἐσένα!» μουρμούρισε καὶ ἔκανε νὰ φύγη. Μὰ κοντοστάθηκε συλλογισμένος. Κι' αὐτὸς στὴν ἴδια κατάσταση δὲν ἦταν; Ἂν τὸ ἔδινε τὸ τελευταῖο πεντακοσάδραχμο; Μὰ ὄχι. Αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ γίνη. Τί θὰ ἔτρωγε αὐτός, ἡ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του; Ἔστω καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ πεντακοσάδραχμο ποὺ δὲν ἔπαιρνε σχεδὸν τίποτα;

«Μιὰ ἐλεημοσύνη, εἶπε πάλι ὁ ζητιάνος. Ἔχω δυὸ μέρες νὰ φάω. Πεινῶ...» Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ διαβάτης ἀναπήδησε: Ἔχει δυὸ μέρες νὰ φάη;... Ὤ! πόσο τρομερὸ εἶναι νὰ πεινᾶ κανείς! Ἔχωσε βιαστικὰ τὸ χέρι του στὸ βάθος τῆς τσέπης του, τοῦ ἔδωσε τὸ πεντακοσάδραχμο.

Ἐνῶ ἀπομακρυνόταν βιαστικά, τὰ αὐτιά του ἄκουγαν καθαρά, αὐτὰ τὰ λόγια ποὺ τόσες φορὲς εἶχε ἀκούσει στὴν ἐκκλησιά: «Ἐὰν ἐλεήσεις, καὶ ὁ Θεὸς θὰ σὲ ἐλεήση»...

Σωτήριος Β. Κωτούλας
(Μαθητὴς ΣΤ' τάξεως
Γυμνασίου Καρδίτσης)

ΠΩΣ ΠΕΡΑΣΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Μὲ τὸ καλὸ τελειώσαμε τὶς ἐξετάσεις. Ἄρχισα λοιπὸν κι' ἐγώ, σὰν τὴν ἐργατικὴ μέλισσα, τὴ δουλίτσα μου γιὰ νὰ ξεκουράζω λίγο τοὺς γονεῖς μου. Τὸ καλοκαίρι εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς ἐσοδείας, γι' αὐτὸ ρίχτηκα μ' ὄρεξη στὴ δουλειὰ τοῦ σπιτιοῦ μου, γιὰ νὰ σοδέψωμε ὅ,τι μᾶς χρειάζεται γιὰ τὸ χειμῶνα. Στὸ θέρισμα, ποὺ δὲν μποροῦσα νὰ κρατήσω δρεπάνι, κουβαλοῦσα δροσερὸ νεράκι γιὰ νὰ δροσίζωνται πίνοντάς το οἱ κουρασμένοι θεριστές. Κουβαλοῦσα ἔπειτα βιαστικὰ τὰ δεμάτια τοῦ σταριοῦ στ' ἁλώνι μας, μέσα στὸ λιοπύρι τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἔτσι πέρασε τὸ λαμπρὸ πανηγύρι τοῦ θερισμοῦ.

Ἄρχισε τὸ σκάλισμα τῶν καλαμποκιῶν καὶ τῶν καπνῶν. Καὶ αὐτοῦ πάλι βοηθοῦσα σ' ὅ,τι μποροῦσα.

Ἔφθασε τέλος ἡ ἐποχὴ γιὰ νὰ γίνη ὁ γάμος τοῦ εὐλογημένου σταριοῦ. Ὁλημερὶς κτυποῦσα τ' ἄλογα στ' ἁλώνι, χωρὶς καθόλου νὰ κουράζωμαι, γιατὶ σκεπτόμουν τὸ ἄφθονο χρυσάφι, τὸ εὐλογημένο στάρι, ποὺ εἴχαμε στ' ἁλώνι μας.

Μπήκαμε στὸν Αὔγουστο. Κάθε μέρα, κάτω ἀπ' τὸ βαθὺ ἴσκιο τῆς γρηᾶς κληματαριᾶς μου, ἀρμάθιαζα καπνό. Τακτικά, ὅμως, πηγαίναμε στ' ἀμπέλι. Ἡ χαρά μου ἦταν ἀπερίγραπτη ποὺ ἄρχισαν νὰ ὡριμάζουν τὰ σταφύλια καθὼς καὶ τὰ διάφορα φροῦτα. Συχνά, ὅμως, κάτω ἀπὸ τοὺς δροσεροὺς ἴσκιους τῶν δέντρων μελετοῦσα καὶ τὰ ἀγαπημένα μου βιβλία. Πέρασα θαυμάσια τὸ καλοκαίρι καὶ ἔμεινα πολὺ εὐχαριστημένος, γιατὶ ὁ Μέγας Δημιουργὸς μοῦ χάρισε ὑγεία καὶ ἀφθονία ἀγαθῶν. Διὰ τοῦτο, λοιπόν, εἰς τὴν καθημερινὴ προσευχή μου δοξάζω τὸν Ὕψιστον, ὑμνῶντας τὸ Ἅγιον ὄνομά του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Στ' τάξεως
Γυμνασίου Δομοκοῦ)

★

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἑλλάδα σὺ ποὺ ἄνοιξες
τὰ μάτια τῶν βαρβάρων
οἱ ἴδιοι σὲ ζηλεύουνε
καὶ θέλουν νὰ σὲ πάρουν

Μὰ τὰ γενναῖα σου παιδιὰ
κάθε στιγμὴ καὶ ὥρα
θὰ σὲ ὑπερασπίζονται
ὅταν θὰ φθάνη μπόρα.

Δὲν θέλουνε νὰ σκλαβωθῆ
πατρίδα δοξασμένη
ὅλα μαζὶ ὁρκίστηκαν
«Ἡ Ἑλλάδα δὲν πεθαίνει».

Τρέχουνε, μάχονται παντοῦ
τοὺς βάρβαρους σκορποῦνε
καὶ στὰ χρυσᾶ τους τὰ φτερὰ
τὴ δόξα σου κρατοῦνε.

Πατρίδα μου ἡ δόξα σου
αἰώνια θὰ μείνη
σ' ὅλον τοῦ κόσμου τοὺς λαοὺς
παράδειγμα θὰ γίνη.

Δημήτριος Κ. Σφυρῆς
(Μαθητὴς Γ' τάξεως 8ταξίου
Γυμνασίου Μεσολογγίου
Ἅγιος Θωμᾶς Μεσολογγίου)

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Πάλι μὲ τὴ Βούλα

Ὅταν γύρισε ἡ Βούλα ἀπὸ τὸ πρῶτο της μάθημα, τὰ παιδιά, κατὰ τὴ συνήθειά τους, ἄρχισαν τὰ πειράγματα καὶ τ' ἀστεῖα. Ἐκείνη, ὅμως, εἶχε γίνει πολὺ σοβαρὴ καὶ δὲν ἀπαντοῦσε.

— Δέστε την καλέ, ποὔγινε ἀπὸ τώρα δασκάλα, εἶπε ὁ Θαλῆς.

— Πόσα γράμματα ἔμαθες Βούλα; ρώτησε ὁ Τέλης.

— Τὰ κατάφερες νὰ μὴν κλάψης ὅλο τὸ πρωΐ; εἶπε κι' ὁ Δημήτρης.

Μιλιὰ ἡ Βούλα. Ἦρθε κοντά μου καὶ κάθησε σ' ἕνα σκαμνάκι.

— Γιαγιάκα, μοῦ ἔταξες νὰ μοῦ πῆς πῶς νὰ γίνω καλὴ μαθήτρια, εἶπε, μὰ σὲ πρόλαβε ἡ δασκάλα μας. Αὐτὸ ἦταν τὸ σημερινὸ μάθημα ποὺ μᾶς ἔκανε. Τί πρέπει νὰ κάνωμε ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τοῦ σχολείου ἂν θέλωμε νὰ παίρνωμε ὅλο ἄριστα καὶ νἆμαστε καὶ καλὰ παιδιά, νὰ μᾶς ἀγαποῦν ὅλοι.

— Πές μου τα, λοιπόν, Βούλα, νὰ δῶ ἂν εἶναι τὰ ἴδια ποὺ εἶχα κι' ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ.

Ἡ καινούργια μαθητριούλα τράβηξε τὸ σκαμνί της κοντήτερα.

— Τὸ πρῶτο, λέει, εἶναι νὰ μάθωμε εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ χωρίζωμε τὸ παιχνίδι ἀπ' τὴ δουλειά. Μὰ δὲν τὸ κατάλαβα αὐτὸ καὶ καλά, γιαγιάκα. Δὲ μοῦ τὸ ξηγᾶς;

— Ὤ, μὰ εἶναι τόσο εὔκολο, Βούλα μου. Εἶδες ποτὲ τὸν ἀδερφό σου τὸν Τέλη νὰ διαβάζη; Παίρνει ἕνα βιβλίο καὶ βγαίνει στὸν κῆπο. Μελετᾶ καὶ κλωτσᾶ τὶς πέτρες. Κάνει μιὰ βόλτα, λέει τὴν ἱστορία του κι' ἄξαφνα θυμᾶται τὸ μὰτς τοῦ Παναθηναϊκοῦ καὶ τῆς ΑΕΚ κι' ἀρχίζει τὴ συζήτηση μὲ τὸ Δημητρό· ἢ παρατᾶ τὸ βιβλίο καὶ παίζει βόλους μὲ τὴ Δροσούλα. Τί λές, ἐσύ, ποιὸ ἀπὸ τὰ δυὸ κάνει, διαβάζει ἢ παίζει;

— Παίζει, φώναξε ἡ Βούλα.

— Οὔτε κι' αὐτό. Οὔτε παίζει, οὔτε διαβάζει. Χάνει τὸν καιρό του. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο δὲ μαθαίνεται μάθημα, παιδί μου.... Ἐνῶ ἂν κλεινόταν στὴν κάμαρά του, σὲ μιὰ ὡρίτσα θὰ τέλειωνε τὰ μαθήματά του κι' ὅλο τ' ἀπόγευμα πιὰ θὰ χαιρόταν μ' ὅλη τὴν ξενοιασιὰ τὸ παιχνίδι του.

— Ἐγώ, λοιπόν, θὰ διαβάζω πρῶτα κι' ὕστερα θὰ παίζω, εἶπε τὸ κοριτσάκι.

— Ναί, ἔτσι νὰ κάνης, μικρή μου. Μόλις φᾶς καὶ χωνέψης λίγο νὰ κάθεσαι στὸ τραπέζι σου καὶ νὰ κάνης τὰ σχολικά σου καθήκοντα. Πρῶτα νὰ γράφης, ὕστερα νὰ μαθαίνης τὸ μάθημά σου. Καὶ νἄχης ὡρισμένη ὥρα γιὰ τὴ μελέτη σου· ποτὲ νὰ μὴν τὴν ἀλλάζης. Τέσσερις ἡ ὥρα, νὰ ποῦμε, βανεις τὸ διάβασμα κάθε μέρα.... Ὁ κόσμος νὰ χαλάση νὰ μὴν ἀλλάξης τὴν ὥρα σου. Μήτε παιχνίδι, μήτε παρέα νὰ σὲ καθυστερήση. Εἶναι ὥρα γιὰ διάβασμα νὰ λὲς καὶ νὰ τρέχης. Νὰ τὸ μάθουν ὅλοι, καὶ τ' ἀδέρφια σου, κι' οἱ φιλενάδες σου, νὰ μὴν ἔρχωνται αὐτὴ τὴν ὥρα νὰ σ' ἐνοχλοῦν. Τέλειωσες; Μὲ γειά σου καὶ μὲ χαρά σου πιὰ τὸ παιχνίδι. Ἄκουσες Βούλα, παιδί μου; Ἔτσι θὰ μάθης νὰ ἔχης τάξη καὶ στὴ δουλειά σου καὶ στὴ ζωή σου.... Ἀπὸ αὐτὸ τὸ μικρὸ συνήθειο ἀρχίζει ἕνα καλὸ παιδὶ νὰ μορφώνη τὸ χαρακτῆρα του καὶ νὰ γίνεται λίγο - λίγο χρήσιμος ἄνθρωπος.

Ἡ Βούλα μ' ἀγκάλιασε κι' ὑποσχέθηκε νὰ κρατήση τὴ συμβουλή μου. Ἂν θέλετε, μιμηθεῖτε την κι' ἐσεῖς, παιδιά μου.

Σᾶς φιλῶ
Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὰ κόκκινα ΜΗΛΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ζοῦσε ἕνας φτωχὸς ἄνθρωπος ποὺ δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο ἀπ' τοὺς τρεῖς γυιούς του καὶ μιὰ περίφημη μηλιά, ποὺ φύτρωνε μπροστὰ ἀπ' τὸ καλύβι του.

Μιὰ μέρα ὁ φτωχὸς ἄνθρωπος λέει στὸν πιὸ μεγάλο ἀπ' τοὺς τρεῖς γυιούς του:

—Παιδί μου, ἄκουσα πὼς ὁ βασιλῆας μας ἀγαπᾶ πολὺ τὰ μῆλα. Γι' αὐτὸ γέμισα ἕνα καλάθι μὲ τὰ πιὸ διαλεχτὰ μῆλα μας γιὰ νὰ τοῦ τὸ πᾶς δῶρο. Καὶ πρόσεξε μὴν σοῦ τὰ κλέψει κανεὶς στὸ δρόμο.

—Ἔννοια σου, πατέρα, ἀπάντησε τὸ παιδί, ξέρω νὰ φυλάγωμαι. Κι' ἀφοῦ σκέπασε τὸ καλάθι μὲ φρέσκα φύλλα ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο τὸ παιδὶ ἔφτασε σὲ μιὰ πηγὴ καὶ στάθηκε νὰ ξεδιψάση. Μα τότε εἶδε ξαφνικὰ μπροστά του μιὰ μικροσκοπικὴ γρηούλα, ποὺ ἔπλενε στὴν βρύση μερικὰ ροῦχα τραγουδῶντας ἕνα παράξενο τραγοῦδι.

—Μιὰ μάγισσα, ψιθύρισε τὸ παιδί. Σίγουρα θὰ προσπαθήση νὰ μοῦ πάρη τὰ μῆλα μου.

—Τὶ ὡραία μέρα, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ μικροσκοπικὴ γρηούλα. Τὶ ἔχει αὐτὸ τὸ βαρύ καλάθι μέσα;

—Κάμποσο χῶμα ποὺ μάζεψα ἀπ' τὸ δρόμο.

—Χῶμα; Ἄ, καλά. Θὰ τὸ βρῆς σίγουρα στὸ τέλος τοῦ δρόμου σου,, ἀπάντησε ἡ γρηούλα κι' ἐξακολούθησε νὰ πλένη τὰ ροῦχα της.

Τὸ παιδὶ εὐχαριστημένο, ποὺ ἔσωσε τὰ μῆλα του, ἐξακολούθησε τὸ ταξίδι, χωρὶς ὅμως νὰ μπορῆ νὰ ξεδιαλύνη τὰ παράξενα λόγια τῆς γρηᾶς.

Τέλος ἔφτασε καὶ στὸ παλάτι καὶ παρουσιάστηκε στὸν βασιλῆα.

—Σοῦ ἔφερα τὰ ὡραιότερα μῆλα τοῦ κόσμου, βασιλῆα μου, εἶπε.

Κι' ὁ βασιλῆας ἄνοιξε γεμᾶτος χαρὰ τὸ καλάθι, μὰ μέσα σ' αὐτὸ δὲν βρῆκε παρὰ μόνον χῶμα. Θυμωμένος τότε γιατὶ τὸν κοροΐδεψαν διάταξε νὰ κλείσουν τὸ παιδὶ στὴ φυλακή...

Ἀφοῦ πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς καὶ τὸ παιδί δὲν εἶχε ἀκόμη γυρίσει στὸ σπιτικό του, ὁ γέρο πατέρας φώναξε τὸν δεύτερο γυιό του.

—Βλέπεις, τοῦ εἶπε, τὶ καλὰ ποὺ τὰ κατάφερε ὁ ἀδερφός σου; Φαίνεται πὼς ὁ βασιλῆας εὐχαριστήθηκε τόσο πολύ, ποὺ τὸν κράτησε κοντά του.

—Θὰ πάω κι' ἐγώ, πατέρα, νὰ δοκιμάσω τὴν ἐξυπνάδα μου, εἶπε ὁ δεύτερος γυιός. Καὶ πῆρε ἕνα καλάθι μὲ ὡραῖα μῆλα καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι. Σὰν ἔφτασε στὴν πηγὴ συνάντησε κι' αὐτὸς τὴν παράξενη γρηούλα.

—Τὶ ἔχεις μέσα σ' αὐτὸ τὸ βαρύ καλάθι; τὸν ρώτησε.

Ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι τοῦ βασιλῆα...

—Ξυλοκέρατα γιὰ τοὺς χοίρους, εἶπε τὸ παιδί.

—Ξυλοκέρατα; εἶπε ἡ γρηούλα. Θὰ τὰ βρῆς, ὅπως δήποτε, στὸ τέλος τοῦ ταξιδιοῦ σου.

Καὶ τὸ παιδὶ ἂν καὶ παραξενεμένο μὲ τὰ λόγια της, συνέχισε τὸ δρόμο του, εὐχαριστημένο γιατὶ εἶχε σώσει τὰ μῆλα του.

Σὰν ἔφτασε στὸ παλάτι παρουσιάστηκε στὸ βασιλῆα καὶ τοῦ εἶπε:

—Βασιλῆα μου, σοῦ ἔφερα τὰ ὡραιότερα μῆλα τοῦ κόσμου, κομμένα ἀπ' τὴν δικιά μας τὴ μηλιά.

Εὐχαριστημένος ὁ βασιλιᾶς ἄνοιξε μὲ βιασύνη τὸ καλάθι, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση τὸν θυμό του σὰν τὸ εἶδε γεμᾶτο μὲ ξυλοκέρατα.

—Κλεῖστε τον γρήγορα στὴ φυλακή, φώναξε κι' οἱ ὑπηρέτες ἔτρεξαν νὰ ἐκτελέσουν τὴ διαταγή του...

Καθὼς οἱ μῆνες περνοῦσαν κι' ὁ γέρο πατέρας δὲν ἔπαιρνε καμμιὰ εἴδηση ἀπ' ὰ παιδιά του, ἡ λύπη του ὅλο καὶ μεγάλωνε. Ὥσπου μιὰ μέρα ὁ μικρὸς του γυιός πῆρε τὴν μεγάλη ἀπόφαση.

—Θὰ πάω, πατέρα, νὰ δῶ τὶ ἔγιναν τ' ἀδέρφια μου, εἶπε κι' ἀφοῦ πῆρε ἕνα καλάθι μὲ ὡραῖα μῆλα, ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι.

Σὰν ἔφτασε στὴν πηγή, συνάντησε τὴν παράξενη γρηούλα.

—Τὶ ἔχεις, παιδί μου στὸ καλάθι σου; ρώτησε ἡ γρηούλα.

—Μῆλα, τὰ ὡραιότερα μῆλα τοῦ κόσμου. Τὰ πηγαίνω δῶρο στὸ βασιλῆα, μὰ ἄν θέλης μπορῶ νὰ σοῦ δώσω καὶ σένα.

—Ὄχι γυιέ μου, σ' εὐχαριστῶ. Πραγματικὰ ἔχεις τὰ ὡραιότερα μῆλα τοῦ κόσμου.

Σὲ λίγο τὸ παιδὶ ξεκίνησε πάλι γιὰ τὸ παλάτι, μὰ σὰν ἔφτασε ἐκεῖ οἱ ὑπηρέτες δὲν θέλησαν νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ περάση μέσα.

—Κι' ἄλλα δυὸ παιδιά πρὶν ἀπὸ σένα εἶπαν πὼς εἶχαν φέρει μῆλα, μὰ κοροΐδεψαν τὸ βασιλῆα. Καὶ τώρα βρίσκονται στὴν φυλακή.

Τὸ παιδὶ ἔκλαψε, παρακάλεσε καὶ στὸ τέλος ἔφτασε μπροστὰ στὸ βασιλῆα καὶ ξεσκέπασε μόνος του τὸ μεγάλο καλάθι. Καὶ τότε φάνηκαν τὰ ὁλοκόκκινα μῆλα ποὺ εἶχε φέρει γιὰ τὸ βασιλῆα. Κι' ὁ βασιλῆας σὰν τὰ εἶδε εὐχαριστήθηκε πολὺ καὶ τοὔκανε τὴ χάρη νὰ βγάλη τ' ἀδέρφια του ἀπ' τὴν φυλακή. Κι' ἀφοῦ ἔντυσε τὸ καλὸ παιδὶ στὰ χρυσᾶ καὶ τὸ γέμισε μὲ δῶρα τἄστειλε μαζὶ μὲ τ' ἀδέρφια του πίσω στὸ γέρο τους πατέρα.

Κι' ἔτσι ἔζησαν ὅλοι καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

— Μπορεῖ πρὶν λιποθυμήσατε νὰ πήγατε μόνος σας...

— Ἀδύνατο! Κάτι θὰ θυμόμουν. Τὰ κύματα μὲ ξέβρασαν ἀναίσθητο στὴν παραλία. Καὶ δὲν συνῆρθα παρὰ μέσα στὴν σπηλιά. Ἀλλὰ ἂς προχωρήσουμε. Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε πῶς ἔγινε νὰ σᾶς εὕρη ὁ Τὸπ σχεδὸν στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ νησιοῦ;

— Τὸ ἔνστικτο τοῦ σκύλου...

— Τὸ ἔνστικτο σ' ἐκείνη τὴ νεροποντή; Μὰ τὶ μποροῦσε νὰ ὀσμιστῆ τὸ σκυλί; Κι' ἔπειτα πῶς ἔφτασε σ' ἐσᾶς τελείως στεγνός; Κι' ἔπειτα πῶς σᾶς ὡδήγησε ὥς ἐμένα;

— Ἀκουγόταν στὰ σκοτάδια κάτι σὰ σφύριγμα...

— Τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλά... εἶπε ὁ Ἕρμπερτ.

— Κάποιος ὁδηγοῦσε τὸ σκυλί. Ἀλλὰ ἂς προχωρήσουμε... Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε ποιὸς σκότωσε τὴν ἑλλικόρη τὸ θαλάσσιο κῆτος τῆς λίμνης Γρὰντ κι ἔσωσε ἔτσι τὸν Τὸπ ἀπὸ βέβαιο χαμό;

— Κι' αὐτὸς ὁ Κάποιος ἦταν... στὰ βάθη τῆς λίμνης, ἔκανε χλωμιάζοντας ὁ Πένκροφ. Θεέ μου, νιώθω τὸ λογικό μου νὰ σαλεύη!

— Πῶς συνέβηκε νὰ βροῦμε σκάγια στὸ κορμὶ τοῦ μικροῦ πεκαρί; Γιατὶ βρίκαμε τὴ ναυαγισμένη κάσα μὲ τόσο χρήσιμα πράγματα μέσα ποὺ κανένα δὲν εἶχε μάρκα ἐργοστασίου; Καὶ ἡ μπουκάλα μὲ τὸ σημείωμα τοῦ Ἄϋρτον ποὺ βρέθηκε ξαφνικὰ μπροστά μας; Αὐτὸ τὸ σημείωμα ποὺ ὁ Ἄϋρτον ἀρνεῖται ὅτι τὸ ἔγραψε; Καὶ ἡ βάρκα μας ποὺ πέρασε σὰν ἀστραπὴ ἀπὸ μπροστά μας, τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ τὴ χρειαζόμαστε γιὰ νὰ διαβοῦμε τὸν ποταμὸ τῆς Εὐχαριστίας; Καὶ οἱ πίθηκοι ποὺ μὲ τέτοιο μυστηριώδη τρόπο κατατρόμαξαν κι' ἔπεσαν ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ; Κι' ἡ σκάλα ποὺ ἦρθε κι' ἔπεσε μπροστὰ στὰ πόδια μας; Καὶ τὰ γαυγίσματα τοῦ Τὸπ στὸ πηγάδι; Κι' ἡ τρομάρα τοῦ Ζάπ; Τὶ λέτε γιὰ ὅλ' αὐτά; Καὶ πῶς τὰ ἐξηγῆτε;

Ὅταν ὁ Κύρος Σμὶθ ἔπαψε νὰ μιλάη, οἱ ἄλλοι κοιτάχτηκαν στενοχωρημένοι.

— Μὰ τὴν πίστη μου, κύριε Σμὶθ, ἔκανε πρῶτος ὁ Πένκροφ, τώρα ποὺ μαζέψατε ὅλ' αὐτὰ τὰ ἀνεξήγητα γεγονότα καὶ μᾶς τὰ θυμήσατε ἕνα ἕνα, συμφωνῶ κι' ἐγὼ μαζί σας ὅτι εἶναι μυστηριακὰ καὶ ὑπερφυσικά.

— Δὲν ὑπάρχουν ὑπερφυσικὰ πράγματα στὸν κόσμο Πένκροφ, εἶπε ὁ δημοσιογράφος. Ὅλα ἔχουν μιὰ λογικὴ ἐξήγηση, ἀλλὰ πρέπει κανεὶς νὰ τὴν βρῆ.

— Τὸ συμπέρασμα εἶναι πὼς αὐτὴ ἡ μυστηριώδης δύναμη ποὺ μπορεῖ νὰ κρύβεται ἀκόμη καὶ στὰ βάθη μιᾶς λίμνης, εἶναι φιλικὴ γιὰ μᾶς, μᾶς προστατεύει, εἶπε σοβαρὰ ὁ Ἕρμπερτ.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο εὐτύχημα! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Ἔχουμε ἕναν μυστηριώδη, ἀόρατο προστάτη!

—Καὶ τὶ θὰ κάνουμε κύριε; ρώτησε ὁ Νάβ.

— Τὴν ἐρχόμενη ἄνοιξη, πρέπει νὰ ἐρευνήσουμε προσεχτικὰ τὸ νησί, κι' ἴσως ἀνακαλύψουμε τὰ ἴχνη του! εἶπε ὁ μηχανικός.

— Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τίποτε!

— Ὄχι. Τίποτε!

Ἀπὸ ἐκείνη ὅμως τὴν ἡμέρα, ὁ Πένκροφ ἔπεσε σὲ μελαγχολία. Εἶχε πιστέψει πὼς τὸ νησὶ ἦταν δικό του, καὶ τοῦ κακοφαινόταν νάχη νὰ τὸ μοιραστῆ μὲ κάποιον ἄλλον ποὺ πιθανὸν νὰ εἶχε κάνει κατοχὴ σ' αὐτὸ πρὶν ἀπ' αὐτούς!

Ὡστόσο μὲ τὸ Μάϊο, ἄρχισαν κι' οἱ κακοκαιρίες. Ὁ χειμώνας φαινόταν πὼς θάταν βαρύς, ἀλλὰ οἱ ἄποικοι εἶναν πιὰ τώρα ἀπ' ὅλα, κι' ἔτσι δὲν εἶχαν νὰ φοβηθοῦν τὸ κρύο.

Ὁ μηχανικὸς ἐπέμενε νάρθη νὰ περάση ὁ Ἄϋρτον τὸν χειμῶνα μαζί τους, στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἀλλὰ ὁ πρώην ναυτικὸς δὲν θέλησε. Εἶχε συνηθίσει, ἔλεγε, στὴ στάνη, καὶ τοῦ κακοφαινόταν ν' ἀφήση τὰ ζῶα μόνα τους.

Ἔτσι πέρασε κι' ἐκεῖνος ὁ χειμώνας — ὁ τρίτος — ποὺ ἦταν οἱ ἄποικοι στὸ νησί, καὶ μὲ τὸν Ὀκτώβριο ξανάρθε ἡ ἄνοιξη καὶ ἡ καλοκαιρία.

Τότε συνέβηκαν αὐτὰ ποὺ τοὺς ἔκαναν ν' ἀφήσουν τὴν εὔκολη καὶ ξέγνοιαστη ζωή τους.

Ὁ Ἕρμπερτ ὅπως εἴπαμε, εἶχε γίνει ἕνας ἄσσος στὴ φωτογραφία.

Στὶς 17 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου κατὰ τὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, ὁ Ἕμπερτ συλλογίστηκε πὼς ὁ φωτισμὸς ἦταν περίφημος γιὰ νὰ φωτογραφίση ἀπὸ τὴ βεράντα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, ὁλόκληρο τὸν κόλπο τῆς Ἑνώσεως. Τὸ παιδὶ, τράβηξε τὴ φωτογραφία, κι' ὕστερα κλείστηκε στὸ σκοτεινὸ θάλαμο γιὰ νὰ κάνη τὴν ἐμφάνισή της.

Πράγματι ἡ φωτογραφία ἐκείνη ἦταν ἐξαιρετικὰ καθαρὴ —ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μαῦρο σημαδάκι, ποὺ μόλις ξεχώριζε στὴν ἀπεραντωσύνη τῆς θάλασσας.

—Εἶναι κανένα ἐλάττωμα τῆς πλάκας! συλλογίστηκε ὁ Ἕμπερτ.

Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ πῆρε τὸν δυνατὸ φακὸ ποὺ εἶχαν βρῆ στὴν ναυαγισμένη κάσα καὶ τὸ κύτταξε.

Καὶ τότε ἔβγαλε μιὰ φωνή, κι' ἔτρεξε νὰ φωνάξη τὸν κ. Σμίθ.

Ὁ μηχανικὸς πῆρε τὸν φακὸ στὸ χέρι του καὶ κοίταξε κι' αὐτὸς μὲ προσοχή.

— Πράγματι Ἕμπερτ, εἶπε. Εἶναι πλοῖο!

Στ' ἀνοιχτὰ τοῦ κόλπου τῆς Ἑνώσεως, ἀρμένιζε ἕνα τρικάταρτο καράβι!

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

Γιὰ τρία ὁλόκληρα χρόνια οἱ ναυαγοὶ δὲν εἶχαν ἐπικοινωνήσει διόλου μὲ συνανθρώπους τους.

Γι' αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ καταλάβη κανεὶς τὴν συγκίνηση ὅλων, ὅταν ὁ Κύρος Σμὶθ τοὺς ἔδωσε τὸ τηλεσκόπιο γιὰ νὰ κοιτάξουν κι' αὐτοὶ τὸ μακρινὸ πλοῖο.

Ὅλοι δέχτηκαν τὸ νέο μὲ ἀνάμικτα συναισθήματα.

Πρῶτα - πρῶτα, γιατὶ δὲν ἤξεραν τὶ εἴδους πλοῖο ἦταν αὐτὸ ποὺ πλησίαζε πρὸς τὸ νησί τους — γιατὶ δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία πὼς πλησίαζε — κι' ὕστερα γιατὶ αὐτὸ θάφερνε ἴσως στὴ ζωή τους μιὰ μεγάλη ἀλλαγή, χωρὶς νὰ ξέρουν ἂν αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ θὰ ἦταν πρὸς τὸ καλύτερο ἢ τὸ χειρότερο.

—Λέτε νὰ εἶναι τὸ «Ντάνκαν»; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ Ἕρμπερτ.

—Δὲν εἶναι ἀπίθανο! ἔκανε σοβαρὰ ὁ μηχανικός. Μπορεῖ νὰ πῆγε στὸ νησὶ Ταβόρι καὶ μὴ βρίσκοντας τὸν Ἄϋρτον ἐκεῖ, ν' ἄρχισε νὰ ἐξερευνάη τὴ θάλασσα τριγύρω, ὥσπου ἔπεσε τυχαῖα πάνω στὸ νησί μας.

—Πρέπει νὰ εἰδοποιήσουμε τὸν Ἄϋρτον νὰ ἔλθη ἀμέσως! εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ.

—Πάω νὰ τοῦ τηλεγραφήσω! εἶπε ὁ Πένκροφ. Ὁ Ἄϋρτον, ἦταν ὅπως πάντα, στὴ στάνη.

Γι' αὐτὸ ὁ Πένκροφ τοῦ τηλεγράφησε.

—Πλοῖο ἐν ὄψει. Ἔλα τὸ γρηγορώτερο

Ἡ ἀπάντηση δὲν ἄργησε νάρθη.

— Ἔρχομαι ἀμέσως!

—Φαντάσου λέει νὰ εἶναι τὸ «Ντάνκαν»! εἶπε ὁ Νάβ.

—Καὶ φαντάσου καὶ τὴν συγκίνηση τοῦ Ἄϋρτον!

—Τὶ λὲς Νὰβ, χαίρεσαι ποὺ μπορεῖ νὰ ξαναγυρίσουμε στὴν πατρίδα; ρώτησε γελώντας ὁ Ἕρμπερτ.

—Πατρίδα μου ἐμένα, εἶναι ἐκεῖ ποὺ εἶναι ὁ κύριός μου! εἶπε ὁ ἀγαθὸς μαῦρος. Ἀλλὰ ἄν ὁ κύριός μου χαίρεται ποὺ θὰ γυρίση στὴν Ἀμερική, χαίρομαι κι' ἐγώ.

—Καὶ τὸ νησί μας, ἄπιστε Νὰβ, δὲν θὰ τὸ ἀποζητᾶς τὸ νησί μας: εἶπε ὁ Πένκροφ.

—Ἂν θὰ τ' ἀποζητάω λέει! Μὰ θέλει καὶ ρώτημα Πένκροφ;

—Τὸ νησί μας δὲν θὰ φύγη ἀπὸ τὴ θέση του! εἶπε ὁ Ἕρμπερτ. Κανένας δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ ξαναγυρίσουμε καὶ μάλιστα νὰ ἐγκατασταθοῦμε ὁριστικὰ σ' αὐτὸ ὅταν θάχη ταχτικὴ συγκοινωνία μὲ τὸν ἄλλο κόσμο!

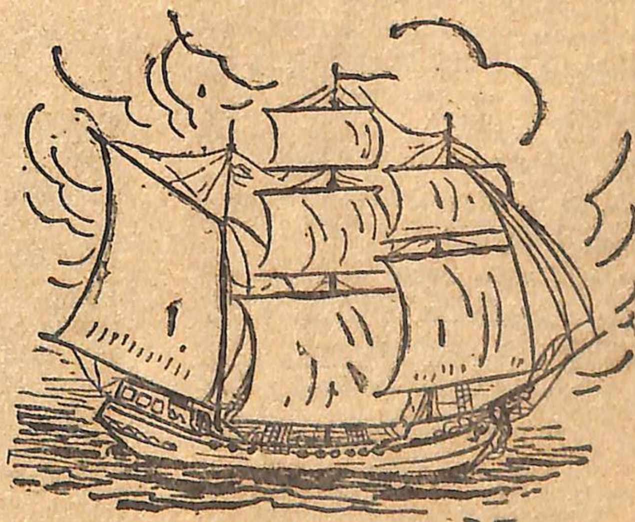
—Μοῦ φαίνεται φίλοι μου ὅτι παραβιάζεστε νὰ χαρῆτε. Δὲν πουλᾶνε τὰ κλωσσόπουλα πρὶν γεννηθοῦν τ' αὐγά, ἔκανε ὁ μηχανικός. Ἔχω ἕνα κακὸ προαίσθημα.... Εἶναι βέβαια ἀνόητο αὐτὸ ποὺ λέω, μὰ δὲν μπορῶ νὰ μὴν τὸ πῶ, γιατὶ τὸ νοιώθω.

Σὲ λίγο ἦρθε καὶ ὁ Ἄϋρτον κι' οἱ ἄποικοι βιάστηκαν νὰ τοῦ διηγηθοῦν τὰ νέα.

Ὁ Ἄϋρτον χλώμιασε.

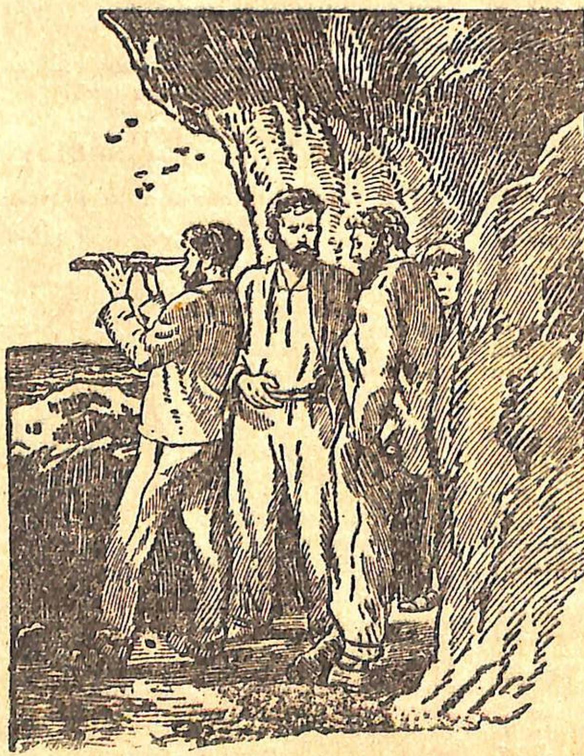
—Ἂν εἶναι τὸ «Ντάνκαν» εἶπε, πῶς θ' ἀντικρύσω τὸ λόρδο Γλένερβαν καὶ τοὺς φίλους του;

—Ἀγαπητέ μου Ἄϋρτον, ἔκανε καλόκαρδα ὁ Σπίλετ, εἶσαι πιὰ ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ποὺ ὁ καθένας μὲ χαρὰ θὰ τοῦ σφίγγη τὸ χέρι. Μὴ βασανίζεσαι μὲ τέτοιες σκέψεις, μόνο πές μας ἂν τὸ καρά-

Ἀρμένιζε ἕνα τρικάταρτο καράβι

6ι που πλέει στ' άνοιχτά είναι πράγματι το «Ντάνκαν».
Ο Άϋρτον πήρε το τηλεσκόπιο καί κοίταξε προσεχτικά.
—Δέν μου φαίνεται νά είναι αυτό... εἶπε. Άλλά πάλι μπορεί καί νά γελιέμαι!
—Πώς αυτό;
—Τό «Ντάνκαν» κινείται μέ ατμό. Καί σ' αυτό το καράβι δέν 6λέπω φουγάρο.
—Αυτό είναι πολύ δυσάρεστο.... έκανε ὁ μηχανικός. Γιατί σέ τούτες τίς θάλασσες μόνο πειρατικά πλοία περνούνε.
—Κι' άν είναι πειρατικό πλοίο τί θά κάνουμε; είπε ὁ Έρμπερτ.
—Θά ύπερασπιστοῦμε τό νησί μας, ὅπως ὑπερασπιστήκαμε τήν πατρίδα μας! εἶπε ζωηρά ὁ Σπίλετ.
—Άς εὐχηθοῦμε πώς δέν θά χρειαστῆ νά φτάσουμε ὥς έκεΐ!
— Κι' άν τό πλοίο δέν είναι πειρατικό;
Τότε θά φροντίσουμε νά ἐπικοινωνήσουμε μέ τό πλήρωμά του. Καί θά φύγουμε άπό τό νησί, ἀφοῦ τοῦ κάνουμε ἐπίσημη κατοχή, στό ὄνομα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν!
—Κι' άν ὅσο λείπουμε ἔρθουν ἄλλοι καί μᾶς τό πάρουν; ρώτησε ὁ Έρμπερτ.
—Μή μοῦ τό λέτε, γιατί εἶμαι ἄξιος νά καθήσω νά τό φυλάξω ολομόναχος! φώναξε ὁ Πένκροφ.
—Φίλοι μου σᾶς παρακαλῶ νά μή διάζεσθε! εἶπε ὁ μηχανικός.
—Έχεις δίκηο Κύρο, συμφώνησε ὁ Σπίλετ. Όπως καί νἆναι ὅμως, τό πλοῖο ἔχει 6άλει πλώρη κατά δῶ!
—Είναι λογικό. Είδαν τή στεριά, κι' ἔρχονται ν' άράξουν στό νησί!
—Σέ λίγο θά νυκτώση εἶπε ὁ Πένκροφ, γιατί τώρα στίς πεντέμιση είναι νύχτα. Τί θά κάνουμε, θ' ανάψουμε καμμιά φωτιά γιά νά τούς δείξουμε τό δρόμο;
—Αυτό πρέπει νά τό κάνουμε, εἶπε ὁ μηχανικός. Όχι ὅμως κοντά στό Γρανίτινο Παλάτι. Όταν θά νυχτώση ὁ Έρμπερτ μέ τόν Σπίλετ θά καδαλήσουν τούς ὀνάγρους καί θά πᾶνε ν' ἀνάψουν μιά μεγάλη φωτιά στόν ὅρμο τοῦ Άερόστατου. Έτσι θά 6οηθήσουν τούς ἀνθρώπους τοῦ πλοίου, χωρίς ὅμως νά τούς φανερώνουν πού είμαστε μείς. Στό μετεξύ ὁ Άϋρτον είχε ξαναπάρει τό τηλεσκόπιο, καί μ' αυτό κοίταξε τό πλοῖο, πού πλησίαζε ολοένα.
—Δέν είναι τό «Ντάνκαν» φώναξε ξαφνικά ὁ Άϋρτον, καλά τό φανταζόμουνα· δέν μπορούσε νά είναι αὐτό.
Τώρα τό καράδι φαινόταν καθαρά.
Όλοι στό Γρανίτινο Παλάτι, τότε κοίταξαν ἕνας ἕνας μέ τό τηλεσκόπιο.
Ἦταν ἕνα ὡραῖο 6ρίκι τρικάταρτο, φτιασμένο ἐπίτηδες γιά τόν ὠκεανό.
—Περίφημο καράδι! ἔκανε μέ θαυμασμό ὁ Πένκροφ. Άλλά γιά σταθῆτε! Έχει στήν πρύμνη του σημαία.
—Δέν μπορούμε νά διακρίνουμε τά χρώματά της.
—Μπά! Όλο πλησιάζει πρός τό νησί. Έχει φαίνεται σκοπό ν' ἀράξη στά ρηχά.
—Άν είν' ἔτσι, αύριο τό ἀργότερο, θά κάνουμε γνωριμιά μέ τό πλήρωμα καί μέ τόν καπετάνιο.
—Καλύτερα ὅμως είναι νά ξέρουμε ἀπό πρίν μέ ποιόν ἔχουμε νά κάνουμε.
—Σωστά. Γι' αὐτό κι' ἐγώ δέν θ' ἀργήσω νά σᾶς πῶ τίνος κράτους είναι ἡ σημαία στό κατάρτι! εἶπε ὁ Πένκροφ. Μα.... Γιά σταθῆτε. Σά σκούρα μοῦ φαίνεται. Τί λογῆς σημαία είναι αὐτή;
Ὁ Πένκροφ κοίταξε γιά κάμποσο σιωπηλός. Οἱ ἄλλοι είδαν ξαφνικά τό πρόσωπό του νά σκοτεινιάζη, ὥσπου ψιθύρισε πνιγμένα:
—Κύριε Κύρο.... Φίλοι μου .... Είναι ἡ μαύρη σημαία μέ τήν νεκροκεφαλή. Ἡ καταραμένη σημαία τῶν κουρσάρων. Τό καράδι αὐτό είναι κουρσάρικο!...
Νεκρική σιωπή ἀκολούθησε αὐτά τά λόγια τοῦ Πένκροφ πού τήν ἔκοψε πρῶτος ὁ μηχανικός:
—Τά προαισθήματά μου δέν μ' ἐγέλασαν! εἶπε.
—Ἴσως νά μή ξεμπαρκάρουν στό νησί Ἴσως νά ρίξουν ἄγκυρα μόνο καί μόνο γιά νά πάρουν νερό! εἶπε ὁ Έρμπερτ πού σάν ὅλα τά παιδιά ἤθελε πάντα νά ἐλπίζη.
—Αὐτό ἀγαπητό μου παιδί μοῦ φαίνεται ἀπίθανο, εἶπε ὁ μηχανικός. Είναι γι' αὐτούς μιά τύχη ἀναπάντεχη νά πέσουν σ' ἕνα μεγάλο νησί πού δέν είναι σημειωμένο στούς χάρτες. Θά θελήσουν νά τό κάνουν ὁρμητήριο γιά τά κουρσάρικα καράδια πού μαστίζουν τοῦτα τά πελάγη. Λοιπόν δέν πρέπει νά ἐλπίζουμε τέτοιο πράγμα.
Ἐκεῖνο πού πρέπει νά κάνουμε είναι νά κρύψουμε τήν παρουσία μας ὅσο γίνεται, γιά νά τούς ἐπιτεθοῦμε ξαφνικά ἄν χρειαστῆ, εἶπε ὁ Γεδεών Σπίλετ.
—Πολύ σωστά. Γι' αὐτό πρέπει πρῶτα πρῶτα νά κατεδάσουμε τά φτερά τοῦ μύλου πού φαίνονται ἀπό μακρυά.
—Καί τό τρεχαντήρι μας; εἶπε ὁ Έρμπερτ.
—Αὐτό είναι καλά κρυμένο στό ὅρμο τοῦ Ἀερόστατου εἶπε ὁ Πένκροφ. Δέν θά τό ἀνακαλύψουν εὔκολα.
Κατέβηκαν ἀπό τό Γρανίτινο Παλάτι, κι' ἔκαναν αὐτό πού τούς πρόσταξε ὁ μηχανικός.
Πῆγαν στό κοντινό δάσος τοῦ Ζακαμάρ κι' ἔκοψαν ἕνα πλῆθος κλαριά καί περιπλοκάδες, μέ τά ὁποῖα καμουφλάρισαν τό κοτέτσι, τό χοιροστάσιο κι' ὅλα τά κτίρια τοῦ νησιοῦ τους.
Όταν τέλειωσαν ὅλες αὐτές οἱ δουλειές, καθάρισαν καί γέμισαν τά τουφέκια καί τά πιστόλια πού εἶχαν. Γιατί ἦταν ἀποφασισμένοι νά πολεμήσουν γιά νά ὑπερασπιστοῦν τή ζωή τους, τά ὑπάρχοντά τους καί τ' ὡραῖο τους νησί.
Δέν θἄταν εὔκολο ἔργο.
Γιατί στό 6ρίκι τό πειρατικό ὑπῆρχαν καί μικρά κανόνια...
Όταν ὅλες οἱ ἑτοιμασίες τελείωσαν, ὁ Κύρος Σμίθ, ὁ φυσικός τους ἀρχηγός, εἶπε:
— Φίλοι μου, ὅλη νύχτα θά φυλάξουμε ἕνας-ἕνας 6άρδια, ἐκτός ἀπό τόν Έρμπερτ πού πρέπει νά κοιμηθῆ γιατί είναι μικρός. Κι' ἐμεῖς πρέπει νά κοιμηθοῦμε γιά νάμαστε αὔριο ξεκούραστοι. Κανείς δέν ξέρει τί μᾶς περιμένει αὔριο. Πρῶτος θά φυλάξη 6άρδια ὁ Άϋρτον, πάνω στήν 6εράντα.
— Κύριε Σμίθ, μέ ἐμπιστεύεστε; εἶπε μέ συγκίνηση ὁ παλιός κακοῦργος.
— Όπως καί τόν καθέναν ἀπό τούς συντρόφους μου! εἶπε σοβαρά ὁ μηχανικός. Εἶσαι πιά δικός μας, Άϋρτον!
Ὁ Άϋρτον ἅρπαξε τό χέρι τοῦ μηχανικοῦ καί τό φίλησε.
— Ὤ! Εὐχαριστῶ! Εὐχαριστῶ! εἶπε.

Κοιτοῦσαν μέ τό τηλεσκόπιο ἀπ' τό Γρανίτινο Παλάτι

Καί παίρνοντας ἕνα τουφέκι, ἀνέδηκε στή 6εράντα.
Στό μεταξύ εἶχε νυχτώσει γιά καλά.
Τό νέο φεγγάρι ὅμως φώτιζε ἀρκετά, ὥστε νά δοῦν πρίν νά πλαγιάσουν τό καράδι νά ρίχνη ἄγκυρα στόν κόλπο τῆς Ἑνώσεως, ἀκριδῶς ἀπέναντι ἀπό τό Γρανίτινο Παλάτι.

Η ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΑΫΡΤΟΝ

Μόλις τό καράδι ἄραξε, ἀκούστηκε μιά κανονιά: οἱ πειρατές χαιρετοῦσαν τόν ἐρχομό τους στό νησί πού τό θεωροῦσαν πιά δικό τους. Ἡ καρδιά τῶν ἀποίκων σφίχτηκε ἀπό ἀγωνία. Πῶς θά τά κατάφερναν τέσσαρες ἄντρες κι' ἕνα παιδί νά τά 6γάλουν πέρα μ' ἕνα τσοῦρμο ὁπλισμένους πειρατές;
Στό Γρανίτινο Παλάτι ἦταν γιά τήν ὥρα ἀσφαλισμένοι, καί εἶχαν νερό καί τρόφιμα γιά μῆνες. Μά τά χωράφια τους, ἡ στάνη, ὅλα τά ὑπάρχοντα τους θά ἦταν στή διάθεση ἐκείνων τῶν κακούργων, πού φυσικά δέν θά δίσταζαν νά τά κουρσέψουν πρίν νά ἐξοντώσουν καί τούς πρώτους κατοίκους τοῦ νησιοῦ.
— Ἡ κατάσταση, φίλοι μου, είναι κρίσιμη, εἶπε ὁ μηχανικός.
Ἐκείνη τή στιγμή ἀπό τή 6εράντα κατέδηκε ὁ Άϋρτον.
— Εἶδες τίποτα Άϋρτον; ρώτησε ὁ Πένκροφ.
— Εἶδα ὅ,τι εἴδατε καί σεῖς, εἶπε ὁ πρώην ναυαγός. Ἐκεῖ ὅμως ἀπάνω, μοῦ ἦρθε μιά ἰδέα.
— Νά τήν ἀκούσωμε.
— Σκέφτηκα νά πάω ὥς τό καράδι, γιά νά μάθω μερικά πράγματα χρήσιμα: πόσοι είναι, τί σκοπούς ἔχουν, καί τά λοιπά.
— Όμως, Άϋρτον, αὐτό είναι πάρα πολύ ἐπικίνδυνο.
— Ὁ κίνδυνος δέ μέ φοδίζει.
— Αὐτό είναι πολύ παραπάνω ἀπό ὅ,τι μποροῦμε νά ζητήσωμε ἀπό σένα!
— Ἐγώ πρέπει νά κάνω κάτι παραπάνω ἀπό τό χρέος μου γιά νά ἐξαγοράσω τά κρίματά μου.
— Σκοπεύεις νά πᾶς μέ τήν 6αρκούλα ὥς τό πλοῖο; ρώτησε ὁ δημοσιογράφος.
— Όχι, κ. Σπίλετ. Θά πάω κολυμπώντας. Είναι συννεφιά καί τό φεγγάρι κρύφτηκε. Δέν θά μέ δοῦν νά πλησιάζω.
— Μά τό καράδι ἔχει ἀράξει μακρυά, πέρα ἀπό τό νησί τῆς Σωτηρίας.
— Κολυμπάω σά δελφίνι, κ. Σπίλετ.
— Δέ μποροῦμε νά σ' ἀφήσουμε νά 6άλης σέ τέτοιο κίνδυνο τή ζωή σου! εἶπε ἀποφασιστικά ὁ μηχανικός.
— Κύριε Σμίθ, σᾶς τό ζητάω γιά χάρη. Είναι ὁ μόνος τρόπος νά ξαναβρῶ κάπως τήν ἡσυχία μου καί νά πάψουν νά 6ασανίζουν οἱ τύψεις.
— Άν εἶν' ἔτσι, δέν μποροῦμε νά σέ ἐμποδίσουμε, Άϋρτον. Κάνε ὅπως νομίζεις κι' ὁ Θεός μαζί σου.
— Εὐχαριστῶ, κ. Σμίθ.
— Θάρρος μαζί σου, Άϋρτον! εἶπε ὁ Πένκροφ.
— Γιατί; ἔκανε ζωηρά ὁ Άϋρτον. Δέν μ' ἐμπιστεύεστε! Τό 6λέπω!
— Άϋρτον! Καλέ μου φίλε! φώναξε ὁ ἀγαθός Πένκροφ. Πῶς σοῦ πέρασε ἀπό τό μυαλό ἕνα τέτοιο πράγμα; Σκόπευα νά σέ συνοδέψω ὥς τό νησί τῆς Σωτηρίας. Άν μερικοί ἀπό τούς κακούργους ξεμπαρκάρουν, θά τούς κάνουμε εὔκολα καλά, ἄν εἴμαστε δύο. Ἀφοῦ ὅμως τό παίρνεις ἔτσι, νά μήν ἔρθω!
— Συχχώρεσέ με, Πένκροφ, εἶπε ὁ Άϋρτον. Βλέπω πώς ἔχεις δίκιο. Ναί, είναι καλύτερα νά ἔρθης μαζί μου ὥς τό νησί τῆς Σωτηρίας, ὅπου θά γδυθῶ γιά νά κολυμπήσω. Θά μέ περιμένης νά γυρίσω κι' ἄν χρειαστῆ θά μοῦ δώσης ἕνα χέρι!
— Δόξα σοι ὁ Θεός πού μέ κατάλαβες!
Οἱ δύο ναυτικοί κατέδη-

καν μὲ τοὺς συντρόφους τους στὴν παραλία. Ἐκεῖ μπῆκαν στὴν βαρκούλα καὶ μόνοι τους πῆγαν ὡς τὸ νησὶ τῆς Σωτηρίας! Οἱ ἄλλοι ἔμειναν νὰ τοὺς περιμένουν στὶς Καμινάδες.

Ὅταν οἱ δύο σύντροφοι ἔφτασαν στὸ νησὶ τῆς Σωτηρίας, ἔκρυψαν τὴν πιρόγα τους ὅσο καλύτερα μποροῦσαν μέσ' στοὺς βράχους.

Ὕστερα ὁ Ἄϋρτον γδύθηκε κι' ἄλειψε τὸ κορμί του μὲ λίπος, γιὰ νὰ μὴ τὸν πειράξη τὸ κρύο. Κι' ἀθόρυβα ἄρχισε νὰ κολυμπάη πρὸς τὸ πλοῖο. Ὁ Πένκροφ κρύφτηκε κι' αὐτὸς στοὺς βράχους, μὲ τὰ τουφέκια καὶ τὰ πολεμοφόδια.

Ὁ Ἄϋρτον κολυμποῦσε πράγματι σὰ δελφίνι. Τὸ κεφάλι του μόλις ἔβγαινε ἀπὸ τὸ νερό, καὶ δὲν ἄφηνε αὐλάκι. Ἀφοῦ κι' ὁ ἴδιος ὁ Πένκροφ γρήγορα τὸν ἔχασε ἀπὸ τὰ μάτια του.

Ὕστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα, ὁ Ἄϋρτον ἔφτασε τὸ πλοῖο καὶ πιάστηκε ἀπὸ τὸ τιμόνι. Ἀκολουθώντας τὸ πλοῖο, ἔφτασε τὴν πλώρη καὶ πιάστηκε τώρα ἀπὸ τὴν ἄγκυρα.

Ἦταν δυνατὸς κι' εὐλύγιστος σὰν πίθηκος, γι' αὐτὸ ἦταν γι' αὐτὸν παιχνιδάκι νὰ σκαρφαλώση ἀπὸ τὴν ἄγκυρα καὶ νὰ βρεθῆ, ἀθέατος, στὴν πλώρη.

Ἐκεῖ, ἦταν ἁπλωμένα γιὰ νὰ στεγνώσουν κάτι ροῦχα τῶν ναυτῶν. Ξεκρέμασε ἕνα πανταλόνι καὶ τὸ φόρεσε, γιατὶ κρύωνε πολύ. Τὸ στερέωσε μ' ἕνα σκοινὶ ποὺ βρῆκε, κι' ὕστερα ἄρχισε ν' ἀφουγκράζεται.

Τὸ τσοῦρμο δὲν κοιμόταν.

Εἶχαν, φαίνεται, ἀνοίξει τίποτε βαρέλια μὲ κρασί, γιατὶ μέσα στὸ καράβι γινόταν πανδαιμόνιο: τραγουδοῦσαν, βλαστημοῦσαν, φώναζαν, ὅπως κάνουν οἱ μεθυσμένοι. Κοντὰ σ' αὐτά, κουβέντιαζαν κιόλας.

Ὁ Ἄϋρτον ἔπεσε μπρούμυτα καί, ἕρποντας σὰν τὸν φίδι, πλησίασε ὅσο γινόταν πιὸ κοντινὴ συντροφιά.

— Σπουδαῖο ἀπόχτημα τὸ καράβι μας! ἄκουσε κάποιον νὰ λέη.

— Τὸ «Σπήντυ»; Τὸ καλύτερο καράβι τοῦ κόσμου! Ὅλα τὰ πλεούμενα τοῦ Νόρφολκ δὲν πιάνουν χαρτωσιὰ μπροστά του! Ἂς τὸ στρώσουν στὸ κυνῆγι, γιὰ νὰ δοῦμε ἂν τὸ φτάνουν!

— Τόκα, σύντροφε! Στὴν ὑγειὰ τοῦ τσούρμου!

— Ἐβίβα! Ἐγὼ πίνω στὴν ὑγειὰ τοῦ καπετάνιου μας!

— Νὰ μᾶς ζήση ὁ Μπὸμπ Χάρβεϋ!

Εἶναι εὔκολο νὰ φανταστῆ κανεὶς τί ἔνοιωσε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ Ἄϋρτον, ἂν ἀναλογιστῆτε πὼς ὁ Μπὸμπ Χάρβεϋ ἦταν ἕνας παλιὸς του σύντροφος στὴν παλιά του συμμορία! Ὁ πιὸ κακοῦργος κι' ὁ πιὸ διεφθαρμένος ἀπ' ὅλους!

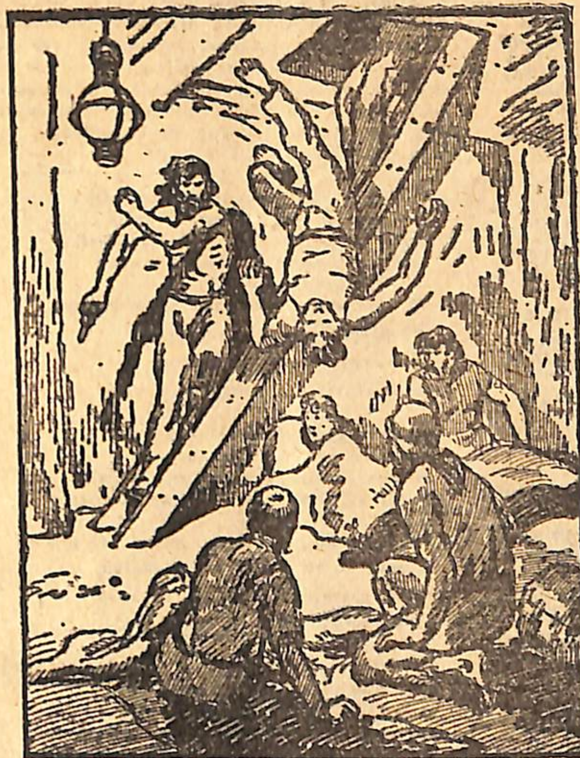
Ὁ Ἄϋρτον ἀπὸ τὶς κουβέντες τῶν ναυτῶν, δὲν ἄργησε νὰ μάθη τὴν ἱστορία τοῦ βρικιοῦ. Τὸ τσοῦρμο τοῦ «Σπήντυ» ὅπως κι' ὁ καπετάνιός τους ὁ περιβόητος Μπὸμπ Χάρβεϋ, ἦταν ὅλοι κατάδικοι, βαρυποινίτες στὶς φυλακὲς τοῦ Νόρφολκ, ἀπ' ὅπου εἶχαν καταφέρει νὰ δραπετεύσουν.

Τὸ νησὶ Νόρφολκ εἶναι ἕνα ξερονήσι στὰ ἀνατολικὰ τῆς Αὐστραλίας, ὅπου εἶναι οἱ φοβερώτερες φυλακὲς τῆς Ἀγγλίας. Σ' αὐτὲς στέλνουν τοὺς χειρότερους κακούργους, ἐκείνους ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διορθωθοῦν. Οἱ φυλακισμένοι εἶναι πεντακόσιοι κι' ἐκεῖ ζοῦν μὲ σιδερένια πειθαρχία. Ἑκατὸν πενήντα στρατιῶτες τοὺς φυλᾶνε πάνοπλοι καὶ τὸ προσωπικὸ τῶν φυλακῶν εἶναι ἄλλοι ἑκατὸν πενήντα.

Μαζὶ μὲ ἀρκετοὺς συντρόφους του, ὁ Μπὸμπ Χάρβεϋ κατώρθωσε νὰ τὸ σκάση ἀπὸ κεῖ καὶ νὰ μπῆ στὸ «Σπήντυ», ἕνα βρίκι αὐστραλέζικο στ' ἀνοιχτὰ τοῦ νησιοῦ Νόρφολκ καὶ ποὺ ἦταν φορτωμένο τρόφιμα, πολεμοφόδια κι' ἐργαλεῖα γιὰ κάποιο ἀπὸ τὰ νησιὰ Σάντουϊτς. Κατακρεούργησαν τὸ πλήρωμα καὶ παίρνοντας τὸ πλοῖο, τὸ ἔκαναν πειρατικό.

Μὲ τοὺς πενήντα συντρόφους του ὁ Μπὸμπ Χάρβεϋ εἶχε γίνει ὁ τρόμος τῶν θαλασσῶν. Ρίχνονταν στὰ ἐμπορικὰ σκάφη, τὰ κούρσευαν κι' ὕστερα τὰ βούλιαζαν.

Ἦταν χειρότεροι, σκληρότεροι κι' ἀπὸ τοὺς Μαλαίους πειρατές, κι' ἦταν πολὺ δύσκολο γιὰ τὰ ἐγγλέζικα πολεμικὰ νὰ ἀνακαλύψουν καὶ νὰ βυθίσουν τὸ γοργοτάξιδο βρίκι μέσα σ' ὁλόκληρο τὸν Εἰρηνικό.

Μέσα στὸ καράβι γινόταν πανδαιμόνιο....

Ὁ καπετάνιος τοῦ «Σπήντυ» ἐντελῶς τυχαῖα ἀνακάλυψε τὸ νησὶ Λίγκολν. Τώρα ὅμως ποὺ τὸ βρῆκε, σκόπευε νὰ τὸ κάνη ὁρμητήριο τῶν πειρατῶν γιὰ ὅλη ἐκείνη τὴν περιοχὴ τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ὁ μηχανικὸς εἶχε μαντέψει σωστά. Αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του θὰ εἶχαν τώρα νὰ ἀντιμετωπίσουν πολὺ μεγάλο κίνδυνο.

Τὸ ὄνειρο ὅλων τῶν πειρατῶν ἦταν νὰ ἀνακαλύψουν ἕνα τέτοιο ἄγνωστο νησί, νὰ τὄχουν γιὰ καταφύγιο, νὰ ἔρχονται νὰ ξεκουράζονται, νὰ κρύβονται καὶ νὰ φυλᾶνε τοὺς θησαυρούς τους.

Τώρα, λοιπόν, ποὺ ἀνακάλυψαν τὸ νησὶ ποὺ ἤθελαν, γιόρταζαν τὸ γεγονὸς μὲ ἄγριο μεθύσι.

Ὁ Ἄϋρτον αἰσθάνθηκε τότε θανάσιμη ἀγωνία. Γιατὶ ἀκόμη κι' ὅταν τὸ βρίκι θὰ ἔφευγε γιὰ νέες πειρατικὲς περιπέτειες, στὸ νησὶ θὰ ἔμεναν γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν ἀρκετοὶ πειρατές. Ἔπειτα, μὲ τὸν καιρό, θὰ ἔφερναν κι' ἄλλους, ἐφόσον αὐτὸ τὸ νησί, ποὺ δὲν ἦταν σημειωμένο στοὺς χάρτες, θὰ τοὺς ἐξησφάλιζε τέλεια ἀτιμωρησία!

Δὲν εἶχαν ἄλλη ἐλπίδα σωτηρίας, παρὰ νὰ πολεμήσουν νὰ ἐξοντώσουν ὡς τὸ τελευταῖο ἐκεῖνα τὰ ἀνθρωπόμορφα θηρία, ποὺ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ εἶχε κάνει ἄπειρα ἐγκλήματα.

Πῶς ὅμως; Μὲ τί τρόπο; Ἦταν καθαρὴ τρέλλα καὶ νὰ ἐλπίζη κανεὶς πὼς θὰ νικοῦσαν οἱ ἄποικοι σὲ τέτοιον ἄνισο ἀγῶνα.

Ὁ Ἄϋρτον ὅμως ἔπρεπε νὰ πάη στὸν Κύρο Σμὶθ καλὲς πληροφορίες. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀποστολή του. Εἶχε μάθει πόσοι ἦταν οἱ πειρατές—πενήντα μὲ τὸν Μπὸμπ Χάρβεϋ—ἔπρεπε τώρα νὰ μάθη καὶ τί ὅπλα εἶχαν.

Ἄρχισε νὰ περπατάη στὸ κατάστρωμα. Μισόγυμνος, ξυπόλυτος, μέσ' στὸ σκοτάδι (γιατὶ τὰ περισσότερα φανάρια ἦταν σβυστά) δὲν ξεχώριζε ἀπὸ τοὺς ἄλλους πειρατές, ποὺ οἱ περισσότεροι, στουπὶ στὸ μεθύσι, ροχάλιζαν σὰν κτήνη.

Ἔρριξε μιὰ ματιὰ καὶ εἶδε ἕνα πλῆθος ὁπλοθῆκες, γεμάτες πιστόλια καὶ τουφέκια. Ὁ ἀριθμός τους ἦταν ἄπειρος. Ἐξ ἄλλου, τὸ «Σπήντυ» εἶχε τέσσερα κανόνια ὀπισθογεμῆ, τελευταῖο μοντέλο, καὶ φυσικὰ ἀνάλογα πολεμοφόδια.

ΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: Ἡ συνέχεια.

Ἄναψέ μου τὸ κεράκι...

Ἄναψέ μου τὸ κεράκι
ἀπ' τὴν ἀγάπη Σου, Χριστέ.
Ἂς φυσᾶη τὸ βοριαδάκι
δὲ σβήνει ἡ φλόγα αὐτὴ ποτέ!

★

Εἶναι ἡ φλόγα ποὺ ζεσταίνει
ὅταν παγώνη μιὰ καρδιά,
κουρασμένη, φοβισμένη
στὴν πρώτη της ἀναποδιά.

★

Ἄναψέ μου τὸ κεράκι
κι' ἐγὼ θ' ἀνάψω τ' ἀλλουνοῦ
καί, Χριστέ μου, σὲ λιγάκι
κάτι ἀπ' τὴ λάμψη τ' οὐρανοῦ.

★

θάχη πιὰ κατασταλάξει
στὶς πικραμένες τὶς καρδιές
κι' ἂν χειμῶνας τὶς προφτάξη
θ' ἀνθίσουν σὰ μικρὲς ροδιές.

★

Σὺ δὲν εἶσαι σὰν τοὺς ἄλλους
ποὺ μὲ κοιτᾶν ἀπὸ ψηλά,
παρασταίνουν τοὺς «μεγάλους»...
Ὅταν Σοῦ πῶ δειλὰ - δειλά:

★

«Ἄναψέ μου τὸ κεράκι!»
δὲ θ' ἀπαντήσης μ' ἀπονιά
στὸ μικρό Σου τ' ἀδελφάκι
«Στὴν παρακάτω γειτονιά...».

ΙΩΣΗΦ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Σὰν τὴ βαρκούλα

Σὰν τὴν βαρκούλα ποὺ ζωηρὰ
σκίζει τὸ κῦμα τὸ ἀφριστὸ
καὶ ἀρμενίζει μὲς στὸ βοριὰ
μὲ τὸ βαρκάρη γιὰ ὁδηγό...

Σὰν τὴ βαρκούλα ποὺ τρέχει ἐκεῖ
δίχως ποτέ της νὰ φοβηθῆ,
γιατὶ — τὸ βλέπεις! — δὲν εἶναι μόνη,
μιὰ κι ὁ βαρκάρης κρατάει τιμόνι...

Σὰν τὴ βαρκούλα θέλω κι ἐγώ,
Χριστέ, νὰ Σ' ἔχω γιὰ ὁδηγό.
Ἐσὺ γιὰ μένα νάσαι πυξίδα
σὲ κάθε μπόρα καὶ καταιγίδα.

Σ.Ρ.

Ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τῆς «Παιδοπόλεως» πρέπει νὰ κάνουν τὰ τεύχη τοῦ πρώτου χρόνου ἕναν ὡραῖο τόμο. Γιὰ νὰ τὸν βροῦν τὰ ἀδερφάκια τους.

Φροντίστε ἐγκαίρως νὰ δηλώσετε γιὰ κάλυμμα, στέλνοντας καὶ τὴν ἀξία του.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

★ Μᾶς γράφεις, ΚΩΣΤΑΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ (Παλαιὰ Κόρινθο), πῶς ἡ «Παιδόπολις» εἶναι τὸ καλύτερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα περιοδικά. Καὶ πραγματικὰ θὰ γίνη μιὰ μέρα ὁ καλύτερος καὶ πιστώτερος φίλος τῶν παιδιῶν. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου αὐτὰ λόγια, ἀγαπητέ μας φίλε.

★ Μπορεῖς μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ ἢ ὅπως ἀλλιῶς θέλεις, νὰ μᾶς στείλης τὴν συνδρομή σου, ΑΝΔΡΕΑ ΑΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Βλωδοκὰ—'Ακράτας). Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

★ Δόθηκε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ τὸ φύλλο, ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕ ('Αλιφείρα—'Ολυμπίας).

★ Πραγματικά, φίλε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Μ. ΚΑΛΛΕΡΓΗ (Μυριοφύτου 44—Αἰγάλεω), εἶναι ἐξαιρετικὰ καλὸ τὸ σταυρόλεξό σου γιὰ τὴν 28η 'Οκτωβρίου. Εἶναι ὅμως παράκαιρο πιά. Σὲ συγχαίρουμε γιὰ τὴν ἐπιτυχία σου. Συνδρομητὴς μπορεῖς νὰ γραφῆς μὲ 10.000 δραχμές.

★ Μᾶς γράφετε, κ. ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ (Διευθυντὴ Δημοτικοῦ σχολείου Σταυρωνίτη Κισσάμου—Χανίων): «'Η εἰσαγωγὴ τοῦ περιοδικοῦ «Παιδόπολις» εἰς τὸ σχολεῖον μου ἀποτελεῖ τὴν μεγαλυτέραν χαρὰν τῶν μαθητῶν μου καὶ προσθέτει ξεχωριστὴ τιμὴ εἰς τὴν φτωχήν μας βιβλιοθήκην». Εἴμαστε εὐτυχεῖς γιὰ τὴν γνώμην αὐτὴν ἑνὸς ἐκλεκτοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ. Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς μαθητὲς Δημήτριο Σταθάκη, 'Εμμ. Δρακάκη, Εὐάγγελο Μαθιουδάκη, 'Επαμ. Νταγκουνάκη, Πολυχρόνη Μαροχαλάκη, 'Αλ. Γιακουμάκη, Κατίνα Πρωϊμάκη καὶ 'Ελένη Χατζηστόμου.

ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΡΜΑΝΤΑ καὶ ΓΙΩΡΓΟ ΜΑΧΙΝΗ (Κάλυμνο): Σᾶς γράφουμε ἰδιαιτέρως.

★ 'Εν τάξει, ΚΩΣΤΑΚΗ ΦΛΕΣΣΑ. 'Αρκετὰ καλὴ ἡ συνεργασία σου.

★ Καὶ βέβαια μπορεῖς νὰ γραφῆς συνδρομήτρια, ΜΑΥΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ (Κυπαρισσία). Καὶ μπορεῖς, φυσικά, νὰ πάρης καὶ ὅλα τὰ μέχρι σήμερα ἐκδοθέντα τεύχη. Τὸ ποίημά σου «Πρωτοβρόχια» πολὺ καλό, ἂν βέβαια, εἶναι δικό σου. Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν μᾶς ἐξηγεῖς ἂν εἶναι ἢ ὄχι δικό σου πνευματικὸ δημιούργημα. Πάντως, ἔτσι ἢ ἀλλιῶς, τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ:

Γοργὰ - γοργὰ τὰ σύννεφα
κυλοῦνε βουρκωμένα,
σιγὰ - σιγὰ μένουν γυμνὰ
τὰ δέντρα ἕνα - ἕνα.

Τὰ φύλλα κάτω σκορπιστά,
χλωμὰ, κιτρινιασμένα,
κλίνουν βουβὰ καὶ νοσταλγοῦν
τὰ κλώνια τ' ἀνθισμένα.

Τὰ πρωτοβρόχια φέρνουνε
μέσ' στὴν ψυχήν μας συννεφιά,
ἀλλοίμονο στοὺς νοσταλγοὺς
ποὺ ζοῦνε δίχως συντροφιά.

★ Μᾶς γράφεις, ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΕ: «Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὸ περιοδικὸ ποὺ μοῦ στέλνετε, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ μόνος μου σύντροφος καὶ φίλος. Μὲ ἀφάνταστη χαρὰ καὶ ἀγωνία τὸ περιμένω κάθε φορὰ γιὰ νὰ διαβάσω τὰ τόσο εὐχάριστα διηγήματα, τὶς ὁδηγίες καὶ τόσα ἄλλα καλὰ ποὺ βρίσκω στὶς πλούσιες σελίδες τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ. Μεγαλυτέρα χαρὰ αἰσθάνομαι ὅταν τὸ πάρω στὰ χέρια μου, διότι ἔρχεται ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον τῆς Πατρίδας μας ἕως ἐμᾶς τὰ ἀκριτόπουλα καὶ γενικὰ εἰς ὅλα τὰ 'Ελληνόπουλα, μὲ σκοπὸ νὰ μεταδώση στὶς παιδικές μας ψυχὲς τὸ φῶς τοῦ 'Ελληνισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, μὲ τὸν μεγάλο πλοῦτο ποὺ κρύβουν οἱ μικρές του στῆλες». Τὰ καλά σου λόγια μᾶς συγκινοῦν. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Δώσαμε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ τὸ φύλλο.

★ Μᾶς γράφεις, ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΑΝΔΡΕΑΔΗ (Παιδόπολη «"Αγιος Δημήτριος»—Θεσσαλονίκη): «'Η «Παιδόπολις» ἔχει κατακτήσει τὴν ψυχή μου καὶ τὴ γεμίζει ἀπὸ ἀνείπωτη χαρά. Πάρα πολὺ χαίρομαι ὅταν βαστῶ στὸ χέρι μου τὴν «Παιδόπολι». Τὸ «Νησὶ τοῦ Μυστηρίου», τὸ «'Εσὺ καὶ οἱ ἄλλοι», εἶναι πολὺ ὡραῖα. Τὰ διαβάζω μὲ μεγάλη συγκίνηση».

★ Πήραμε τὸ σταυρόλεξό σου, ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΜΟΥΣΤΑΚΑ. Θὰ προσπαθήσουμε νὰ τὸ δημοσιεύσουμε, ἂν τελικὰ ἐγκριθῆ ἀπὸ τὸν ἁρμόδιο συντάκτη. Σοῦ εὐχόμεθα γρήγορα νὰ γίνης καλά.

★ Εἴμαστε ὑπερήφανοι διότι σὲ ἔχουμε φίλο, ΓΙΩΡΓΟ ΗΛΙΑ ΟΡΦΑΝΕ (Πηγάδια—Καρπάθου). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τοὺς συνδρομητὲς ποὺ μᾶς ἔγραψες καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς γιατὶ καὶ ὁ παπποῦς σου βρίσκει στὴν «Παιδόπολι» ἐνδιαφέροντα ἀναγνώσματα. Τὸ ποίημά σου εἶναι ἐπηρεασμένο ἀπὸ κάποιο ἄλλο. Πάντως τὸ δημοσιεύουμε σήμερα ἐδῶ:

Γι' αὐτὸν ποὺ πολεμώντας ἐσκοτώθηκε
ἄγνωστος μές τῆς μάχης τὸ πεδίο
κανεὶς γι' αὐτὸν λόγος δὲν εἰπώθηκε,
κανεὶς γι' αὐτὸν δὲν ὕψωσε μνημεῖο

Τὸ νοτισμένο μὲ τὸ αἷμα χῶμα σκάψανε
καὶ βάλανε τὸ ἔρημο κουφάρι,
ἔτσι φτωχὰ τὸν ἥρωα ἐθάψανε
ὅπου πληγές, παράσημα εἶχε πάρει.

Μὰ ὅταν μαύρη ἡ νύχτα γύρω ἁπλωθῆ,
μιὰ σκιὰ στὸ τάφο του σιμώνει
στεφάνι δάφνινο στὸ χέρι της κρατεῖ,
στέκει κι' ἀργὰ - ἀργὰ τὸν στεφανώνει.

Χαῖρε, παιδί μου ἀνδρεῖο, χαῖρε, τοῦ μιλ.
ἐσύσουν πάντα ἡ δική μου ἡ ἐλπίδα,
ἐνῶ ὁ χρόνος θὰ διαβαίνη, θὰ κυλᾶ,
θὰ σὲ δοξάζω· εἶμαι ἡ ΠΑΤΡΙΔΑ.

Κι' ἐκεῖνος μές τὸν ὕπνο του τὸ μαῦρο τὸ βαθὺ
κάτω ἀπὸ τὸ κρύο χῶμα τὸ πικρὸ
χαμογελάει στὴ σκιὰ πρὶν νὰ χαθῆ
ποὺ τόνε κάνει εὐτυχισμένο στ' ὄνειρό του.

★ Μποροῦσε νὰ γίνη καλύτερο τὸ ποίημά σου μὲ περισσότερη ἐπεξεργασία, ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΚΟΥΖΗ ('Ασκληπιεῖο Βούλας). Καὶ τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ γιὰ νὰ δῆς, ἔτσι τυπωμένο ποὺ εἶναι, τὶς ἐλλείψεις του:

"Ολοι σὲ δόξασαν Πατρίδα
μὲ τὴ δική τους τὴν ὁρμὴ
γιατὶ θέλησες τὸ δίκιο
τὴ λευτεριὰ καὶ τὴν τιμή.

"Οση σκλαβιὰ σὲ σκλάβωσε
Πατρίδα ἀγαπημένη,
ἡ λευτεριὰ τὴν πάτησε
μὲ δάφνες στολισμένη.

Σὲ πότισαν, 'Ελλάδα μου,
οἱ ἥρωες μὲ αἷμα
ποὺ ἐπολέμησαν σκληρὰ
στὸ Γράμμο καὶ στὴ Τζένα.

Βοήθεια πάν' ἔχεις
'Ελλάδα δοξασμένη
τὴν Παναγιὰ καὶ τὸν Χριστὸ
γι' αὐτὸ εἶσ' εὐλογημένη.

★ 'Αγαπητὴ ΝΤΙΑΝΑ ΜΕΤΑΞΑ (Κέρκυρα): Τὸ ποίημά σου, γιὰ ἕνα κοριτσάκι δέκα χρονῶ, εἶναι πάρα πολὺ καλό. Καὶ μᾶς συγκινεῖ γιατὶ σκάρωσες αὐτοὺς τοὺς στίχους σὰν μιὰ ἐκδήλωση τοῦ θαυμασμοῦ σου στὴν «Παιδόπολι». Τὸ ποίημά σου, πάντως, τὸ δημοσιεύω ἐδῶ ὁλόκληρο:

'Ελλάδα δοξασμένη
Πατρίδα πονεμένη
ἄχ! πόσο ἐπιθυμῶ
ἀπ' τὴ σκλαβιὰ νὰ φύγης
γιὰ νὰ τὸ παινευτῶ.

Νὰ δώσω εἰς τὸν κόσμο
ἀνέλπιστη χαρὰ
γιὰ τὴν ἐλευθερία σου,
Πατρίδα μου γλυκειά.

Σὲ ἀγαπῶ τόσο πολὺ
ὅσο ἐσὺ ἐμένα
γι' αὐτὸ προτίμησα καὶ γὼ
νὰ σκοτωθῶ γιὰ σένα.

★ Οἱ συνεργασίες σου, ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΛΑΜΑΝΙΔΗ (μαθητὴ Γυμνασίου Γιαννιτσῶν), ἐγκρίνονται «κατ' ἀρχήν».

★ Εὐχαριστηθήκαμε, ΓΙΩΡΓΟ ΝΟΥΤΣΟ, γιὰ τὴν ὡραία ἐπιστολὴ ποὺ μᾶς ἔστειλες· καὶ μάθαμε μὲ χαρὰ πῶς σοῦ ἀρέσει πολὺ τὸ «Νησὶ τοῦ Μυστηρίου» καὶ ἡ «Θρησκευτικὴ στήλη». Τὸ ποίημά σου τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Εἰς ἕναν τόπο μαγικὸ
εἶναι χτισμένο τὸ Ζηρό.
Μὲ κατάλευκα σπιτάκια,
γιὰ τὰ χαρωπὰ παιδάκια.

Καὶ ἡ λίμνη μας ποιὸ πέρα
καθρεπτίζεται ὅλη μέρα.
Καὶ ἡ σημαία κυματίζει
καὶ τὶς δόξες μας θυμίζει.

Στοῦ βουνοῦ τὴν κορυφὴ ψηλὰ
εἶναι χτισμένη ἡ ἐκκλησιά,
ποὺ πηγαίνουν τὰ παιδάκια
τὸ πρωΐ σὰν ἀγγελάκια.

★ Μᾶς γράφεις, ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΑΛΙΟ (Παιδόπολη Ζηρό): «Εἶμαι κι' ἐγὼ ἕνα παιδὶ ποὺ βρίσκομαι ὑπὸ τὴν προστασία τῆς Βασιλίσσης. Σ' εὐχαριστοῦμε διὰ τὸ ἀγαπημένο μας περιοδικὸ ποὺ μᾶς στέλνετε κάθε δέκα πέντε μέρες. Μὲ ἄπειρη ἀγάπη τὰ διαβάζουμε ὅλα αὐτά». 'Η ἔκθεσή σου καὶ τὸ ποίημά σου ἐγκρίνονται.

★ Μᾶς συγκίνησε, ΓΡΗΓΟΡΗ ΛΑΦΑ, ἡ καρδιὰ ποὺ ζωγράφισες καὶ μᾶς ἔστειλες μὲ τὴ φράση «'Αγαπημένο μου περιοδικό, νὰ σὲ διαδώσω πῶς ποθῶ! "Αχ πόσο σ' ἀγαπῶ». 'Η σπαζοκεφαλιά σου παίρνει τὸ δρόμο της.

★ Χαρήκαμε πολύ, ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΒΑΛΕΡΑ (Παιδόπολη Ζηροῦ), ποὺ μαθαίνουμε πῶς ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ βρίσκεστε στὴν παιδόπολη εἶσθε καλά. Πραγματικά. 'Εσεῖς τὰ μικρὰ ποὺ εἴχατε τὴν κακὴ μοῖρα νὰ χάσετε τοὺς γονεῖς σας, εἴχατε ταυτόχρονα τὴν καλὴ τύχη νὰ ἀποκτήσετε μιὰ ἄλλη μάνα, τὴν Βασίλισσά μας, ποὺ τόσο στοργικὰ φροντίζει γιὰ σᾶς. Οἱ συνεργασίες σου ἐγκρίνονται.

★ ΔΟΥΛΗ ΔΟΥΛΟΥΔΗ (Σουφλί): Δόθηκε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ φύλλα.

★ ΔΗΜΗΤΡΗ ΘΕΟΦΙΛΟΥ (Σουφλί): Πήραμε τὴν σπαζοκεφαλιά σου.

★ Καὶ τὴ δική σου, ΠΕΡΙΚΛΗ ΝΤΩΟΖΙΟ (Σουφλί).

★ Σᾶς εὐχαριστοῦμε κ. Λ. ΤΑΤΣΙΟΠΟΥΛΕ (διευθυντὴ Δημοτικοῦ σχολείου Δημαρίου—"Αρτας) διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν μαθητῶν σας ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΡ. ΧΑΡΙΛΟΓΗ καὶ ΘΕΟΦΑΝΗ ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΡΑ ὡς συνδρομητῶν εἰς τὸ περιοδικό μας.

★ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο, ΧΡΙΣΤΟ ΚΟΣΜΙΔΗ (Ξυφώνεια). Τὸ ποίημα ποὺ μᾶς στέλνεις δὲν εἶναι δικό σου. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ξυλείας νὰ ἀποταθῆς στὴν ἐπιτροπὴ στεγάσεως τῆς περιοχῆς σου.

★ 'Εν τάξει, ΚΩΣΤΑΚΗ ΚΙΑΚΙΔΗ (Κομοτινή). Σὲ γράψαμε συνδρομητή.

★ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ἀπὸ 1)1)50, ΔΗΜ. Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ ('Αλιφείρα). Εὐχαριστοῦμε.

★ Δόθηκε ἐντολή, ΑΡΓΥΡΗ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΕ (ΣΤΓ 925) νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη.

★ Τὸ τεῦχος ποὺ ζήτησες, ΤΑΚΗ Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΕ, σοῦ ἐστάλη. Γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ ψευδώνυμου θὰ πάρης γρήγορα ἀπάντηση διὰ τοῦ περιοδικοῦ, ἀπὸ γενικὴ ἀνακοίνωση. Μπορεῖς νὰ ἀνανεώσης τὴ συνδρομή σου ἀπὸ τώρα. Γιὰ κάλλυμμα πρέπει, ὅπως γράψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, νὰ κάμης παραγγελία.

★ ΣΤΕΡΓΙΕ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ (Λέρο). Γιὰ τὸ κάλυμμα γράψαμε ἤδη. Στοιχίζει 15.000 δραχμές.

★ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς προσπάθειές σου, ΧΡΙΣΤΟ ΖΑΡΚΙΝΕ (Μαθητὴ Γυμνασίου Καρδίτσας). Οἱ συνεργασίες σου παίρνουν τὸ δρόμο τους.

★ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ ('Ορεστιάδα): Γιὰ τὸ κάλλυμμα γράψαμε. Στοιχίζει 15.000 δραχμές.

Χ Πολὺ μᾶς εὐχαρίστησε τὸ ὡραῖο σου γραμματάκι, ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΚΑΤΣΙΚΑΚΗ ('Επαγγελματικὴ σχολὴ 'Αγίας Βαρβάρας). Συνδρομήτρια πρὸς τὸ παρὸν δὲν χρειάζεται νὰ γραφῆς. "Αμα φύγης γιὰ τὸ χωριό σου μπορεῖς νὰ στείλης 10.000 δραχμὲς γιὰ μιὰ ἐτήσια συνδρομή.. Χάρηκα πολὺ ποὺ γινήκαμε ἀφορμὴ νὰ ἀλληλογραφήσης μὲ τὴν κοπέλλα τῆς Καβάλλας.

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου, ἀγαπητὲ ΜΑΝΩΛΗ Κ. ΠΑΓΙΔΑ. Παίρνουν τὴ σειρά τους γιὰ τὴ σελίδα τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων.

★ Εἶναι πάρα πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου, ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ ('Ιεροδιδασκαλεῖο Βελλᾶς). Τόσο πολύ, ποὺ ἀμφιβάλλουμε ἂν εἶναι δικό σου. Πάντως παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Τὸ «Ποταμάκι» σου, ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΤΣΑΚΑ, δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι τόσο πολὺ καλό, ὅσο θὰ περίμενε κανεὶς ἀπὸ σένα. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ γιὰ νὰ τὸ δῆς μόνος σου:

Σὰν φίδι τρέχεις
πολὺ βιαστικὸ

στὸ στόμα δὲν ἔχεις
κανένα κακό.

Καὶ ὅλο ποτίζεις
τὴν γῆ τὴν καλὴ
γιὰ νὰ τὴ δροσίζῃς
αὐτὴ σὲ καλεῖ.

Κυλάει τὸ νερὸ
σιγά, ἁπαλὰ
δὲν χάνει καιρὸ
καὶ ὅλο μιλᾶ.

Τὰ μέρη περνᾶς
ποταμάκι καλὸ
καὶ κάτι ζητᾶς
μπορεῖ τὸ γιαλό.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε, ΓΕΩΡΓΙΕ ΕΜΜ. ΚΟΣΜΑΔΑΚΗ (Νεάπολη—Κρήτης), γιὰ τὴ φροντίδα ποὺ ἀναλαμβάνεις νὰ διαθέσῃς μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν σου 10 ἀντίτυπα. Θὰ τὰ παίρνεις ἀπὸ τὸ φύλλο 21. Τὸ ποίημά σου παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφου"».

★ Δν μποροῦν νὰ ἔχουν οἱ φίλοι σου δίκιο, ΠΑΥΣΑΝΙΑ ΜΥΛΩΝΑ ("Αθυτο), νὰ σοῦ λένε πὼς ὅ,τι κάνεις γιὰ τὴν «Παιδόπολι» ἔχει ἐλατήριο τὴν ιεκλάμα. Εἶναι πολὺ εὐγενικὸ νὰ φροντίζῃ κανεὶς γιὰ τὴν διάδοση τῆς «Παιδοπόλεως». Γιὰ τὶς συνεργασίες ποὺ μᾶς στέλνεις ἔχουμε μερικὲς ἀντιρρήσεις. Δηλαδή: Τὸ πεζό σου θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ καλὸ ἂν δὲν ἦταν τόσο σχολαστικὰ γραμμένο! Γράψε, παιδί μου, στὴ ζωντανὴ γλῶσσα. Τὸ ποίημα «"Αθυτος» ὄχι ἐξαιρετικὸ καλό! ("Ισως γιατὶ τὸ ἔγραψες πρὸ διετίας). Γιὰ διάβασέ το ἐδῶ :

Σ' ἕνα βράχο τοῦ νησιοῦ
βρίσκεται ἁπλωμένο
μικρὸ 'να ὄμορφο χωριὸ
καὶ πολυαγαπημένο.

Αὐτὸ τὸ ὄμορφο χωριὸ
ποὺ "Αθυτο τὸ λένε
ἦταν στὰ χρόνια τὰ παλιὰ

βασίλισσα 'πως λένε.
Μ' ἀκόμα πιὰ καὶ σήμερα
εἶναι πολὺ ὡραῖον
γιατ' ἔχει ἄξια παιδιὰ
στὶς ράχες τῶν ὀρέων.

★ Σοῦ ἀπαντῶ εὐχαρίστως σὲ ὅλα ὅσο μὲ ρωτᾶς, ἀγαπητέ φίλε ΑΓΓΕΛΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΟΠΟΥΛΕ (Κρέσταινα). Πραγματικὰ ἡ «Παιδόπολις» θὰ παρουσιάσῃ ἐκπλήξεις ἀπὸ τὸ προσεχὲς ἔτος. 'Εκπλήξεις πραγματικές. Εἰς τοὺς συνδρομητὲς στέλλεται ἐγκαίρως τὸ περιοδικό. 'Η περιγραφή σου «'Ηλιοβασίλεμα» καὶ οἱ σπαζοκεφαλιές σου παίρνουν τὸ δρόμο τους.

★ Δημοσιεύω ἐδῶ ἕνα ἀπὸ τὰ ποιήματά σου, ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΔΟΚΑΝΑΡΗ :

'Εμπρὸς στὴ γῆ τὴν δοξασμένη
πρόβαλε πάλι ἡ λευτεριά,
γιατὶ τὰ τίμια παιδιά της
καὶ χάρισες σ' ἐμᾶς τὴ λευτεριά.

'Εξύπνησες πατρίδα δοξασμένη
ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς σκλαβιᾶς,
σὰν πρῶτα δίδεις φῶς στὴν ἀνθρωπότη
καὶ χάρηκες σ' ἐμᾶς τὴ λευτεριά.

'Ο "Ομηρος σ' ἐστόλισε πατρίδα
μὲ τὴν ὡραίαν 'Ιλιὰς ποὺ ἐξυμνεῖ,
τὸν 'Αχιλλέα, τοῦ Αἴα τὴν παλληκαριά.

Σὰν ἕνα ἄστρο φωτεινὸ σ' ἐστόλισαν πατρίδα
τ' ἀνδρειωμένα τέκνα σου ἐκεῖ στὴ Σαλαμῖνα
καὶ δύναμη σοῦ ἔδωσαν αἰώνια γιὰ νὰ ζῇς.

Καὶ σὲ ρωτάω: Εἶναι ποίημα αὐτό ; Καὶ τὴν «'Ιλιάς» τὶ τὴν ἤθελες ἀφοῦ ξέρεις πῶς κάνει τὴν «'Ιλιάδα» ;

★ Πολὺ ὡραῖα τὰ ἠθικὰ συμπεράσματα ποὺ βγάζεις, ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΒΑΣ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΕ (Βόλο), ἀπὸ τὴ Θρησκευτικὴ Στήλη καὶ τὸ «Νησὶ τοῦ Μυστηρίου. Μπράβο σου. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

★ Μᾶς γράφεις, φίλε ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΔΑΓΚΩΝΑΚΗ: «'Εδῶ πέρα σὲ μιὰ ἀπομακρυσμένη γωνιὰ τῆς γῆς, ἔχουμε κι' ἐμεῖς τὴν εὐτυχία αὐτὴ νὰ εἴμαστε τακτικοὶ ἀναγνῶστες σου. "Ολως τυχαίως εἶρα μιὰ μέρα στὸ γραφεῖο τοῦ προέδρου μας κάποιο τεῦχος σου, τὸ ἔπιασα καὶ τὸ κοίταξα κι' ὁ πρόεδρος προθυμοποιήθηκε νὰ μοῦ δείξῃ καὶ τὰ προηγούμενα τεύχη σου. "Εκτοτε εἶμαι ὁ πιὸ φανατικὸς ἀναγνώστης σου. Καὶ μὲ πολὺ μεγάλη ἀνυπομονησια περιμενα νάρθη η μερα που θα πηγαινα στὸ σχολεῖο γιὰ νὰ τὸ διαδώσω ὅσο μπορῶ περισσότερο». Καὶ γιὰ νὰ διαδηλώσῃς καὶ ἔμπρακτα τὴν ἀγάπη σου στὸ περιοδικό, μᾶς ζητᾶς νὰ σοῦ στέλνωμε 20 τεύχη γιὰ νὰ τὰ διαθέτῃς μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν. 'Η τιμὴ κάθε φύλλου ποὺ θὰ διατίθεται κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν εἶναι 1.000 δραχμές.

★ Τὸ ποίημά σου, ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΥΛΙΔΗ (Χαλκίδα) μποροῦσε νὰ εἶναι ἀρκετὰ καλό, ἂν εἶχες δουλέψει καλύτερα τὸ στίχο. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ, γιατὶ ἔτσι ἐλπίζω νὰ δῇς καὶ σὺ μόνο σου μερικὰ ἐλαττώματα καὶ νὰ τὰ διορθώσῃς:

'Η 'Ελλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει
γιατ' εἶναι πολὺ ἀνδρειωμένη
διότι ἔχει ἥρωες παιδιὰ
ποὺ πολεμοῦν μὲ μιὰ καρδιά.

Τὶ κι' ἂν ἦταν ὑποδουλωμένη
τόσα χρόνια σκλαβωμένη
ὅμως οἱ ἥρωες τοῦ εἴκοσι ἕνα
Τοῦρκο δὲν ἄφησαν κανένα.

Πέρασε στὴ ζωὴ βάσανα πολλὰ
πάντα μὲ πόνο στὴν καρδιὰ
ὅμως εἶχε πίστη στὸ Θεὸ
κι' ἔτσι ἔδιωξε τὸν ἐχθρό.

"Επειτα ἦρθαν οἱ 'Ιταλοὶ
κι' ἀκολούθησαν οἱ Γερμανοὶ
μὰ οἱ στρατιῶτες τοὺς ἔδιωξαν
κι' ἐλευθερία ἔδωκαν.

Τώρα ἡ 'Ελλὰς ἐλευθερωμένη
εἶναι πιὰ εὐτυχισμένη
διότι ποτὲ δὲν πεθαίνει
καὶ ἀθάνατη θὰ μένῃ.

★ Γιὰ τὸ κάλυμμα, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ κάμῃς τὴν παραγγελία σου, ΙΓΝΑΤΙΕ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΥ (Μυτιλήνη).

★ Οἱ σπαζοκεφαλιές σου, ΙΩΑΝΝΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ('Ιωάννινα) εἶναι καλές. Τὰ αἰνίγματα — σὰν λαογραφικὸ ὑλικὸ — πολὺ ἐνδιαφέροντα. Τὸ ποίημα «Νοσταλγία» πάρα πολὺ καλό. "Αν εἶναι δικό σου — κάποια ἀμφιβολία μᾶς μένει — μπορεῖς νὰ εἶσαι περήφανος· γι' αὐτὸ τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ :

'Εδῶ νεραϊδοφίλημα
τὸ κάθε κυματάκι
ἀρχαῖοι θεοὶ στὶς θάλασσες
περνοῦν τὶς στοιχειωμένες.
Κι' ἐγὼ φτωχὸ ναυτόπουλο
θυμᾶμαι ἕνα νησάκι
μὲ τὶς χλωμὲς του Παναγιές
καὶ τὶς δειλὲς παρθένες.

'Αλλὰ σοῦ ἐπαναλαμβάνομεν : "Εχουμε πολλὲς ἀμφιβολίες, γιατὶ εἶναι πολὺ καλὸ γιὰ ἕνα νέο τῆς ἡλικίας σου.

★ Μᾶς γράφεις, ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΑΡΑΝΙΚΑ (Παιδόπολη «"Αγιος 'Αλέξανδρος» Ζηρὸ τῆς Φιλιππιάδας): «Σήμερα, 13 'Οκτωβρίου, ἦρθε στὴ Παιδόπολή μας τὸ νέο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ. 'Η χαρά μας εἶναι μεγάλη. "Ολοι τρέχομε, παίρνομε τὸ περιοδικὸ καὶ μὲ χαρὰ διαβάζομε τὰ γραφόμενά του». Τὸ ποίημά σου ὄχι ἐξαιρετικὰ καλό. Τὸ δημοσιεύουμε ὡστόσο ἐδῶ:

'Εδῶ εἰς τὸ Ζηρὸ
ποὖναι ὄμορφο χωριὸ
ζοῦνε τὰ παιδάκια
τὰ μικρὰ 'Ηπειρωτάκια.

Τὶς Δεσποινίδες μας ἀκοῦμε
μὲ σεβασμὸ κι' ὑπακοὴ
τὶς προσταγές των ἐκτελοῦμε
μὲ μεγάλη προσοχή.

Τὸ πρωῒ σὰν σηκωθοῦμε
κι' ἀφοῦ καλὰ πλυθοῦμε
κάνουμε ὑποστολὴ
καὶ μετὰ τὴν προσευχή.

Εὐχαριστοῦμε τὸν Δημιουργὸ
τὸν καλό μας τὸ Θεὸ
ὅπου μᾶς ἔφερε ἐδῶ
εἰς τὸ ὄμορφο χωριό.

Οἱ σπαζοκεφαλιές σου παίρνουν τὸ δρόμο τους.

★ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΕΡΥΚΙΕ (Κομηλιὸ Λευκάδας): 'Αλήθεια. Γιατὶ μιὰ τόσο ὄμορφη περιγραφὴ νὰ μᾶς τὴν στέλνῃς μὲ μολύβι καὶ τόσο βιαστικὰ γραμμένη καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Μποροῦσες νὰ τὴν γράψῃς πιὸ νοικοκυρίστικα. Πάντως παίρνει τὴν σειρά της γιὰ τὴν εἰδικὴ σελίδα. 'Ελπίζω νὰ δημοσιευτῇ, ἂν δὲν «ἀπαναστατήσουν ἀπὸ τὰ χειρόγραφα σου οἱ... τυπογράφοι»! Δὲν θυμᾶμαι ἂν πῆρα ἐπιστολή σου. "Αν πῆρα ὅμως θὰ σοῦ ἔχω ἀπαντήσει.

★ 'Εγκρίνεται ἡ συνεργασία σου, ΛΑΜΠΡΟ ΒΑΣ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ (Καρδίτσα). Μπράβο. Εἶναι πολὺ καλή.

★ Τὸ ξέρουμε πολὺ καλά, ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΚΙΞΑΝΗ (Λαμία), πὼς εἶσαι ἕνας καλὸς καὶ τακτικώτατος ἀναγνώστης μας. 'Εμεῖς καταλαβαίνουμε πὼς εἶσαι καὶ ἕνας πολύτιμος φίλος μας. Μὲ μεγάλη μας χαρὰ μαθαίνουμε πὼς ἡ «Παιδόπολις» ἀπέκτησε στὴ Λαμία μεγάλη φήμη. Σ' εὐχαριστοῦμε ποὺ θεωρεῖς τὸ περιοδικό μας ὡς τὸν «πνευματικὸ παιδικὸ θησαυρό». Γιὰ τὸ διαγωνισμὸ θὰ ἔχετε γρήγορα νέα μας. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου παίρνουν τὸ δρόμο τους.

★ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΓΚΑΛΦΑ καὶ Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ (Σιάτιστα): Μπορεῖτε νὰ κάμετε ἀμέσως τὶς παραγγελίες σας γιὰ τὸ κάλυμμα.

★ Πολὺ καλὴ ἡ «Καμπάνα τοῦ χωριοῦ μου», ΣΠΥΡΟ ΠΡΕΒΕΖΑ (Γυμνάσιο Γρεβενῶν). 'Ελπίζω νὰ δημοσιευτῇ τὸ ταχύτερον στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Γιὰ τὸ κάλυμμα τοῦ τόμου, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ κάμετε τὴν παραγγελία σας πρὸς 15.000 δραχμὲς τὸ ἕνα.

★ ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΟΓΛΟΥ (Παιδόπολη "Αγιος Δημήτριος»—Θεσσαλονίκης): Καὶ στὶς δυό σου ἐπιστολὲς δὲν σημειώνεις τὴν ὑπογραφή σου! Σὲ πληροφορῶ, μὲ λύπη μου, πὼς ἂν αὐτὸ ἐπαναληφθῇ, δὲν θὰ διαβάσω τὶς ἐπιστολές σου. Πρέπει νὰ ξέρῃς πὼς χάνω ἀρκετὸ καιρὸ γιὰ νὰ βρίσκω τίνος εἶναι ἡ ἀνυπόγραφη ἐπιστολή. Λοιπὸν καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ ὅλους: Γράμμα, συνεργασία κλ. χωρὶς τὸ ὄνομα τοῦ ἀποστολέα, δὲν θὰ ληφθῇ στὸ μέλλον ὑπ' ὄψη. Καὶ τώρα· τὸ ποίημά σου «Γενναία 'Ελλάδα» δὲν εἶναι καθόλου καλό. Καὶ τὸ ἄλλο ἡ «Θύελλα» ἐπίσης ὄχι καλό. Γιὰ διάβασε ἐδῶ τὸ δεύτερο :

Πολλὲς ὁμάδες ἔχομε
μὰ μιὰ θὰ εἶναι αἰώνια
παντοτεινή, ἀήττητος
καμάρι ἡ «Θύελλα».

'Αθάνατη καὶ ἀνίκητη
θὰ μείνῃ στὴν παιδόπολη
γιατὶ ὁ Νικολάκης μας
εἶν' ἀκριβὴ μονάδα.

Βράχοι σωστοὶ καὶ ἀκλόνητοι
θεριὰ ὡσὰν τὸν ἅδη
ὁ 'Ανδρεάδης ὁ ψηλὸς
καὶ ὁ σκληρὸς Τραχίδης.

Καὶ ἀετοὶ στὴν ἔφοδο
Τσιφόγλου καὶ ὁ Κιούπης
στὴν μπάζα σὰν εἶναι ὁδηγοὶ
Ταῦρος ὁ Τσολακίδης.

Καταλαβαίνεις, φυσικά, πὼς δὲν εἶναι ποιήματα αὐτά. Καὶ τὸ καλύτερο ποὺ ἔχει νὰ κάνῃς εἶναι νὰ πάψῃς νὰ γράφῃς πρὸς τὸ παρὸν στίχους. Περιορίσου, γιὰ τὴν ὥρα, νὰ διαβάζῃς μόνο.

★ Καὶ ἡ δική σου περιγραφή, ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΤΣΙΟΜΠΛΙΚΑ (μαθητὴ Γυμνασίου Γρεβενῶν), εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα. Θὰ πάρῃ τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Γιὰ τὸ κάλυμμα, διάβασε τὶ γράφομε πάρα πάνω στὸ φίλο σου καὶ συμμαθητή σου.

★ Δόθηκε ἐντολή, φίλε κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΥΡΙΟΒΟΛΗ ('Αθήνα), νὰ διορθωθῇ ἡ διεύθυνσή σου.

★ Σὲ γράψαμε συνδρομητή, ΝΙΚΟ Γ. ΜΠΕΚΡΗ (Ξηροχῶρι—'Ολυμπίας). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

★ Μᾶς γράφεις, ΛΕΩΝΙΔΑ ΔΗΜ. ΔΡΟΣΟ (Λεχαινά): «Τὰ σχολεῖα ἄνοιξαν. Τὰ παιδιὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὶς ἀκρογιαλιές, τὰ βουνά, τὶς δροσερὲς πηγές, τὶς ἐξοχὲς κι' ἦλθαν στὸ σχολεῖο. Τὰ μαθήματα ἄρχισαν. 'Εγὼ ὅμως ποτὲ δὲν ξεχνῶ οὔτε θὰ ξεχάσω τὴν ἀγαπημένην μου «Παιδόπολι». Πόσες εὐχάριστες ὧρες περνῶ διαβάζοντας τὸ θαυμάσιο περιεχόμενό της!». Δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῇς πόσο μᾶς χαροποιοῦν οἱ κρίσεις αὐτὲς τῶν ἀγαπημένων ἀναγνωστῶν μας. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐλιᾶς θὰ πῶ στὸν μπάρμπα Μῆτρο νὰ γράψῃ στὴ γεωργικὴ στήλη. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου καὶ οἱ συνεργασίες σου παίρνουν τὸ δρόμο τους.

★ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια, ΔΗΜΗΤΡΗ ΖΑΓΚΟΥΛΗ (Χαλκίδα). Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν εἰδικὸ συντάκτη μας.

★ Μᾶς γράφεις, ΣΤΕΓΟ ΑΣΤΕΓΕ (Πρέβεζα): «"Απειροι εἶναι οἱ ψευτολογοτέχνες καὶ ψευτοποιητὲς ἀναγνῶστες σου. Μερικοὶ ὅμως τὸ παρακάνουν, δὲν ἀρκοῦνται νὰ παίρνουν μιὰ ἰδέα, μιὰ σκέψη, νὰ ἐμπνεάζωνται, δηλαδή, ἀπὸ ἕνα ξένο

ποίημα ἢ πεζό, ἀλλὰ κάθονται καὶ ἀντιγράφουν ὁλόκληρα ποιήματα. Τέτοια εἶναι καὶ ἡ περίπτωση τοῦ Χ. Τ. Ἐνῶ τοῦ τονίζετε ἐπανειλημμένως, ὅτι τὰ ποιήματά του εἶναι ξένα, αὐτὸς ἐξακολουθεῖ τὸ «κορδόνι του». Ἀναφέρω μερικὲς περιπτώσεις: Στὸ τεῦχος 9 δημοσιεύτηκε τὸ ποίημα.... τοῦ Παλαμᾶ, στὴν σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν», μὲ τὴν ὑπογραφὴ Χ. Τ. τὸ «Μικρὸ χωριό». Τοῦ ἴδιου πάλι στὸ τεῦχος 12 δημοσιεύτηκε τὸ ποίημο «Ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ μικροῦ», τοῦ ὁποίου τὴν πρώτη στροφή του τὴν ἀπήγγειλε παιδὶ τοῦ Κατηχητικοῦ τῆς πόλεώς μας εἰς μίαν Ἐθνικὴν ἑορτήν. Δὲν εἶναι μόνος του ὁ Χ. Τ. Εἶναι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀκόμα, ἀλλὰ ὅμως μὲ μικρότερη δράση, γι' αὐτὸ δὲν τοὺς ἀποκαλύπτω». Γιὰ τὴν «Διάπλαση τῶν Παίδων» δὲν ἐκδίδεται. Ἡ «Ρημαγμένη φωλιὰ» παίρνει τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Οἱ σπαζοκεφαλιές σου πῆραν τὴ σειρά τους. ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΜΑΝΙΔΗ. Δυστυχῶς τὸ σταυρόλεξό του ἦλθε πολὺ ἀργά. Ἡ σχετικὴ σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου ἔχει ἤδη ἐκτυπωθῆ. Δυστυχῶς διὰ λόγους τεχνικοὺς ἐκτυπώνονται μαζὶ 4 ἐξώφυλλα.

★ Καὶ τὰ δύο σου ποιήματα, ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΤΖΟΥΛΗ (μαθητὴ Βελλᾶς), πολὺ καλὰ καὶ παίρνουν τὴ σειρά τους γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ἢ καλύτερα τὸν κατακλυσμὸ τῶν σπαζοκεφαλιῶν, φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ. Τὰ τεύχη 1—19 μπορεῖς νὰ τὰ ζητήσης. Καὶ νὰ μᾶς στείλης τὴν ἀκριβῆ διεύθυνσή σου.

★ Πολὺ καλὴ καὶ ἡ ἔκθεσή σου καὶ οἱ σπαζοκεφαλιές, ΔΗΜΗΤΡΗ Ι. ΤΣΙΓΚΑΛΕ (Ἄθυτο). Μπράβο σου.

★ Ἐγκρίνονται οἱ συνεργασίες σου, ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΒΟΛΙΩΤΗ. Πολὺ καλές. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια ποὺ μᾶς γράφεις στὴν εὐγενικὴ ἐπιστολή σου σ' εὐχαριστοῦμε θερμά.

★ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΤΣΙΚΛΕΙΔΗ (Χαλκίδα). Θὰ κάμουμε ἀναγγελία γιὰ τοὺς τόμους. Τὸ ποίημά σου ἐγκρίνεται.

★ ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ (Βόλο): Ἐγκρίνονται οἱ συνεργασίες σου. Εἶναι ἀρκετὰ καλές.

★ Καὶ οἱ δικές σου, ΚΩΝΣΤ. Θ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟ (Βόλο).

★ Καὶ βέβαια ἀξίζει ἡ μεγάλη σου ἀγάπη στὴ Βασίλισσά μας, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΕΥΑΓ. ΤΣΟΥΡΗ (Τακτικούπολη—Τροιζηνίας). Καὶ καταχωροῦμε ἐδῶ τοὺς στίχους σου, δεῖγμα τῆς πρὸς Αὐτὴν λατρείας σου:

Ὢ! χρυσὴ Βασίλισσα
πόσο σὲ θαυμάζω
καὶ τὴν γλυκειά σου ὀμορφιὰ
ἀχόρταγα κοιτάζω.

Ὅταν σ' ἀντικρύζουνε
τὰ μάτια τὰ δικά μου
ἀκούραστα πάντα σὲ κοιτοῦν
καὶ χαίρετ' ἡ καρδιά μου.

Σὲ ἔχω στὸ σπίτι ζωγραφιὰ
καὶ σὲ κοιτῶ μὲ χάρη
ποὺ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα μας
Ἐσὺ εἶσαι τὸ καμάρι.

Εἶσαι Μητέρα εὐσπλαχνικὴ
πονᾶς γιὰ τὰ παιδιά σου
γι' αὐτὸ μεγάλοι καὶ μικροὶ
ζητοῦν τὴ συντροφιά σου.

Μόνον ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες
ἔχουμε τέτοια Μάνα
ποὺ τρέχει σ' ὅλα τὰ χωριὰ
καὶ στὰ βουνὰ ἀκόμα.

Εἶμαι ὑπερήφανη
καὶ χαίρετ' ἡ ψυχή μου
γιὰ μιὰ Μάνα στοργικὴ
ποὺ ἔχει ἡ Πατρίς μου.

★ Τὰ παλαιὰ ποιήματα ποὺ μᾶς ἔστειλες, ἀγαπητὲ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, δὲν τὰ ἔχουμε πλέον. Δυστυχῶς ἡ στενότητα τοῦ χώρου ποὺ ἔχουμε στὴ διάθεσή μας δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ κρατᾶμε ἀρχεῖο. Πιστεύουμε στὴ διαβεβαίωση πὼς τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς ἔστειλες εἶναι δικά σου. Ἡ «Ἐπιστροφή» σου ἔχει ἀρκετὰ τρωτὰ καὶ ἀντιποιητικὲς ἐκφράσεις ὅπως ἐκείνη ἡ ἀρχὴ μὲ τὸ «Ἀὴρ» δὲν στέκει. Τα ἴδια περίπου ἐλαττώματα ἔχει καὶ ἡ «Γρύση». Καὶ τὰ δυὸ ὅμως ἔχουν ἕνα προτέρημα. Δείχνουν πὼς μιὰ μέρα μὲ καλές καὶ ἐπίμονες προσπάθειες, θὰ μπορέσης νὰ γίνης ἕνας καλὸς ποιητής. Ἂν μπορέσουμε νὰ διορθώσουμε τὰ ποιήματά σου, θὰ τὰ δημοσιεύσουμε στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Γράψαμε ΝΙΚΟ ΜΠΕΚΡΗ συνδρομητὴ γιὰ ἕνα χρόνο τὸν Ἀντ. Γ. Μικελόπουλο καὶ περιμένουμε τὴ συνδρομή του, ἂν στὸ μεταξὺ δὲν τὴν πήραμε. Τὸ «Ὄργωμα» ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον. Παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Εἴμαστε εὐτυχὴς γιὰ τὴ διαβεβαίωσή σου ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ (μαθητὴ Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς). Ἐφ' ὅσον μᾶς διαβεβαιώνεις πὼς τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς ἔστειλες εἶναι δικά σου, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ σοῦ ἐκφράσουμε τὰ συγχαρητήριά μας. Εἶσαι πραγματικὰ ἕνας ποιητής. Ὁ «Γεροπλάτανος» ποὺ μᾶς τὸν εἶχες στείλει πρὸ καιροῦ, δημοσιεύεται στὸ σημερινὸ φύλλο. Τὸ «Βραδυάζει» παίρνει τὴ σειρά του στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΑΧΙΛΛΕΑ ΓΙΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΕ (Γυμνάσιο Πιερίας) καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

★ Ἔχει καλῶς ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΜΑΥΡΙΤΣΑΚΗ τοῦ ΟΔΥΣΣΕΩΣ. Θὰ πάρης τὰ φύλλα ἀπὸ τὸ πρῶτο. Γιὰ τὸ λάθος στὴν ἀπάντηση ζητᾶμε συγγνώμην καὶ ἀπὸ σένα καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα σου.

★ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΤΣΙΚΛΕΙΔΗ (Χαλκίδα): Τὸ παιγνίδι σου δόθηκε στὸν εἰδικὸ συνεργάτη μας.

★ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙΣΑΡΗ (Ἱεροδιδασκαλεῖο Βελλᾶς). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Τὸ ποίημά σου, ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου στὸ ὡραῖο νησί σου, ποὺ δὲν τὸ ἀγναντεύεις ἀπὸ τὸ γραφικὸ μέρος τῆς Μονῆς τῆς Βελλᾶς, τὸ αἰσθάνεσαι ὅμως στὴν ψυχή σου ἐκεῖ πρὸς τὰ βορειοδυτικ, δὲν εἶναι βέβαια κακό! Ὄχι ὅμως καὶ πολὺ καλό. Τὸ μέτρο σου σκοντάφτει κάπου-κάπου.

Γιὰ διάβασέ το καὶ σὺ ἐδῶ:

Παραδεισένιο μου νησὶ
τοῦ Ἰονίου ἡ κόρη,
τῆς Ἑλλάδος στόλισμα εἶσαι ἐσὺ
κι' ὅλου τοῦ κόσμου ἀκόμη.

∴

Ὅλοι τ' ὄνομά σου μελετοῦν
δικοί, ξένοι καὶ φίλοι
καὶ σένα πάντα χαιρετοῦν
μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη.

∴

Ἡ ροδοστεφανωμένη σου αὐγὴ
αἰώνια ἐσὲ θὰ χαιρετίζη
καὶ ἡ ἀθάνατή σου ἡ πηγὴ
ὅλους θὰ τοὺς δροσίζη.

∴

Ἀπ' ὅλα τὰ Ἑπτάνησα
ἐσὺ εἶσαι τὸ καμάρι,
Κέρκυρα, ὡραία μάγισσα,
μὲ τοῦ Ἁγίου σου τὴ χάρη.

Καὶ τὸ τελευταῖο τετράστιχό του δημοσιεύουμε μὲ κάθε ἐπιφύλαξη... Θὰ διαμαρτυρηθῆ ἡ Κεφαλλονιά, ἡ Ζάκυνθος καὶ ἡ Λευκάδα καὶ θὰ ἔχουμε... φασαρίες.

★ Βρὲ παιδί μου ΛΑΜΠΡΟ ΑΝΤ. ΧΑΛΜΟΥΚΗ. Αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες δὲν εἶναι πιὰ μιὰ ἁπλὴ συνεργασία. Εἶναι κατακλυσμὸς χειρογράφων. Καὶ γιὰ νὰ συμπληρωθῆ ὁ ὄγκος, μᾶς στέλνεις καὶ τὸ ποίημα τοῦ πατέρα σου ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Καλὸ εἶναι βέβαια, καὶ σὲ παρακαλοῦμε νὰ διαβιβάσης τὰ θερμά μας συγχαρητήρια ὅταν τοῦ γράψης. Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ τὰ δημοσιεύσουμε καὶ στὴ σελίδα τά... «Παιδιὰ γράφουν». Ὅσον ἀφορᾶ τὰ δικά σου, ἡ κρίσις μας εἶναι ἡ ἑξῆς: Τὰ πεζὰ μᾶλλον καλὰ καὶ ἐγκρίνονται κατ' ἀρχήν. Ἂν ἔχουν κάποιο ἐλάττωμα, αὐτὸ εἶναι ποὺ ἀντὶ νὰ κάνης ἀφήγηση, ἐσὺ κάνεις κήρυγμα καὶ φιλοσοφία. «Ὁ Ἅγιος τοῦ χωριοῦ σου» εἶναι μιὰ πολὺ ξερὴ ἀφήγηση. Μποροῦσε νὰ γίνη μὲ μιὰ προσπάθεια καλλύτερο τὸ κομμάτι αὐτό. Τὰ αἰνίγματα, οἱ μαγικὲς εἰκόνες καὶ τὸ ἀριθμητικὸ πολὺ καλά. Τὰ «ἔξυπνα καὶ κουτὰ» ἀκατανόητα. Πάντως, σοῦ ἀπευθύνομε τὰ συγχαρητήριά μας γιὰ τὴν τάξη ποὺ ἐπικρατεῖ στὰ χειρόγραφά σου.

★ «ΠΕΙΡΑΧΤΗΡΙ». Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις. Μὴ βιάζεσαι ὅμως γιὰ ψευδώνυμα κλπ., γιατὶ περὶ αὐτῶν θὰ δημοσιεύσουμε σχετικὴ ἀναγγελία σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη μας. Γιὰ τὸ ἄργημα τῆς «Παιδοπόλεως» θὰ κάμουμε διαβήματα. Ὅταν ἔλθης στὴν Ἀθήνα, μπορεῖς νὰ μὲ ζητήσης στὰ γραφεῖα μας κι' ἂν δὲν εἶμαι ἐκεῖ, θὰ σοῦ ποῦν ποῦ θὰ μπορέσης ἀσφαλῶς νὰ μὲ βρῆς. Ἡ σπαζοκεφαλιά σου παίρνει τὸ δρόμο της.

★ Εὐχαριστοῦμε πολύ, «ΝΗΣΙΩΤΟΠΟΥΛΑ», γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Ἡ ἔκθεσή σου ἐγκρίνεται κατ' ἀρχήν. Ἡ μικρή σου ἀγγελία δὲν θὰ δημοσιευθῆ ἀκόμη. Θὰ τὴν ξαναστείλης ὅταν ἀρχίσουμε νὰ δημοσιεύουμε μικρὲς ἀγγελίες.

★ Ἐγκρίνεται, ΜΑΡΙΚΑ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ, συνεργασία σου.

★ ΓΡΗΓΟΡΙΕ ΛΑΦΑ (Ζηρό). Καλὲς οἱ σπαζοκεφαλιές σου. Τὸ ποίημά σου ὅμως ἀρκετὰ ἀδύνατο. Τὸ δημοσιεύομε ἐδῶ γιὰ νὰ τὸ δῆς τυπωμένο καὶ νὰ ἀντιληφθῆς καὶ μόνος σου πόσο ὑστερεῖ.

Ἑλλάδα μας, τρανὴ Μητέρα,
Ἑλλάδα μας ἡρωϊκή,
σάρωσες τὸν Ἰταλὸ ἐκεῖ πέρα
στὴν Πίνδο μας τὴν θρυλική.

∴

Μητέρα μας, μ' ἕνα Καλπάκι
καὶ μὲ τὸν ἥρωα Καλαμᾶ
σὰν εὔθυμο παιχνιδάκι
νίκησες τὸν μακαρονᾶ.

∴

Μὲ ἕναν γίγαντα Δαβάκη
μὲ ἕνα «ΟΧΙ» ἡρωϊκὸ
ὁ Ἰταλὸς ἐχθρὸς ἐχάθη
τὶ πανικό! Ὢ τὶ κακό.

∴

Μὲ τὴν λεβέντικη καρδιὰ
μὲ ἕναν Ἐθνικὸ παλμὸ
ριχτήκαμε ὅλοι σὰν θεριὰ
σ' αὐτὸν τὸν ὕπουλο ἐχθρό.

∴

Ἑλλάδα, Σὺ δὲν σταματᾶς
Ὢ Μῆτερ λεβεντογένα
παρὰ ἀδιάκοπα νὰ γεννᾶς
παιδιὰ τοῦ Εἰκοσιένα.

★ Μὲ χαρὰ διαβάσαμε τὰ ὅσα μᾶς ἔστειλες παλιὲ καὶ ἀγαπητὲ φίλε ΑΛΕΚΟ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ (Σουφλί). Δόθηκε ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ τὸ 18ον φύλλον. Οἱ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΛΑΖΑΡΕ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ (Κατερίνη). Μπράβο σου. Παίρνει τὴ σειρά του.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε ΒΑΣ. ΓΑΤΣΩΡΗ. Τὸ τεῦχος θὰ σοῦ στέλνεται τακτικά. Ἂν παρατηρηθῆ καμμιὰ ἀνωμαλία, νὰ μᾶς γράψης.

★ ΟΛΓΑ ΚΑΚΑΒΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ. Μπορεῖς νὰ γραφῆς συνδρομήτρια. Ἂν θέλης νὰ διαθέτης φύλλα, νὰ μᾶς γράψης τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸ ποὺ θέλεις νὰ σοῦ στέλνουμε.

★ Γιατὶ Κ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΕ (Κόρινθο) στὸ ἴδιο χαρτὶ σπαζοκεφαλιὲς καὶ ἀνέκδοτα; Καὶ εἶναι καὶ τὰ δυὸ καλά. Πῶς νὰ τὰ ξεχωρίσω; Ἁπλούστατα, νὰ ξαναστείλης σὲ ἰδιαίτερο χαρτὶ τὶς σπαζοκεφαλιές.

★ Πρῶτα - πρῶτα ἐπιθυμοῦμε νὰ σ' εὐχαριστήσουμε θερμά, ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΜΑΡΑ, γιὰ τὰ τόσο καλὰ καὶ εὐγενικὰ λόγια σου. Πραγματικὰ ἡ «Παιδόπολις» γίνεται τὸ πιὸ ἀγαπημένο παιδικὸ περιοδικό. Ἀπὸ κάθε γωνιὰ τῆς Ἑλλάδος μᾶς ἔρχονται ἐνθαρρυντικὰ μηνύματα. Ὅλα τὰ παιδιὰ διαβάζουν μὲ εὐχαρίστηση τὴν «Παιδόπολι» καὶ φροντίζουν γιὰ τὴν διάδοσή της. Ἡ ἔκθεσή σου «Τὸ Φθινόπωρο» ἐγκρίνεται. Τὸ σκίτσο σου πολὺ καλό! Ὡς ἰδέα ὑστερεῖ ἴσως. Γιατὶ θέλεις νὰ συμβολίσης τὴν ἀπονιὰ τῶν πλουσίων, πού, ἐν τούτοις, ὅλοι, χωρὶς ἐξαίρεση, ἔχουν τὰ τελευταῖα χρόνια ἐπιδείξει τὴν ἀλληλεγγύη μὲ τὴν δυστυχία ποὺ ἐμάστισε τὴν Χώραν μας. Θὰ τὸ δημοσιεύαμε, ὡστόσο, ἂν ἦταν μὲ σινικὴ μελάνη.

★ Γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ Τζάμπορυ καὶ τοῦ Ἰωσηφόγλειου ἐγράψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, φίλε ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΜΙΣΑΡΙΔΗ, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχη λόγος νὰ ξαναγράψουμε.

★ Πολὺ καλοὶ οἱ στίχοι σου, ΝΙΚΟ ΔΑΣΚΑΛΑΝΤΩΝΑΚΗ (Ρέθυμνο). Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

★ ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΜΑΝΙΔΗ (Πυλωρίγιον): Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου. Πολὺ καλές. Καὶ τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» καλό. Ἀλλὰ τὸ σκίτσο ὄχι πετυχημένο.

★ Μπῆκαν δικά σου, ΣΑΒΒΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΕ καὶ παραπονιέσαι; Ὑπάρχουν παιδιὰ τῶν ὁποίων κομμάτια δὲν μπῆκαν καθόλου. Ἐξηγήσαμε πολλὲς φορὲς καὶ ἐξηγοῦμε καὶ τώρα: Ἂν ὅσα ἐγκρίνονται ἀπὸ τὶς συνεργασίες καὶ τὶς σπαζοκεφαλιὲς τὰ δημοσιεύαμε, τότε θὰ χρειαζόμαστε, οὔτε πολύ, οὔτε λίγο, ὅλες τὶς σελίδες τοῦ περιοδικοῦ. Γίνεται «κατ' ἀρχὴν» ἡ ἔγκριση. Καὶ ἔπειτα δημοσιεύονται τὰ κατὰ τὴν κρίση τοῦ γραμματέα τῆς συντάξεως ἢ «συντάκτη τῆς ὕλης», ὅπως λέγεται στὴ δημοσιογραφικὴ γλῶσσα, τὰ καλύτερα. Στὸν Πάτερ - Ἱερώνυμο διαβιβάστηκε ἡ ἐπιστολή σου. Αὐτὸς θὰ ἔχη καὶ τὴν πρωτοβουλία τῆς ἀπαντήσεως.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Οἱ σταυροί, ἀρχαία χώρα τῆς Μ. Ἀσίας.
Τρωκτικό.
Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
Πόλη τῆς Θεσσαλίας.
Συνηθισμένο ἀνδρικὸ ὄνομα.

2) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα ὥστε νὰ σχηματισθοῦν 10 λέξεις τῆς παρακάτω σημασίας:

1) .—.—.— = Βιβλικὸ βουνό.
2) .—.— = Νοστιμίζει.
3) —.——.— = Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
4) .———.—.. = Τὸ αἶσχος τῶν Βαλκανίων.
5) —..—.—.— = Βουνὸ τῆς Πελοποννήσου.
6) —.——.—. = Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα.
7) —..—.—..— = Αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου.
8) —.—..—. = Ἐκεῖ πολέμησε ὁ Παπαφλέσσας.
9) —.—.—..—.——.— = Ἕνας μεγάλος Ἕλληνας διηγηματογράφος.
10) —.—.—.— = Ἥρωας τοῦ 21.

ΜΙΧ. ΑΠΟΚΡΑΝΙΔΗΣ, Καστρί.

3) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Μέρος ἄκλιτο τοῦ λόγου μ' ἕνα γράμμα ἂν αὐξηθῆ ἀνελπίστως θὰ προκύψη πράξη ἀριθμητική.

4) ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΠΟΤΑΜΟΙ

ΜΕ	ΓΑΣ	ΡΟ
ΝΑΣ	ΔΟΥ	ΚΟΥ
ΣΗ	ΤΑ	Α
ΝΑ	ΣΙΣ	ΒΙΣ
ΝΟΣ	ΔΑ	ΒΟΛ

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ συλλαβὲς αὐτὲς ὥστε νὰ σχηματισθοῦν τὰ ὀνόματα 5 μεγάλων ποταμῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

ΜΑΚΗΣ ΜΑΓΡΙΠΛΗΣ, Ἀθήνα

5) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εἶμαι θάλασσα μεγάλη
ἕνα γράμμα ἂν μοῦ βγῆ
στὴ στιγμὴ θενὰ προβάλη
λέξη μιὰ τρομαχτική.

ΠΑΝ Ν. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Κρέσταινα

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Προφήτης ἀπὸ τὴ Γραφὴ
καὶ μιὰ ψιλὴ κλωστὴ
πιάνονται χέρι - χέρι
καὶ ξεπροβάλλει ξαφνικὰ
κακιὰ ἀρρώστεια ποὺ χτυπᾶ
συχνὰ τὸ καλοκαῖρι.

ΒΑΣΙΛ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΙΑΣ
Ζαχάρω

7) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε παρακάτω, σχηματίζουν τὸ ὄνομα μεγάλου Ἕλληνα ποιητῆ καὶ τὰ δεύτερα μεγάλη Ἤπειρο. Ἡ σημασία τῶν λέξεων: 1) Σπαρτιάτης στρατηγὸς ποὺ ἐθανατώθη γιὰ προδοσία. 2) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδας. 3) Πόλη τῆς Κύπρου. 4) Θεὰ τῶν Ἀρχαίων. 5) Ἀπ' αὐτὴν καταγόταν ὁ σοφὸς Θαλῆς. 6) Περιφέρεια τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδας. 7) Ποταμὸς τῆς Γαλλίας.

Π. ΝΤΑΒΑΡΙΝΟΣ
Θέρμον Τριχωνίδος

8) ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

Ἂν ἀπὸ μιὰ συλλαβὴ
Κύπρος καὶ Σῦρος δώσουν
Πέρση στρατάρχη ξακουστὸ
εὐθὺς θὰ σοῦ σκαρώσουν.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Καστρὶ

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ἀριθμὸ ἐὰν ἑνώσης
μὲ ὅρο γεωγραφικὸ
στὸ λεπτὸ θενὰ σκαρώσης
ἀρχαιότατο θεό.

ΔΗΜ. Ι. ΤΣΙΓΚΑΛΟΣ

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 21

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΣΗΜΑ. 2) ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ. 3) ΠΑΛΑ. 4) ΩΚΕΑΝΟΣ. 5) ΠΛΑΤΥ. 6) ΙΗΣΟΥΣ. 7) ΕΝΩΣΙΣ. 8) ΟΡΜΟΣ. 9) ΡΙΤΣΕΛΙ. 10) ΤΡΟΚ. 11) ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. 12) ΣΦΗΝ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΕΥΡΩΠΗ. 2) ΗΡΑΚΛΗΝ. 3) ΤΩΡΑ. 4) ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ. 5) ΕΤΣΙ. 6) ΟΚΤΩ—ΣΟΛ. 7) ΚΑΙ — ΙΔΕΑ. 8) ΕΣΤΙ. 9) ΑΙΣΧΡΟΤΗΣ. 10) ΟΡΑΝ. 11) ΥΠΟΜΟΝΗ. 12) ΙΣΩΣΙΣ.

ΛΥΣΕΙΣ 21ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Ε Β Γ Α
Β Α Α Λ
Γ Α Τ Α
Α Λ Α Σ

2) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1) Ἡ Θήρα. 2) Ὁ Βόλος. 3) Ἡ Καλλιθέα. 4) Ὁ Πόρος.

3) ΑΣΤΕΡΙ

Σ Α Ι
Ε Ν Ν
Ρ Ν Δ
Β Ο Λ Ι Β Ι Α
Κ Β Φ
Ο Α Ο
Σ Σ Σ

4) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΘΗΛΕΙΑ — ΘΑΛΕΙΑ.

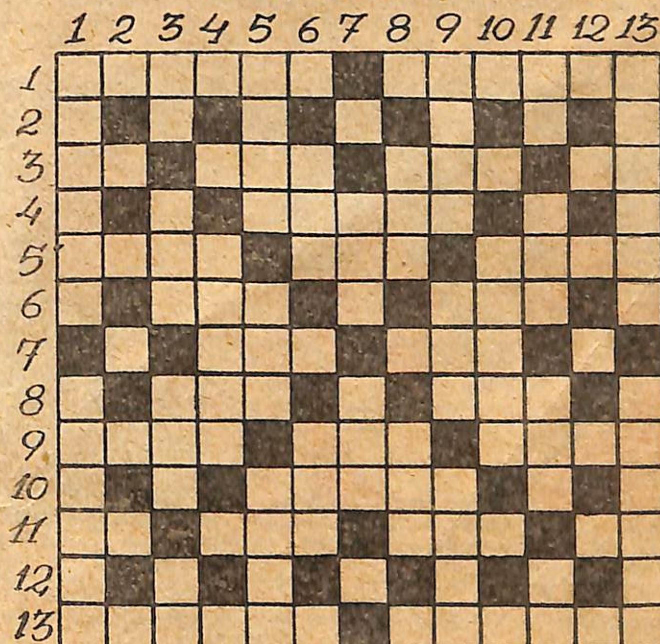
5) ΠΟΙΚΙΛΗ ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΔΑ

ΚΟΔΡΟΣ

6) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) ΗΤΤΑ. 2) ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. 3) ΛΑΚΩΝΙΑ. 4) ΠΕΓΕΩΝ. 5) ΑΧΙΛΛΕΥΣ. 6) ΔΑΜΩΝ. 7) ΑΕΤΟΣ. 8) ΔΑΙΔΑΛΟΣ. 9) ΕΥΤΕΡΠΗ. 10) ΝΟΣΟΣ. 11) ΠΑΡΟΣ. 12) ΕΠΑΡΧΙΑ. 13) ΘΑΡΡΟΣ. 14) ΑΡΙΩΝ. 15) ΙΗΣΟΥΣ. 16) ΝΙΚΗ. 17) ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ. 18) ΙΘΑΚΗ. Ἡ φράση ποὺ σχηματίζουν τὰ ἀρχικὰ εἶναι: Η ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 22ο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Τὸ συναντοῦμε στοὺς λόγγους. — Δίχως αὐτό, βιολὶ δὲν παίζεται. 3) Νότα τῆς μουσικῆς. — Πρόθεση. — Δὲν εἶναι πολλές. — Δυὸ ὅμοια φωνήεντα. 4) Τά... μουστάκια τοῦ σιταριοῦ. 5) Ὁ ἐφιάλτης τῶν ποντικῶν. — Διάστημα. — Ἱερή. 6) Τὸ ρῆμα τοῦ τενόρου. — Ἡ πρώτη γυναῖκα. 7) Ἀκόμη. — Ἡ γυναῖκα του τιμωρήθηκε γιὰ τὴ περιέργειά της. 8) Συνοδεύει ἑταιρικὲς ἐπωνυμίες. — Νότα. 9) Σύνορα. — Αὐτὸς ἀνεκάλυψε τὸ μικρόβιο τῆς φυματιώσεως. — Φάρμακο ποὺ βοηθᾶ στὴ χώνεψη. 10) Ἡρωϊκὸς Μακεδονομάχος. 11) Χρονικὸς σύνδεσμος. — Δὲν λατρευόταν μιά, ἀλλὰ πολλὲς στὴν ἀρχαιότητα. — Τρωκτικό. — Ἄρθρο. 13) Ἀσιατικὴ χώρα. — Κάνει δροσερὸ τὸ νερό.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Βουνὰ τῆς Εὐρυτανίας. — Σουηδικὸ νόμισμα. 3) Οἱ ψευδοὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸ προφέρουν. — Τὰ ἔχει τετρακόσια. — Διακρίνει τοὺς κομψευομένους. — Νότα βυζαντινή. 4) Τὴν ζητοῦν οἱ μαθηταὶ γιὰ νὰ βγοῦν ἀπ' τὴν τάξη. 5) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα.—Ἔχουμε δύο. — Εἶναι γλυκύτατον. 6) Ὁδηγῶ. — Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 7) Συμπεραίνει. — Ὁ προθάλαμος. 8) Νομισματικὴ μονάδα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. — Βιβλικὸ πρόσωπο. 9) Δηλητηριῶδες ἑρπετό. — Ἐπίρρημα. — Φροῦτο στὸν πληθυντικό. 10) Δεικτικὴ ἀντωνυμία. 11) Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. — Ἀντικατέστησε τὸ Φρουραρχεῖο στὶς μεγάλες πόλεις. — Ἔδρασαν στὸν συμμοριτοπόλεμο. — Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. 13) Ἐπιδέξιες. — Ταξιδεύει στὶς θάλασσες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ, Ἀγριὰ Βόλου

Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου

115) Πέρασε λίγος καιρός. Στὸ Ζερβοχῶρι τὴ φωλιὰ τῶν κομιτατζήδων, ὅπου περνοῦσε συχνὰ τὶς νύχτες του τὸ θεριό, ὁ Πετκώφ, βίγλες φύλαγαν τὰ περάσματα καὶ στὶς ὄχθες τοῦ βάλτου πλάβες πήγαιναν κι' ἔρχονταν βιαστικά. Οἱ κομιταντζῆδες λάβαιναν τὰ μέτρα τους γιὰ νὰ φυλάξουν στὰ σίγουρα τὸν ἀρχηγό τους.

Μὰ ἕνα παιδὶ ντυμένο βουλγάρικα προχωροῦσε, ἀψηφῶντας καὶ πλάβες καὶ βίγλες. Οἱ χωρικοὶ κι' οἱ ψαράδες τὸ κοίταζαν λίγο μὰ μόλις τὸ γνώριζαν τοὔκαναν τόπο. Τὸ ἤξεραν γιὰ δικό του καὶ δὲν τὸ φοβόντουσαν. Ἀντίθετα, τὸ καλωσόριζαν καὶ τὸ ρωτοῦσαν τὶ κάνει.

— Γειά σου Μήτρη. Τί ἔγινες τόσον καιρό;

116) Ἀποφεύγοντας τοὺς ἄντρες ὁ Μήτρη σίμωσε κάτι γυναῖκες, ποὺ μὲ τὰ χέρια στοὺς γοφοὺς χάζευαν θλιβερὰ τοὺς ὁλόμαυρους τοίχους τοῦ καμμένου σπιτιοῦ. Μιὰ γυναῖκα ἀνάμεσα σ' ὅλες θρηνοῦσε. Ὁ Μήτρη πῆγε κοντά της.

— Δικό σου ἦταν τὸ σπίτι, κυρά μου; Πότε τὸ κάψανε;

Ἡ Παζαρέντζαινα ἄρχισε ἕνα σιγανὸ μοιρολόϊ ἀργοκουνώντας τὸ κεφάλι της.

— Ἂς μὴ μοῦ εἶχαν πάρει τὸν ἄντρα μου, εἶπε, κι' ἂς ἔκαιγαν τὸ σπίτι...

— Μὰ ποιὸς τὰ ἔκαμε ὅλα αὐτά; ρώτησε τ' ἀγόρι.

117) Ἡ Σόνια Παζαρέντζε ἔγνεψε κατὰ τὴ Λίμνη μὲ τὸ πηγοῦνι της.

— Αὐτὸς ὁ διάβολος ἀπ' τὴν Κούγκα. Ἄχ δὲ μποροῦν νὰ τὸν πιάσουν οἱ δικοί μας! Ὅλο μπροστά τους βρίσκεται κι' ὅλο τοὺς κόβει τοὺς δρόμους. Τοὺς ἔχει τρομοκρατήσει... Ἀητὸ τοῦ Βάλτου τὸν λένε τὰ παλληκάρια του. Καὶ δὲν ἔχουν ἄδικο. Καὶ τρέμουμε ἐμεῖς σὰν ἀκοῦμε τ' ὄνομά του.

— Ἔνοια σου, Σόνια μου, τῆς εἶπε μιὰ ἄλλη γυναῖκα. Τώρα ἦρθαν τὰ παλληκάρια μας. Λίγος καιρὸς πιὰ τοὺς μένει.

— Θὰ τοὺς χτυπήσουν; ρώτησε ὁ Μήτρη μὲ λαχτάρα. Θὰ τοὺς χτυπήσουν λοιπόν;

118) — Καὶ βέβαια, εἶπε θυμωμένη ἡ γυναῖκα. Κι' αὐτὸ τὸ δαίμονα θὰ τὸν φέρουν ζωντανὸ κι' ἐμεῖς οἱ γυναῖκες θὰ τοῦ βγάλουμε τὰ μάτια. Ἔχουμε τώρα καμιτατζῆδες πολλούς, ἔφεραν κι' ὅπλα καὶ πλάβες. Δὲ βλέπεις τί ἀναστάτωση γίνεται στὸ Ζερβοχῶρι;

— Ἔ, βέβαια θἆναι ἐδῶ κι' ὁ Πετκώφ, εἶπε τάχα ἀδιάφορα τ' ἀγόρι.

— Μακάρι νἆταν, εἶπαν οἱ γυναῖκες. Γι' αὐτὸ κάνουν τὰ δικά τους οἱ Γρεκαμάνοι.

Κάνοντας τὸ χασομέρη τ' ἀγόρι μὲ τὴ Βουλγάρικη στολή, τράβηξε πρὸς τὴν ὄχθη τῆς λίμνης.

119) Κρυμμένη πίσω ἀπ' τὰ καλάμια μιὰ πλάβα τὸν καρτεροῦσε. Μπῆκε μέσα καὶ τράβηξαν πρὸς τὴν Κούγκα...

— Λοιπόν, Βασίλη; ρώτησε ὁ Καπετὰν Τυλιγάδης ἀνήσυχος. Ἔμαθες αὐτὰ ποὔθελες;

— Ναί, ξέρω πολλά. Πᾶμε γρήγορα στὸν Ἄγρα. Δὲν φέρνω καὶ τόσο καλὰ μαντάτα. Φτάνει μονάχα νἄχη ἀφήσει ἡ θέρμη τὸν ἀρχηγό. Ἂν εἶναι καλά, ὅλα θὰ μᾶς ἔρθουν δεξιά.

— Ἔνοια σου κι' ἂν τοῦ πῆς πὼς χρειάζεται νἆναι ὀρθός, θὰ πηδήξη μὲ μιᾶς σὰ λιοντάρι κι' ἂς ἔχη σαράντα βαθμοὺς πυρετό. Δὲν τὸν ξέρεις τὸν Ἄγρα.

120) Τὸν βρῆκαν τυλιγμένο στὴν κάπα του μὲ τὰ μάτια του κάρβουνα ἀναμμένα. Μὰ ὁ νοῦς του δούλευε καταστρώνοντας σχέδια.

— Πές μου τί ἄκουσες καὶ τί εἶδες, ρώτησε τὸ Βασίλη μόλις πλησίασε στὸ κρεββάτι του.

Τ' ἀγόρι μὲ τὴ Βουλγάρικη στολή, ποὺ κανένας δὲν ἀγνοοῦσε πιὸ πὼς ἦταν ἕνας θερμὸς πατριώτης, ὀρθόδοξος πατριαρχικὸς στὴν ὑπηρεσία τῆς μάνας Ἑλλάδας, ἔκαμε τὴν ἀναφορά του.

— Ἑτοίμασε, Τυλιγάδη τοὺς ἄντρες, εἶπε ὁ Ἄγρας. Θὰ ἐπιτεθοῦμε αὔριο πρωΐ.

(Συνεχίζεται)